

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 24

MIDDAGVERGADERING VAN WOENSDAG 24 JANUARI 1996

ACTUELE VRAGEN

ACTUELE INTERPELLATIES

BELEIDSBRIEF SCHOOL MAKEN IN VLAANDEREN

MOTIES VAN AANBEVELING – STEMMINGEN

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

Inhoud

Nr. 24

Woensdag 24 januari 1996
Middagvergadering

	Blz.
Berichten van verhindering	1197
Motie van orde	
Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure, Spreker : de heer Dirk Van Mechelen	1198
Actuele vragen (Regl. art. 81)	
Actuele vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over problemen bij het toekennen van studiebeurzen	1198
Actuele vraag van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Waalse bussen voor leerlingenvervoer in Ronse	1199
Actuele vraag van de heer Peter Vanvelthoven tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over een eenvormige gewest taks ter vervanging van de aanvullende gemeentebelasting	1200
Actuele vraag van mevrouw Nelly Maes tot mevrouw Wivina Demeester-Demeyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de fusie van ziekenhuizen te Beveren en Sint-Niklaas	1201
Actuele vraag van de heer Jaak Gabriels tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het Fenix-project	1202
Actuele vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over mijnwerkersleningen voor huisvesting	1203
Motie van orde	
Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure, Sprekers : de heren Marino Keulen, André Denys	1204
Actuele vragen (Regl. art. 81) (Voortzetting)	
Actuele vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het ontslag van intendant Franz Marijnen van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg	
Actuele vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de situatie van de repertoiregezelschappen naar aanleiding van het ontslag van Franz Marijnen	
Actuele vraag van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toekomst van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel	1204
Actuele vraag van de heer Karel De Gucht tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité der Regio's van de Europese Unie	1207

Actuele vraag van de heer Eddy Schuermans tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het aantrekken van buitenlandse investeringen	1208
Motie van orde	
Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure,	1209
Sprekers : de heren André Denys, Jaak Gabriels, Paul Van Grembergen	
Actuele interpellaties (Regl. art. 83)	
Actuele interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de initiatieven van het Waalse Gewest met betrekking tot Voeren	1211
Sprekers : de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Jaak Gabriels, Etienne Van Vaerenbergh, Herman Suykerbuyk en minister-president Luc Van den Brande	
Met redenen omklede moties,	1216
Motie van orde	
Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie	1216
Sprekers : de heren Karel De Gucht, Johan De Roo	
Motie van aanbeveling van de heer Ramoudt tot besluit van het op 6 januari 1996 gehouden debat over de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen. Onze rijke verscheidenheid ten volle erkennen door produktdifferentiatie en een geïntegreerd beleid. Beleidsprioriteiten 1995-1999 - 160 (1995-1996) - Nr. 3	
Hoofdelijke stemming	1216
Motie van aanbeveling van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Jacky Maes tot besluit van het op 16 januari 1996 gehouden debat over de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen. Onze rijke verscheidenheid tenvolle erkennen door produktdifferentiatie en een geïntegreerd beleid. Beleidsprioriteiten 1995-1999 - 160 (1995-1996) - Nr. 4-5	
Hoofdelijke stemming	1218
Met redenen omklede motie van de heer Etienne Van Vaerenbergh, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Sonja Van Lindt, de heer Michiel Vandebussche, mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heer Michel Doomst tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Etienne Van Vaerenbergh gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid, over de noodzakelijkheid van het onverwijld uitwerken van maatregelen ter versterking van de positie van de Vlamingen in Brussel naar aanleiding van de recente publikatie van de VUB-studie over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel - 197 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	1220
Spreker : de heer Luk Van Nieuwenhuysen	
Met redenen omklede motie van de heren Paul Van Grembergen, Kris Van Dijck en Chris Vandembroeke tot besluit van de op 17 januari 1996 door mevrouw Nelly Maes gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het afkondigen van een benoemingsstop in het secundair onderwijs - 198 (1995-1996) - Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	1222
Sprekers : mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Nelly Maes en de heer Ludo Sannen	

Met redenen omklede motie van de heren Johan De Roo en Robert Voorhamme tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Joris Van Hauthem gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de hervorming van de sociale zekerheid en de verdere staatshervorming
- 199 (1995-1996) - Nr. 1

Met redenen omklede motie van de heer André Denys tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Joris Van Hauthem gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de hervorming van de sociale zekerheid en de verdere staatshervorming
- 200 (1995-1996) - Nr. 1-2
Hoofdelijke stemming

1224

Sprekers : de heren André Denys, Joris Van Hauthem en Paul Van Grembergen

Met redenen omklede motie van de heren Jean-Marie Bogaert en Jos Geysels tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heren Eddy Schuermans en Jos Geysels in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, respectievelijk over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie, en over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit
- 201 (1995-1996) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

1227

Sprekers : de heren Jos Geysels, Eddy Schuermans, Steve Stevaert en André Denys

Met redenen omklede motie van de heren Eddy Schuermans, Didier Ramoudt en Fred Dielens tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heren Eddy Schuermans en Jos Geysels in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, respectievelijk over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie, en over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit
- 202 (1995-1996) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

1230

Met redenen omklede motie van de heren Johan De Roo, Carl Decaluwé en Gilbert Bossuyt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector
- 204 (1995-1996) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

1231

Sprekers : de heren Van Grembergen, André Denys, Carl Decaluwé, Jean-Marie Bogaert en Jos Geysels

Motie van orde

Persoonlijk feit

1232

Spreker : de heer André Denys

Met redenen omklede motie van de heren Johan De Roo, Carl Decaluwé en Gilbert Bossuyt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector
- 204 (1995-1996) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming (Voortzetting)

1232

Met redenen omklede motie van de heren André Denys en Didier Ramoudt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector

- 203 (1995-1996) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

1233

Actuele interpellaties (*Regl. art. 83*) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer Erik Matthijs tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beroepsopleiding voor huisartsen

1235

Sprekers : de heren Erik Matthijs, Marino Keulen, Ludo Sannen, André Van Nieuwkerke, Pieter Huybrechts, Kris Van Dijck, mevrouw Nelly Maes en minister Luc Van den Bossche

Beleidsbrief School maken in Vlaanderen. Een voorwaardenscheppend en integrerend onderwijsbeleid voor de 21e eeuw. Beleidsprioriteiten 1995-1999

- 143 (1995-1996) - Nrs. 1 tot 3

Debat (Voortzetting)

1247

Sprekers : de heer Gilbert Vanleenhove, mevrouw Nelly Maes, de heer Roland Deswaene, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren René Swinnen, Christiaan Vandenbroeke, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Ludo Sannen, mevrouw Sonja Becq en minister Luc Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden

1275

VOORZITTER : De heer Marc Olivier, eerste onder-voorzitter

– De vergadering wordt geopend om 14.07 uur.

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Yolande Avontroodt, Sonja Becq, Georges Beerden, Ward Beysen, Jean-Marie Bogaert, Gilbert Bos-suyt, Louis Bril, Jozef Browaeys, Herman Candries, Leo Cannaerts, Georges Cardoen, Jan Cauberghs, Patricia Ceysens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Etienne De Groot, Karel De Gucht, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Paul Deprez, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Mia De Schamphelaere, Peter Desmet, Roland Deswaene, Freddy De Vilder, Jacques Devolder, Philip Dewinter, Fred Dielens, Marijke Dillen, Michel Doomst, Vera Dua, Paul Dumez, Freddy Feytons, Jaak Gabriels, Jos Geysels, Johnny Goos, Brigitte Grouwels, Veerle Heeren, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, André Kenzeler, Marino Keulen, Willy Kuijpers, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Kathy Lindekens, Carlos Lisabeth, Marcel Logist, Domi-niek Lootens-Stael, Jacky Maes, Nelly Maes, Johan Malcorps, Hugo Marsoul, Erik Matthijs, Lydia Maximus, Trees Merckx-Van Goey, Marc Olivier, Jan Penris, Ste-faan Platteau, Leonard Quintelier, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Eddy Schuermans, Jef Sleenckx, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Herman Suykerbuyk, Guy Swennen, René Swinnen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tob-back, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Arnold Van

Aperen, Riet Van Cleuvenbergen, Walter Vandenbos-sche, Christiaan Vandenbroeke, Michiel Vandenbussche, Bart Vandendriessche, Mark Van Der Poorten, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleen-hove, Sonja Van Lindt, Jef Van Looy, Dirk Van Meche-len, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwen-huysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Marc Van Peel, Hugo Van Rompaey, Etienne Van Vae-renbergh, Peter Vanvelthoven, Tuur Van Wallendael, Mandus Verlinden, Francis Vermeiren, Christian Veroug-straeete, Cecile Verwimp-Sillis, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Ria Van Den Heuvel, Emiel Verrijken, gezondheidsrede-nen ;

Leo Goovaerts, Johan Weyts, buitenslands ;

Christian Van Eyken, ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Leo Delcroix, Roeland Van Wallegheem.

MOTIE VAN ORDE

Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure

De voorzitter : We hebben een zeer drukke agenda voor de boeg, daarom zou ik iedereen willen vragen zich aan de reglementaire spreektijd te houden.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik heb vanmorgen een mondelinge vraag aan minister van Rompuy ingediend, over de komst van een Brits-Vlaamse commerciële radio. Mijn vraag werd blijkbaar niet op de agenda geplaatst. Kan de voorzitter me de reden hiervoor geven ?

De voorzitter : Mijnheer Van Mechelen, u mag via uw fractie zelfs tien vragen indienen. Er bestaat echter een beperking, in die zin dat er een reglementaire verdeling over de fracties bestaat. Er werden door uw fractie drie vragen ingediend, waarvan er slechts twee konden worden behouden.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 81*)

Actuele vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over problemen bij het toekennen van studiebeurzen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de actuele vraag van de heer Sannen tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over problemen bij het toekennen van studiebeurzen.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, om de stemming niet te bederven, wil ik duidelijk stellen dat ik geen kritiek uit op een bepaald studiebeurzenbeleid. We steunen de omvorming van het systeem. Op dit moment is de berekening van wie al dan niet in aanmerking komt voor een studiebeurs, beter dan vroeger. Er zijn al correcties aangebracht om het net te verfijnen. Alsmar minder mensen vallen door de mazen van het net bij de berekening van de toekenning van studiebeurzen.

De studiebeurzen zijn nu aangevraagd, werden toegekend en ondanks al die maatregelen zijn er nog steeds mensen, die door de mazen van het net vallen. Nog steeds hebben

mensen met een laag inkomen, die juist in aanmerking moeten komen voor een beurs, er geen recht op, dit door een ongewild neveneffect van de verhouding tussen het kadastraal en het netto-belastbaar inkomen. Daarover wil ik het hebben : geen studiebeurs betekent niet alleen het derven van een inkomen, maar heeft ook accumulatieve gevolgen voor het inschrijvingsgeld en het gebruik van de door de universiteit aangeboden sociale huisvesting. Mensen, die juist het eerst moeten worden geholpen, worden op deze manier uitgesloten van een studiebeurs.

Mijnheer de minister, weet u hoeveel mensen ondanks alle verfijningen toch door de mazen van het net vallen ? Denkt u eraan om op basis van een onderzoek van de anomalieën, het systeem bijkomend te verfijnen ? De VLOR geeft goede adviezen en wordt hierbij gesteund door de Bond van Grote en Jonge Gezinnen. Kan de minister op basis van een analyse van de huidige situatie bij de berekening van de cijfers streven naar een verdere verfijning van dit systeem ? Is de minister bereid om dit te onderzoeken ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het gebeurt niet vaak dat een minister vraagt om een actuele vraag om te zetten in een interpellatie. Ik wil dit doen om twee redenen. Ten eerste meen ik dat de heer Sannen intellectueel zeer juist de voorgeschiedenis en de positieve gevolgen hiervan heeft weergegeven. De voorgeschiedenis is gemengd. De fundamentele hervorming werd doorgevoerd door de heer Coens. Ik was toen betrokken in de Vlaamse regering als collega van de heer Coens en als verantwoordelijke van de onderwijscel. Ik heb de hervorming volledig gesteund. Een jaar later heb ik enkele correcties met terugwerkende kracht doorgevoerd op basis van de cijfers en gegevens van mijn administratie. We moeten waakzaam blijven en proberen om – in de mate van het mogelijke – de kloof tussen de reglementaire werkelijkheid en de reële situatie zo klein mogelijk te houden. Er zullen altijd wel individuele gevallen zijn, die jammer genoeg tussen de mazen van het net vallen. Dat is niet het ergste. Maar we moeten weten over hoeveel mensen we dan spreken.

De tweede reden voor een omzetting in een interpellatie is dat mijn administratie niet in staat was om een antwoord te geven op de concrete vraag van de heer Sannen, namelijk hoeveel gevallen er vergelijkbaar zijn met het geval dat bekend werd gemaakt door het Belang van Limburg. Ik kan u vandaag dan ook niet zeggen dat dit een verwaarloosbaar aantal is. Als het maar om vijf of zes mensen gaat, vind ik dit menselijk zeer droevig, maar blijft mijn globale regeling derwijze eerlijk dat het te verdedigen is. Ik kan u niet antwoorden, dus vraag ik u om

Van den Bossche

deze vraag nog eens ten gronde te stellen. Over meerderheid en minderheid heen hebben we dezelfde bekommernissen en we moeten samen zoeken naar de beste oplossing. Ik beken dat ik niet kan antwoorden op uw concrete vraag en dat ik uw bekommernis deel. Ik denk dat het hier gaat om een randfenomeen van een nieuwe reglementering. Deze nieuwe reglementering werd ingevoerd door de heer Coens met mijn volledige steun, uitgaande van een werkelijkheid die we in dit halfroond niet graag horen. Deze werkelijkheid is die van de belastingontduiking, die schering en inslag is bij een volk dat drie- tot vierhonderd jaar heeft geleefd onder vreemde bezetting. Ik wil dan nog zwijgen over criminele activiteiten. We hebben deze belastingontduiking proberen te voorkomen door de inbreng van externe factoren in de vergelijking. Ik geef toe dat mijn antwoord op deze vraag niet volledig is en vraag u dan ook om een interpellatie, zodat ik u een volledig antwoord kan verschaffen.

De voorzitter : Mag ik de minister erop wijzen dat de omzetting in interpellatie niet noodzakelijk is ? Een dergelijke kwestie kan het voorwerp uitmaken van een vraag in de bevoegde commissie.

Minister Luc Van den Bossche : Ik schik me naar de wijsheid van de voorzitter. Ik ken niets van het Reglement.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Waalse bussen voor leerlingenvervoer in Ronse

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Overmeire tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Waalse bussen voor leerlingenvervoer in Ronse.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in de faciliteitengemeente Ronse worden Vlaamse leerlingen opgehaald door Waalse bussen. In de gemeente Ronse wordt zowel Nederlandstalig als Franstalig onderwijs georganiseerd. De respectieve leerlingenaantallen verhouden zich van 80 tot 20.

Mijnheer de minister, u weet dat ik mij zo goed mogelijk tracht te documenteren over de evolutie van het onder-

wijs in de rand en in de faciliteitengemeenten. Het valt op dat het Franstalig onderwijs te Ronse voor 60 tot 70 procent door vreemdelingen wordt bevolkt. Dergelijk oneigenlijk gebruik van de taalfaciliteiten zou net zoals in Brussel tot positief gevolg kunnen hebben dat een aantal autochtone Ronsenaars opnieuw voor het Nederlandstalig onderwijs gaat kiezen. We stellen echter vast dat deze potentiële kandidaten voor het Nederlandstalig onderwijs door Waalse bussen naar het Franstalig onderwijs aan de andere zijde van de taalgrens worden gevoerd.

Mijnheer de minister, de burgemeester van Ronse heeft reeds met u contact opgenomen en heeft u gewezen op het onwettelijk karakter van deze situatie. Wat denkt u hieraan te doen ? Wanneer deze evolutie zich doorzet, zal niet alleen de verfransing van Ronse opnieuw een aanvang nemen, maar zal ook een belangrijk aantal Franstaligen te Ronse, waaronder een groot aantal vreemdelingen, de Nederlandse taal minder en minder machtig zijn. Dat kan alleen maar een voedingsbodem zijn voor nieuwe problemen. Op korte termijn moet dus een oplossing worden gevonden voor het leerlingenvervoer te Ronse.

Mijnheer de minister, denkt u niet dat op langere termijn in een volgende fase van de staatshervorming de faciliteiten niet alleen in de rand maar ook te Ronse moeten worden afgeschaft ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik werd over het bestaan van dit probleem ingelicht door een schrijven van de burgemeester van Ronse. Gisteren mocht ik de burgemeester samen met zijn gemeentesecretaris ontvangen voor een gesprek. Ik beschik dus over inlichtingen uit de eerste hand.

Indien ik goed werd voorgelicht, dan gaat het niet zozeer om een inbreuk op de taalwetgeving, dan wel op andere wetgevingen. Ik heb voorafgaandelijk opdracht gegeven om me binnen de zeven dagen in te lichten over het eventueel bestaan van een aanvraag tot leerlingenvervoer bij het Vlaams Gewest. Ik heb de directeur van de bevoegde dienst aan de lijn gehad en hij kon zich van een dergelijke aanvraag niets herinneren. Ik ga dus uit van de hypothese dat er geen aanvraag voor leerlingenvervoer aan de bevoegde directie werd gericht. Over 7 dagen zal ik over een volledig schriftelijk antwoord beschikken en zal ik een onderhoud vragen met de heer Michel Lebrun, Frans Gemeenschapsminister bevoegd voor het leerlingenvervoer, en met mevrouw Laurette Onkelinx, minister-president van de Franse Gemeenschap, bevoegd voor het lager en secundair onderwijs. Wanneer deze ontmoeting niet zou kunnen plaatsvinden, denk ik dat de gepaste juridische stappen dienen te worden gezet.

Van den Bossche

Mijnheer Van Overmeire, uw tweede vraag dient u niet aan mij te richten, maar wel aan de minister-president. Ik heb over deze zaak wel een persoonlijke mening. Maar als lid van de regering ben ik er niet toe gehouden mijn persoonlijke mening te verkondigen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Peter Vanvelthoven tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over een eenvormige gewesttaks ter vervanging van de aanvullen-de gemeentebelasting

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Vanvelthoven tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over een eenvormige gewesttaks ter vervanging van de aanvullende gemeentebelasting.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, onlangs lanceerde u een voorstel waarin u pleitte voor de afschaffing, eventueel een gedeeltelijke vermindering, van de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting. Deze belasting zou worden vervangen door wat u een eenvormige gewestbelasting noemde, die los zou staan van de woonplaats van de belastingplichtige. Deze gewestbelasting zou, als ik het goed begrijp, geïnd worden door het gewest en zou vervolgens terug onder de gemeenten verdeeld worden. Deze verdeling zou gebeuren op basis van nog te bepalen objectieve criteria. U drukte wel uw bekommernis uit en stelde dat dit voorstel in principe niet zou mogen leiden tot een belastingverhoging voor de belastingplichtige.

Hoe staat het nu met dit voorstel ? Neemt het al concrete vormen aan ? Wordt er verder in die richting gedacht ?

Na een lezing van het voorstel, zoals dat op zeer summier wijze in de pers verscheen, meen ik dat het in strijd zou kunnen zijn met artikel 170 van de Grondwet, dat de fiscale autonomie van de gemeenten vastlegt.

Valt ook niet te vrezen dat bepaalde gemeenten, precies ten gevolge van de verdeling op basis van objectieve criteria, minder belastingontvangsten zullen krijgen en dat verlies aan inkomsten zullen compenseren door het heffen van andere belastingen, zodat de belastingdruk voor de belastingplichtigen van die gemeenten zal stijgen ? Dit

zou botsen met de door u uitgedrukte wens dat de belastingdruk niet zou mogen stijgen.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de vraagsteller voor zijn vraag. Het is merkwaardig dat men, wanneer men in dit Vlaamse land een idee lanceert betreffende de gemeentelijke autonomie en het gemeentelijk functioneren, er enorm alerte politici zijn op elk niveau. Mijn idee – en je kan er lange en vele gesprekken over voeren – is geïnspireerd door twee diepe bekommernissen. Ten eerste ben ik van oordeel dat de gemeenten, indien zij een belasting heffen, heel spoedig gebruik moeten kunnen maken van deze middelen. Mijn vroegere ervaringen, niet alleen op het Vlaamse maar vooral op het federale niveau, leren me dat de gemeenten heel lang moeten wachten alvorens ze de middelen krijgen die zij uit de gemeentelijke autonomie betrekken. Misschien zou men in het federale parlement opnieuw een boompje kunnen opzetten over deze autonomie.

Mijn tweede bekommernis is ingegeven door de vaststelling dat het gemiddelde inkomen per gemeente bijzonder sterk verschilt. Het gemiddelde hoogste inkomen in een gemeente bedraagt 515.000 frank per inwoner ; het laagste bedraagt 244.200 frank : het gemiddelde inkomen bedraagt 365.200 frank per inwoner. Zij die zeggen dat de autonomie geschaad wordt door het doen van een andere suggestie dan louter en alleen de gemeentebelasting, moeten eens over deze cijfers gaan nadenken. Op basis van deze cijfers stelt men immers vast dat de relatie tussen het gevoerde beleid in een gemeente niet afhankelijk is van de grootte van de belasting die men heft. Vergelijkt men een gemiddeld inkomen van 515.000 frank, waarop men een gemeentelijke opcentiem van 5,5 percent heft met een gemiddeld inkomen van 244.200 frank waarop men 9 percent heft, dan verkrijgt men natuurlijk een ander bedrag in functie van die inwoner.

Vandaar deze twee ideeën. Enerzijds de bekommernis om de gemeenten sneller de middelen te geven waarop ze een beroep moeten kunnen doen en anderzijds het streven naar rechtvaardigheid – en ik weet dat dit een zeer gevaarlijk woord is – inzake de middelen die men kan aanwenden om op gemeentelijk vlak een beleid te voeren. Ik hoop dat we de mogelijkheid krijgen om, in samenspraak met de collega die bevoegd is voor de gemeenten, deze voorstellen uitvoerig te bespreken, met alle burgemeesters en schepenen die in de Vlaamse Raad aanwezig zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Nelly Maes tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de fusie van ziekenhuizen te Beveren en Sint-Niklaas

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Maes tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de fusie van ziekenhuizen te Beveren en Sint-Niklaas.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het herschikken van het ziekenhuislandschap met de daarbij horende beddenhandel is natuurlijk een ingewikkeld fenomeen. Het voorbeeld dat we in onze streek meemaken tart echter alle verbeelding. Toen vijf jaar geleden tot een fusie werd beslist van het Sint-Annaziekenhuis uit Beveren en de kliniek Maria Middelaes van Sint-Niklaas, ging het gemeentebestuur van Beveren daar uitdrukkelijk mee akkoord omdat de voorwaarde werd bedongen dat op het grondgebied van Beveren 120 ziekenhuisbedden zouden blijven bestaan. Deze bedden zouden dan wel institutioneel worden verbonden met Maria Middelaes.

Daarvoor zouden bepaalde investeringen moeten gebeuren en zouden ook nieuwe gebouwen worden opgericht. De voorbereidingen gingen met bekware spoed van start. Het gemeentebestuur van Beveren stemde in met de genomen oplossingen, want het gemeentebestuur was bij de aanvang bereid om zelfs financieel te participeren om het ziekenhuis te kunnen behouden. Men achtte dat vanuit Maria Middelaes echter niet noodzakelijk, omdat – zo werd gezegd – zij dat wel alleen aankonden. Daardoor verviel echter voor de gemeente Beveren de mogelijkheid om financieel inzage te hebben in de verrichtingen van dit middelgrote ziekenhuis.

De nodige bouwtoelatingen werden verworven en herhaaldelijk werd vanuit Maria Middelaes aangedrongen op bekware spoed om de nodige vergunningen te verstrekken. Groot was dan ook de verbazing – en ook ontgoocheling en woede – bij het gemeentebestuur en de inwoners van Beveren toen zij vernamen dat het hoofd van Maria Middelaes zelf aan uw diensten, mevrouw de minister, een negatief advies had verstrekt over het voortbestaan van de 120 bedden op het grondgebied van Beveren. Op institutioneel vlak zijn de gevolgen niet onbelangrijk. Beveren is een verzorgingsgebied van ongeveer 100.000 mensen. Diverse bedrijven op het grondgebied van Beveren behoren tot de zogenaamde Seveso-bedrijven met speciale rampenplannen, en een levensreddend optreden moet kunnen gebeuren binnen een straal van 20 kilometer – wat in het geval van de Sint-Annakliniek en

haar voortbestaan kan worden gegarandeerd, anders niet. Verleden week is de gemeente Beveren, over de partijgrenzen heen, dan ook tot verzet overgegaan door het organiseren van een manifestatie.

Er zijn echter ook andere aspecten aan verbonden. Het ligt voor de hand dat op het grondgebied van Sint-Niklaas wordt gestreefd naar complementariteit inzake de ziekenhuisvoorziening. In onze partij is het de traditie – en gelukkig is die traditie ook overgenomen door andere partijen – om te pleiten voor complementariteit en samenwerking tussen openbare ziekenhuizen en het privé-ziekenhuis dat in Sint-Niklaas is gevestigd. Het simpelweg toevoegen van 120 bedden aan de privé-kliniek zou echter waarschijnlijk tot gevolg hebben dat er een verschil komt in de machtsverhoudingen tussen openbare en privé-klinieken in Sint-Niklaas.

Wie is er bij dit alles gebaat ? Uiteraard datzelfde Maria Middelaes. Onze bezorgdheid is dan ook de volgende : de vraag van de inwoners van Beveren, de complementariteit van de ziekenhuizen in Sint-Niklaas zelf en een goede ziekenhuisvoorziening in de gehele regio.

De voorzitter : Mevrouw Maes, u hebt reeds de gehele spreektijd voor de vraag en het antwoord opgebruikt. Daarom zal de minister haar antwoord geven en zal een mogelijke repliek worden uitgesloten.

Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik zal zo kort mogelijk mevrouw Maes van antwoord dienen. Mevrouw Maes vertrekt vanuit de bekommernis van de ziekenhuizen, ik vertrek vanuit de bekommernis van de gezondheidszorg ten dienste van de mensen. De jongste tien jaar en de toekomstige vijftien jaar is en zal er een enorme ontwikkeling ontstaan met betrekking tot de gezondheidszorg ten dienste van de mensen. De ligdagen verkorten, de technologie verhoogt, we kunnen het bijna niet meer volgen. Dat brengt mee dat ziekenhuizen van 150 bedden en minder eigenlijk niet meer kunnen voldoen aan de gezondheidszorg die elk individu nodig heeft. De ganse geschiedenis van de fusie tussen de twee betrokken ziekenhuizen is een geschiedenis die ikzelf niet heb meegemaakt, niet zozeer wegens het feit dat ikzelf in die periode niet zou zijn bevoegd geweest, maar wel omdat beide privé-ziekenhuizen zelf het proces tot fusie hebben voorbereid. Zij hielden daarbij rekening met de maatregelen die op het federale vlak werden genomen, met name het vereiste minimum van 150 bedden om een goede gezondheidszorg aan de mensen te kunnen garanderen. Deze zorg moet zo efficiënt mogelijk zijn en moet worden aangeboden tegen de meest geschikte prijs.

Demeester-De Meyer

Blijkbaar bestonden bij de totstandkoming van de fusie in het verleden andere ideeën over de vestiging dan vandaag. Vandaag gaat men ervan uit dat ziekenhuizen met minder dan 150 bedden niet kunnen instaan voor die optimale gezondheidszorg ten behoeve van elke burger. Ik meen overigens dat het probleem zich niet zozeer stelt op het vlak van de afstanden – de afstand tussen Beveren en Sint-Niklaas bedraagt precies tien kilometer. Wanneer we ervan uitgaan dat we ieder individu de beste gezondheidszorg moeten bieden, dan zijn dergelijke fusies noodzakelijk.

U sprak uw zorg uit over de samenwerking tussen privé- en OCMW-ziekenhuizen. Ik heb met mijn eigen ogen gezien hoe een eerste samenwerking is tot stand gekomen in Sint-Niklaas op het vlak van de NMR en er is een brug geslagen – letterlijk en figuurlijk. Ik hoop dan ook dat in de toekomst deze brug kan blijven bestaan ;

Ik hoop ook dat het voorstel van de heer Vandeurzen, dat op de valreep niet is goedgekeurd, in de vorm zoals het toen voorlag heel spoedig door deze Vlaamse Raad kan worden goedgekeurd. Op termijn kan een perfecte samenwerking ontstaan tussen het OCMW-ziekenhuis in Sint-Niklaas en het privé-ziekenhuis Maria Middelaars in Sint-Niklaas.

Ik ben ervan overtuigd dat de intentie aanwezig is, maar men moet processen niet proberen te versnellen op een ogenblik dat de wetgeving hier nog niet rijp voor is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jaak Gabriels tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het Fenix-project

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Gabriels tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het Fenix-project.

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw en heren ministers, geachte collega's, de Vlaamse regering heeft, tenminste wat betreft de toegangsweg tot het Fenix-project, de knoop doorgehakt. Na heel wat aarzeling, is uiteindelijk het licht op groen gezet. Ik wens de minister in dat verband en aantal vragen te stellen.

Ten eerste. Er zijn talloze bezwaren ingediend. Heeft men daar, bij het tot stand komen van deze beslissing, rekening mee gehouden ?

Ten tweede. Wat doet u met het ronduit negatieve advies van de Streekcommissie over de aanleg van deze aparte toegangsweg ?

Ten derde. Er is geen algemeen beleidskader waarbinnen deze problematiek concreet werd uitgetekend. Zou het dan niet beter zijn geweest te wachten tot dit beleidskader gerealiseerd was ?

Een tweede reeks vragen heeft te maken met Openbare Werken.

Heeft men bij deze beslissing in voldoende mate rekening gehouden met de groeiende verkeersdruk ? U weet dat er op de A2 al files worden gevormd van Diest tot Brussel.

Een derde reeks vragen zijn onder meer bestemd voor uw collega, de heer Peeters, maar ik wil ze hier toch even aanraken. U weet maar al te goed dat het centrum van Genk zal verkommeren nadat het Fenix-project zal zijn gerealiseerd. Het stadsbestuur van Genk heeft daarvoor een bedrag van 3 miljard frank voorzien, gespreid over tien jaar. Men hoopt daarbij ook op een inspanning van de privé-sector ten belope van 2 miljard frank. Creëert men op deze manier geen problemen die in de regeringsverklaring prioritair zouden worden aangepakt ? Door deze beslissing zult u de onveiligheid in het stadscentrum van Genk ongetwijfeld verhogen. Andere beleidssectoren zullen er op die manier mee te maken krijgen. Volgens ons realiseert men zich niet welke gevolgen deze beslissing zal hebben voor de samenleving in Limburg. (*Applaus bij AGALEV en de VU*)

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank uiteraard de heer Gabriels, voorzitter van onze commissie, voor het stellen van deze wel zeer actuele vraag over een beslissing die deze ochtend is genomen. Ik voeg daar meteen aan toe dat de veelheid van vragen mij aanzet tot een zekere beknoptheid. Het lijkt me dan ook beter dat we over de meer fundamentele beleidslijnen nog eens van gedachten wisselen, eventueel bij de behandeling van de beleidsnota.

Wat de eerste reeks vragen betreft, kan ik u meedelen dat de procedure van het openbaar onderzoek op een correcte manier werd gevolgd. De gouverneur heeft de consultaties, de oproepingen en het onderzoek op een juiste manier opgevolgd. De regionale commissie is tot een advies gekomen, weliswaar met staking van stemmen. Er werden heel wat bezwaren behandeld, die in het advies voor de Vlaamse regering werden weerhouden. Ook in de besluit-

Baldewijns

vorming van de Vlaamse regering werd daar dus op ingegaan.

In verband met de beslissing van deze ochtend wens ik te benadrukken dat we geen uitspraak hebben gedaan over de opportuniteit van het Fenix-project in het algemeen, noch over de inplanting, noch over het gewestplan dat het gevolg was van deze inplanting. We hebben ons dus beperkt tot het creëren van een reservatiestrook voor de aanleg van eventueel een tweede ontsluitingsweg. Het betreft de ontsluitingsweg langs het Bodembos.

Het spreekt voor zich dat een algemeen beleidskader voor de behandeling van dergelijke problemen niet zomaar wordt gerealiseerd. We hebben enkele concrete aanzetten gegeven om de problematiek enigszins onder controle te krijgen. Recentelijk werd de omzendbrief ingetrokken van januari 1992 aangaande de inplanting van commerciële bedrijven in een zone voor industriële ontwikkeling. Naar aanleiding van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan Brussel, heb ik aan de gemachtigde ambtenaar van Vlaams-Brabant de opdracht gegeven deze zaak op de voet te volgen opdat er geen uitdeining zou komen van commerciële inplantingen in de Vlaamse rand.

In de Vlaamse regering werden ook afspraken gemaakt voor een concrete opvolging van de aanvragen voor een vergunning.

Het departement van Openbare Werken gaat erg voorzichtig te werk waar het aanvragen betreft voor de oprichting van commerciële bedrijven in bouwvrije zones. Ten slotte leggen we ook de grootste voorzichtigheid aan de dag bij de behandeling van BPA's aan de rand van woonkernen.

Het spreekt voor zich dat binnen de Plangroep de nodige planologische voorzieningen worden uitgetekend, zodat dat we in de toekomst kunnen beschikken over een instrumentarium.

Naar aanleiding van de problematiek voor de mobiliteit, is het vanzelfsprekend dat men, voor dergelijke grootse projecten, moet kunnen beschikken over een degelijk mobiliteitseffectenrapport. Het gewestplan werd, op basis van deze studie, opnieuw in herziening gesteld om eventueel de aanleg van een tweede ontsluitingsweg mogelijk te maken.

Ik zou er de vergadering willen op wijzen dat het initiatief nu bij de initiatiefnemers ligt, met name de projectontwikkelaars. We zouden graag duidelijkheid krijgen, niet alleen over eventuele beperkingen van de verkeersgeneraties naar Fenix, maar ook over de mogelijke invulling van een oplossing voor het mobiliteitsvraagstuk via het collectief vervoer in deze regio. Wanneer deze problemen

zullen zijn geanalyseerd, zullen we ons beraden over de te volgen weg. Bovendien zal dan uitgemaakt worden of er een fasering kan zijn in de aanleg daarvan, en zullen we een financieringsproject voor deze infrastructuur voorleggen aan de Vlaamse regering.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over mijnwerkersleningen voor huisvesting

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Heeren tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over mijnwerkersleningen voor huisvesting.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's, bij de sluiting van de Limburgse mijnen in 1989, werd afgesproken dat de mijnwerkers die hun werk verloren omdat hun bedrijf gesloten of geherstructureerd werd, recht hadden op een rentevermindering op hun mijnwerkerslening. Artikel 57 van de Huisvestingcode bepaalt dat men die mogelijkheid heeft tot 1 januari 1997. Een paar weken geleden kregen enkele kredietmaatschappijen een brief waarin stond dat het geld op is en dat daardoor geen leningen meer verleend kunnen worden.

Uit de memorie van toelichting van het decreet dat artikel 57 bis wijzigt, blijkt niet dat er geen kredieten zijn. Hoe is het mogelijk dat twee weken later uit de feiten blijkt dat er geen geld is ? Indertijd zijn overeenkomsten gesloten, is er hier geen sprake van contractbreuk ? Een van de partijen komt zijn verbintenissen niet na. Uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat particulieren een subjectief recht hebben tegenover gereguleerde subsidies. Kunnen personen die in aanmerking komen voor deze mijnwerkersleningen, dat subjectief recht laten gelden ?

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, in de begroting van 1996 hebben we een bedrag van 815 miljoen frank voorzien. Het gaat hier om een dotatie voor het Limburgfonds. In het programmadecreet staat dat engagementen konden worden aangegaan binnen de beperkingen van het beschikbare krediet. Tijdens de bespreking in de commissie heb ik erop gewezen

Peeters

dat we hier geconfronteerd worden met heel wat lasten uit het verleden. Deze regeling werd oorspronkelijk uitgewerkt voor mijnwerkers maar daarna uitgebreid voor de ex-mijnwerkers. In een rapport van de Inspectie van Financiën werden er misbruiken vastgesteld en werd er aangedrongen op maatregelen. Mijn voorganger op het departement Huisvesting heeft daarom een aantal beperkingen ingevoerd. Dat had vanzelfsprekend geen impact op de leningen die tevoren waren toegekend. Het gaat bovendien om rentetoeelagen ; elke toekenning heeft implicaties voor een periode van twintig jaar. Wat we ook beslissen, we staan voor de moeilijkheid dat heel wat lasten uit het verleden nog voor een lange periode blijven bestaan.

Bij de onderhandeling over de mijnsluitingen werd samen met de minister van Economie beslist dat de ontbrekende gelden voor het betalen van deze leningen uit de enveloppe van de KS moeten komen. Na de goedkeuring van de begroting en van het programmadecreet heeft de minister van Financiën terecht de financiële instellingen gevraagd om vanaf 1 januari geen dossiers meer te behandelen. Die beslissing moeten we zonder uitzondering uitvoeren, omdat het hier gaat om een heel zware last uit het verleden. Het is op zich al een zware last om in de toekomst te blijven financieren. We kunnen daarmee niet doorgaan. De voornaamste leningen werden trouwens al toegekend.

Ik wil wel zoeken naar een alternatieve piste via premies die op dit ogenblik bestaan binnen het departement Huisvesting. De mensen die uit de bestaande systemen waren uitgesloten omdat ze konden genieten van een eigen regeling, moeten voortaan dezelfde rechten genieten inzake huisvestingspremies.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

De heer André Denys : Waarom krijgt mevrouw Heeren wel de kans om een bijkomende vraag te stellen en de heer Gabriels niet ?

De heer Jaak Gabriels : Dat is willekeur.

De voorzitter : Dat neem ik niet, mijnheer Gabriels. Mevrouw Heeren heeft zich gehouden aan de afgesproken spreektijd en de hele vraag werd afgehandeld in vijf minuten. Vandaar dat zij nog recht heeft op twee minuten voor een repliek. Bij de vorige vraag duurde vraag en antwoord precies tien minuten. De vraagsteller zelf heeft de afgesproken drie minuten spreektijd voor de vraag overschreden.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Wat de misbruiken betreft, betreur ik het dat zij die het spel nu en in het verleden fair

spelen, mee het slachtoffer worden van deze beslissing. Men moet ook een oplossing vinden voor de lopende dossiers, zelfs al is het dossier op dit ogenblik nog niet in Brussel, maar al wel voorbereid ter plaatse. Soms gaat dat om menselijke drama's.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's. De vraag van mevrouw Heeren is heel belangrijk. Ze heeft die vraag echter vorige week al ingediend. Toen had ik ook een vraag over een Limburgs probleem. De heer de Batselier heeft toen beide vragen gesupprimeerd, omdat ze alleen een lokaal belang hadden. Bij die argumentatie kan men op zich al vraagtekens plaatsen.

Maar nu stel ik vast dat de vraag van mevrouw Heeren vandaag wel kan gesteld worden. Welke procedures en welke regels gelden in dit huis ? (*Applaus bij de minderheid*)

De voorzitter : Ik spreek me niet uit over een kwestie waarvoor ik niet verantwoordelijk ben. Stel deze vraag aan de voorzitter. (*Rumoer bij de heer André Denys*)

Mijnheer Denys, u maakt deel uit van het uitgebreid Bureau van de Vlaamse Raad. Tijdens de vergadering van deze middag, was u volledig op de hoogte. Toch hebt u daarover geen vragen gesteld.

De heer André Denys : Ik heb vijf problemen die ik straks zal voorleggen aan de heer De Batselier.

De voorzitter : Ik neem daarvan akte.

Actuele vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het ontslag van intendant Franz Marijnen van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg

Actuele vraag van van de heer Jos Stassen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en

Welzijn, over de situatie van de repertoiregezelschappen naar aanleiding van het ontslag van Franz Marijnen

Actuele vraag van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toekomst van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het ontslag van de intendant Franz Marijnen en de toekomst van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg, van de heer Stassen tot minister Martens, over de situatie van de repertoiregezelschappen naar aanleiding van het ontslag van Franz Marijnen en van mevrouw Grouwels tot minister Martens, over de toekomst van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, het oude kruit- en obussenmagazijn van de stadswacht van Brussel is een beroemd gebouw omdat de KVS er op dit ogenblik is gevestigd. Dit gebouw heeft een lange geschiedenis achter de rug. Er wordt echter reeds 10 jaar geklaagd over het feit dat dit gebouw niet wordt hersteld.

Ongeveer drie maanden geleden heeft de burgemeester van Brussel, die bevoegd is voor de veiligheid, dit gebouw tijdelijk gesloten omdat er elektriciteitswerken moesten worden uitgevoerd. Nochtans is de burgemeester in eerste instantie verantwoordelijk voor het onderhouden van het gebouw. Ik vermeld dit omdat hierdoor het dossier een nieuwe dimensie krijgt.

Voorts is dit dossier actueel ingevolge het ontslag van de intendant. Hij vraagt zich af waartoe het gebouw nog dient en op welke manier hij de Vlaamse theatercultuur in Brussel kan doen overleven wanneer hij niet beschikt over de vereiste infrastructuur en niet voldoende middelen krijgt. Hiervoor stelt hij in de eerste plaats de minister van Cultuur verantwoordelijk.

Mijnheer de minister, u komt bij mij en bij vele andere mensen op dit ogenblik over als een koele cijferaar.

In de tweede plaats moeten we ons afvragen wat we werkelijk voor Brussel willen. Willen we dat Brussel onze hoofdstad blijft ? Willen we Brussel enkel nog als administratieve hoofdstad behouden, of moet Brussel zowel de administratieve als de culturele hoofdstad van Vlaanderen blijven ?

Er moet een inspanning worden gedaan opdat de KVS de Vlaamse cultuur in Brussel zou kunnen uitstralen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wanneer de bevoegdheden van de Vlaamse regering of het parlement of het Vlaamse territorium bedreigd worden, of wanneer het gaat om het verwerven van nieuwe bevoegdheden, heerst er een sfeer van elektrische geladenheid of van emotionaliteit in dit parlement. Op het vlak van de cultuur, die reeds jaren een integraal Vlaamse bevoegdheid is, wordt echter een soort stand still-beleid gevoerd.

Mijnheer de minister, vanmorgen heb ik u op de radio horen zeggen dat er in het kader van een strikt beleid geen beloftes kunnen worden gedaan bij gebrek aan zekerheden. Deze visie kan belangrijke gevolgen hebben, zoals bijvoorbeeld het ontslag van de intendant van de KVS. Dit is dubbel spijtig, in de eerste plaats omdat het over cultuur gaat – ook al betreft het hier een gedeelde bevoegdheid – en wegens de plaats die de KVS in Brussel heeft verworven.

U kent ongetwijfeld de problemen van de grote repertoiregezelschappen. De KVS is er onder leiding van Franz Marijnen in geslaagd een dynamiek te verwerven met alle gevolgen van dien voor de culturele uitstraling en de verankering van de Vlaamse identiteit in Brussel. De hele toestand heeft daarom een aantal perverse effecten voor gevolg.

Mijnheer de minister, graag had ik vernomen of u mijn bezorgdheid deelt ten overstaan van de KVS. Wat hebt u in het verleden gedaan om dit dossier te deblokken ? Wat zult u doen om de heersende toestand te ontmijnen en het dossier te deblokken – vooral in het licht van de toezeggingen door andere instanties – en ervoor te zorgen dat de Vlaamse culturele verankering in Brussel in de positieve zin kan plaatsvinden ?

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de jongste dagen is er veel te doen geweest rond de KVS. Er werd heel wat over gezegd op de radio en de televisie en ook in de kranten konden we erover lezen.

Het is belangrijk dat we in dit Vlaams parlement uitdrukking geven aan het belang dat we aan de KVS hechten. Voorts wijs ik erop dat we de actuele vraag verkiezen boven de kritische interpellatie omdat we ervan overtuigd zijn dat de Vlaamse Gemeenschap haar decretale engagementen in dit dossier volledig nakomt.

Wat de KVS zelf betreft, moet worden onderstreept dat de heer Marijnen hier schitterend werk heeft geleverd. Op artistiek vlak is hij al zijn beloften nagekomen. De KVS bloeit opnieuw. Er wordt artistiek hoogstaand

Grouwels

schouwspel geboden. De opkomst bij de voorstellingen is groot. Ik zou de leden van het parlement willen aansporen om het theater te bezoeken, op voorwaarde dat zij een toegangskaartje kunnen bemachtigen, want vele voorstellingen zijn onmiddellijk uitverkocht. De KVS is opnieuw een ontmoetingsplaats geworden voor de Vlaamse cultuur in Brussel.

De KVS heeft echter te kampen met een groot aantal problemen op het vlak van de werkingskosten en van de infrastructuur. Graag kreeg ik van de minister een antwoord op drie concrete vragen.

Ten eerste, kan er inzake de werkingskosten voor 1996 als overbrugging naar de nieuwe vier-jarenprogrammatie 1997-2001 een bijdrage worden geleverd ten einde de werkingsmiddelen voor 1996 veilig te stellen ?

Ten tweede, kan er in het kader van de nieuwe vier-jarenprogrammatie worden gewerkt aan een nieuwe structurele oplossing voor de nodige werkingsmiddelen voor de KVS opdat het huidige niveau kan worden gehandhaafd ?

Ten derde, is de Vlaamse Gemeenschap bereid een wezenlijke inspanning te doen op het vlak van de infrastructuur met het oog op de status van Brussel als Culturele Hoofdstad in het jaar 2000 ? In dit dossier moet ook de stad Brussel haar verantwoordelijk op zich nemen vermits zij de eigenaar is van het gebouw.

Is de Vlaamse Gemeenschap bereid het huidige gebouw te vernieuwen en een aantal nieuwe investeringen te doen ?

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : Ik wil aan mijn collega's duidelijk zeggen dat het belang van de KVS niet in vraag gesteld wordt, ook niet door mij. Er werd geen appreciatie uitgesproken voor het artistiek werk van de heer Marijnen, ook niet door mij. Op dit punt verschillen we niet van mening.

Pleiten voor het belang van de werking van de KVS, pleiten voor een actief cultureel leven in Brussel kan niet vrijblijvend. Op een bepaald moment moet men ook over het prijskaartje spreken. Wij spenderen tegenover vroegere engagementen geen frank minder.

Toen de heer Marijnen aantrad moest hij een groot tekort wegwerken. Minister Weckx bood een jaarlijks bedrag van 22 miljoen, gedurende drie jaar, om dat sociaal passief aan te zuiveren. Hij deed dat in 1993 en 1994. Wij deden hetzelfde in 1995. Alle beloftes zijn nagekomen. Het is niet omdat er plots een West-Vlaming in plaats van een Brusselaar aan het hoofd zit, dat we onze verplichtingen met minder enthousiasme ingevuld hebben.

Hoe moet het nu met de programmatie van het seizoen 1996-1997 ? De Vlaamse Gemeenschap put daarvoor net als vroeger uit twee financieringsbronnen.

De eerste is de structurele subsidie, binnen het podiumkunstdecreet. Daar kan niemand iets aan veranderen. Dat decreet voorziet een vaste enveloppe voor een periode van vier jaar. De tweede bron is de Nationale Loterij. We hebben in 1993, 1994 en 1995 maar liefst 22 miljoen ter beschikking gesteld. We willen dat ook in 1996 doen, maar ik kan dat niet beloven om de eenvoudige reden dat ik de inhoud van de enveloppe van de Nationale Loterij niet ken.

De jongste jaren bleek dat de federale overheid steeds minder geld stort aan de gemeenschappen. Daarom kunnen wij niet vooraf zeggen welke middelen we krijgen voor 1996. In de mate van het mogelijke stellen we dezelfde som ter beschikking.

In verband met de infrastructuur wil ik er nadrukkelijk op wijzen dat de stad de eerste verantwoordelijkheid draagt. Zij is eigenaar van het gebouw. Zij heeft enkel de intentie uitgesproken om daar iets aan te doen. De gemeenteraad heeft zelfs nog niet beslist een studie te laten uitvoeren. Er is geen studieopdracht gegeven, noch over de restauratie, noch over renovatie, noch over uitbreiding. Het Brussels Gewest is verantwoordelijk voor de restauratie.

Op de derde plaats is er ons engagement. Ik heb in een werkvergadering in het kader van Brussel 2000, gezegd dat ik binnen de Vlaamse regering zou pleiten voor een tussenkomst in de problemen met de gebouwen. Indien de stad en het gewest hun inspanning leveren, zijn ook wij bereid ons te engageren.

Wij blijven Brussel belangrijk vinden als hoofdstad en wensen dat zich hier een actief cultureel leven kan ontwikkelen. We zullen de inspanningen van mijn voorganger met dezelfde kracht blijven verderzetten.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik wil nu de nadruk leggen op het volgende. De verantwoordelijkheid ligt op dit ogenblik bij de stad Brussel. Zij is dus mee verantwoordelijk voor het cultureel beleid van de Vlamingen en zij moet zich dan ook engageren. Schepen De Rons, de enige Vlaamse schepen in Brussel, heeft gezegd dat de studie besteld is.

Vijf jaar geleden al stelde ik schriftelijk parlementaire vragen over de toestand van het gebouw. We zijn nog geen stap verder gekomen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had een offensiever antwoord verwacht. U zegt wel : ik vind de culturele uitstraling van de KVS in Brussel belangrijk, maar uw strategie is allesbehalve offensief.

Ik merk de bezorgdheid voor het behoud van de KVS. Ik stel voor dat we een parlementair initiatief nemen om in de begroting van 1996 extra middelen te voorzien.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Het is hoog tijd, mijnheer de minister, dat alle betrokken actoren rond de tafel gaan zitten en dat ze elk hun engagement duidelijk aflijnen.

In de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft de heer Chabert zich publiekelijk geëngageerd. Indien de stad Brussel en de Vlaamse Gemeenschap een bijkomende inspanning leveren, zal ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie een bijdrage doen. Dat is een formeel engagement. We zouden dit dossier zo snel mogelijk met volutarisme moeten aanpakken.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Dat volutarisme is bij mij niet groter of kleiner dan bij u. Ik spreek in dezelfde termen als de heer Chabert en anderen : we willen een inspanning doen. Maar ik kan toch geen beloftes doen voor het bewuste advies van de commissie van Toneel is uitgesproken. Wij moeten de procedures respecteren. We zullen dat advies opvolgen.

Het Brussels Gewest is verantwoordelijk voor dit dossier en toch maakt onze administratie het klaar, wij zijn dus wel degelijk bezorgd.

De voorzitter : Mevrouw Maes, een tussenkomst van u is nu niet reglementair.

Het incident is gesloten.

Mevrouw Nelly Maes : Ik wil u iets vragen, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter : Dat kan u altijd doen.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, vindt u het niet merkwaardig dat wij als Vlaamse Gemeenschap afhankelijk zijn van de beslissingen van de meerderheid van de Brusselse gemeenteraad. Als wij de uitstraling van onze cultuur in Brussel daarvan afhankelijk maken, betekent dat, dat Brussel kan besluiten de KVS te laten vallen. Als Brussel niets doet, kunnen wij ook niets doen. Vindt u dat als voorzitter normaal ?

De voorzitter : Ik vind alleszins dat men binnen zijn bevoegdheden moet werken, hoe jammer dat soms ook is.

Mevrouw Nelly Maes : Destijds was er een afspraak ...

De voorzitter : Ik wil niet in discussie gaan, mevrouw Maes. U probeert van het Reglement af te wijken, ik kan u dat niet toestaan.

Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Karel De Gucht tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité der Regio's van de Europese Unie

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Gucht tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité der Regio's van de Europese Unie.

De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, artikel 198 A van het Verdrag van Maastricht voorziet dat België twaalf vertegenwoordigers heeft in het Comité van de Regio's. Daarvan komen er zeven toe aan Vlaanderen, vijf aan Wallonië en de Duitstaligen worden jaarlijks afwisselend uit het Vlaamse of Waalse quotum genomen.

Concreet heeft Vlaanderen nu zes vertegenwoordigers, daar de zevende plaats aan een Duitstalige werd toegekend. Ondertussen heeft de voorzitter van de Vlaamse Raad, de heer De Batselier, ontslag genomen uit het Comité van de Regio's. Hij werd nog niet vervangen. In de vergadering van het Comité van de Regio's van 6 april 1994 werd de afspraak gemaakt om de gewoonterechtelijke regel in te voeren, dat wie de functie verliest op basis waarvan hij is aangeduid in het Comité van de Regio's, ontslag zou nemen. Dat slaat concreet op de heer Weckx, die niet langer minister van de Vlaamse regering of lid van de Vlaamse Raad is, en op een aantal plaatsvervangers, zoals de heer Hancké en de heer Vanvelthoven.

Hoe zit het met de vervanging van de heer De Batselier. Hoe zit het met het ontslag van diegenen die dat volgens de gewoonterechtelijke regel, die is afgesproken in het Comité, zouden moeten nemen ? Eens die ontslagen wer-

De Gucht

kelijkheid zijn geworden, hoe worden die mandaten dan ingevuld ? Ik weet dat u strictu sensu de mogelijkheid heeft om alleen een vertegenwoordiging van de Vlaamse regering naar dit Comité te sturen. U hebt in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden aangegeven dat u ervoor gevoelig was om de vertegenwoordiging in de toekomst meer een afspiegeling te laten zijn van de politieke diversiteit in Vlaanderen.

Hoe denkt u bij de vervanging van de heren Weckx en De Batselier ervoor te zorgen dat niet alleen de meerderheid maar ook de oppositie in het Comité van de Regio's zou kunnen vertegenwoordigd worden. Ook omdat dit Comité in wezen advies moet geven aan de Raad van Ministers, waar u als Vlaamse regering, via een aantal ingewikkelde Belgische regelingen, rechtstreeks en onrechtstreeks vertegenwoordigd bent. Het is een goede regel dat men niet alleen aan zichzelf advies geeft.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Zoals ik in de commissie reeds zei, werk ik aan de vervanging van de effectieve en plaatsvervangende leden in het Comité van de Regio's.

Ik hoop tegen 20 maart, de volgende bijeenkomst van het Comité, een oplossing gevonden te hebben. Wij verloren natuurlijk een heel actieve vertegenwoordiger, voorzitter De Batselier, die niet langer deze opdracht kan vervullen. Ook de heren Weckx en Hancké moeten inderdaad vervangen worden.

Een mogelijke verwijzing naar artikel 15 van het Reglement is strikt gezien niet van toepassing op deze vertegenwoordiging. Daarover zijn we het eens, geloof ik. Ik doe een poging om een weerspiegeling van de samenstelling van de Vlaamse Raad in het Comité van de Regio's te bekomen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Eddy Schuermans tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het aantrekken van buitenlandse investeringen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Schuermans tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Weten-

schap en Technologie, over het aantrekken van buitenlandse investeringen.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de automobielsector staat deze dagen volop in de belangstelling. Het Autosalon is daar natuurlijk niet vreemd aan. Het is een belangrijke sector in Vlaanderen waar toch enkele tienduizenden arbeidsplaatsen mee gemoeid zijn. Nu vestigt men de aandacht op het feit – zowel in een SERV-aanbeveling, als vanuit de sector zelf – dat in verband met de toelevering aan de auto-assemblage we in Vlaanderen eigenlijk weinig activiteiten hebben. Er zijn in Vlaanderen weinig buitenlandse investeerders, die betrokken zijn bij dit proces. In die mate zelfs dat indien men de regel zou toepassen die ook in onze buurlanden geldt, waar één job in de assemblage overeenkomt met één job in de toelevering voor die assemblage, dan zou dit – ik weet dat het louter mathematisch is – voor een goede 20.000 extra banen kunnen zorgen.

Dit gegeven op zich lijkt mij al een vraag waard, maar ik zou ook verder willen gaan. Het is namelijk zo dat er vanuit de sector een aantal redenen worden aangegeven waarom dit vandaag niet het geval zou zijn, waarom een aantal buitenlandse investeerders niet naar hier komen om een toeleveringsactiviteit voor deze sector in Vlaanderen op te zetten. De elementen zijn gekend, ze zijn trouwens ook vroeger vanuit andere sectoren aangedragen. Het heeft gedeeltelijk te maken met de administratieve rompslomp, het vergunningenbeleid, de expansiesteun, enzovoort. Op deze gebieden gebeuren nogal wat wijzigingen. Een aantal zaken op het vlak van het aantrekken van investeerders spelen ook mee. Zo zou de dienst Investeren in Vlaanderen niet voldoende middelen hebben om te concurreren met bijvoorbeeld Nederland. Ik vrees dat indien deze berichtenstroom aanhoudt, er een zichzelfvervullende voorspelling zal komen, in de meest negatieve betekenis van het woord. Het is volgens mij dus zeer belangrijk, dat er een signaal komt om aan te tonen dat we op het gebied van buitenlandse investeringen wel degelijk een aantrekkelijke regio zouden zijn.

Vandaar dat ik drie korte vragen wil stellen. Ten eerste, beaamt u het feit dat inzake toelevering er in Vlaanderen een onderbezetting is ? Is het niet wenselijk om meer nog dan vandaag de inspanningen op het vlak van het aantrekken van potentiële investeerders op te voeren door bijvoorbeeld de dienst Investeren in Vlaanderen nog meer mensen en middelen ter beschikking te stellen. Ten slotte, in verband met het administratief gedeelte, het is toch het overwegen waard om binnen de Vlaamse administratie één aanspreekpunt te realiseren waar men te-

Schuermans

recht kan voor alle aspecten, die te maken hebben met het begeleiden van potentiële investeerders.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Voorzitter, collega's, geachte heer Schuermans, ik geloof dat uw vraag mede is geïnspireerd door een aantal uitlatingen die in de krant zijn verschenen. Daarin staat dat we eens moeten bekijken wat we kunnen doen inzake de toelevering voor de auto-assemblage.

Als eerste punt zou ik willen zeggen dat de heer Demulder volledig wordt begeleid en ondersteund in zijn zoektocht door de dienst Investeren in Vlaanderen. De ideale verhouding van produktie en toelevering is eigenlijk fifty-fifty. U verwijst naar Nederland, maar u moet dan ook wel volledig zijn. Nog heel recent liet het Nederlandse bedrijfsleven een alarmkreet horen met betrekking tot het aantrekken van investeringen – ik spreek hier over het laatste anderhalf jaar – waar men precies óns als voorbeeld stelt van een nieuwe aanpak. Ik wou dit toch even zeggen. Er moeten natuurlijk nog veel dingen gebeuren.

Ten tweede, we hebben de dienst Investeren in Vlaanderen versterkt in de afgelopen periode. Niet enkel het kader in Brussel, maar ook het kader in het buitenland is versterkt. Bovendien heb ik op de begroting '96 een bijkomende investering, een kredietinspanning voorzien van 50 miljoen om die investeringen inderdaad nog meer te kunnen aantrekken en hier te realiseren.

Het probleem ligt natuurlijk wat dieper. In tegenstelling tot de vorige periode, en ik neem nu de hele activiteit van de assemblage, gaat men door co-sourcing, out-sourcing op een heel andere manier de toeleveranciers behandelen en ook contracten met hen afsluiten. Er wordt dus een veel grotere flexibiliteit van hen verwacht. Er worden ook veel strengere contractvoorwaarden ingelast, wat wil zeggen dat men zich weerbaar moet opstellen om in verband met de toelevering de nodige mogelijkheden te behouden.

Ik deel uw basiszorg. We moeten alles op alles zetten opdat eigen investeringen, en ook vreemde investeringen mogelijk zouden worden, ook in de toelevering. Mijnheer Schuermans, ik kan u hierbij bevestigen dat ik in verband met het structureel versterken van de dienst Investeren in Vlaanderen, een programma heb uitgezet voor het jaar '96 naar gerichte investeringsseminaries die tot doel hebben om een aantal potentiële investeerders die nu nog aarzelen argumenten aan te geven om dat hier in Vlaanderen te doen. We zitten dus helemaal op dezelfde golf, en ik geloof dat we over de versterkte instrumenten beschikken om dat ook te doen. Zelf zal ik mij hiervoor ook ten volle inspannen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, bij motie van orde zou ik in naam van de VLD-fractie protest willen aantekenen tegen de wijze waarop de aanvraag vanuit onze fractie inzake actuele interpellaties en actuele vragen ontvankelijk of onontvankelijk worden verklaard. Ik heb hier een viertal feiten uit de voorbije weken die ons doen denken dat we op een onheuse wijze worden behandeld. U kunt niet zeggen dat onze fractie overdreven veel actuele interpellaties of actuele vragen indient. We zijn daar zeer selectief in. Wat stel ik vast ? Vandaag heeft de heer Van Mechelen een actuele vraag ingediend betreffende de geruchten omtrent de commerciële radio in Vlaanderen. Deze vraag is algemeen en actueel, maar u heeft ze onontvankelijk verklaard. De heer Beysen heeft een actuele interpellatie ingediend in verband met de sociale huisvesting in Antwerpen, en meer specifiek de bedragen die voor het krakerspand worden toegekend. Minister Peeters geeft daar vandaag een persconferentie. De zaak is dus actueel en algemeen, en is in de pers verschenen. Toch verklaart u ook dit onontvankelijk.

Vorige week heeft de heer Keulen een vraag ingediend in verband met de mijnwerkerslening. Als u het mij vraagt, is deze terecht afgekeurd. We stellen nu echter vast dat mevrouw Heeren diezelfde vraag vandaag opnieuw indient, en dat ze vandaag wel wordt goedgekeurd. Uit deze voorbeelden leid ik af dat onze fractie niet beloond wordt voor zijn inspanningen om een vlotte bespreking mogelijk te maken. We worden onheus behandeld. Daar wens ik in naam van de fractie tegen te protesteren. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Mijnheer Denys, het probleem van de actuele interpellatie heeft u zonet op het Bureau aangebracht. Het is daar beantwoord, en u weet dat het naar de commissie is gestuurd. Ten tweede zijn uw beweringen over de actuele vraag van de heer Keulen totaal onjuist. De heer Keulen heeft inderdaad op 9 januari een vraag gesteld over sociale huisvesting. Deze datum is te controleren aan de hand van de stempel. Waarom is deze vraag afgekeurd ? Omdat het de derde vraag van uw fractie was. U zegt dat u zich aan de afspraken houdt. Ik heb de notulen nog eens opgevraagd. Daarin staat bij de bureauvergadering van 8 november op het twaalfde blad onder-

Voorzitter

aan : na een uitgebreide gedachtenwisseling beslist het Bureau, dat de voorzitter – evenwel zonder afbreuk te doen aan zijn bevoegdheden als voorzitter zoals in het Reglement bepaald – systematisch aan de grootste fractie de mogelijkheid kan geven om een derde actuele vraag te stellen. Vanuit de betrokken fractie wordt meteen het engagement aangegaan hiervan geen systematisch gebruik te maken. Einde citaat.

U heeft toen drie vragen gesteld. Er zijn er twee gehonoreerd, en de derde is afgefallen. Er is geen reden van niet-actualiteit of lokaliteit. Het ging erom dat het de derde vraag was. U heeft het over de vraag van mevrouw Heeren. Hieraan ging een afspraak vooraf met de fractievoorzitter van de CVP. De CVP had toen zes vragen ingediend. Toen hebben we gezegd dat dit niet kon. Volgens de beslissing van 8 november moest ik er drie uitkiezen. Vandaag heeft de CVP deze vraag opnieuw ingediend, en er prioriteit aan verleend. De CVP heeft vier vragen ingediend, waarvan ik er overeenkomstig de bureaubeslissing drie heb gehonoreerd.

De heer André Denys : Ik heb de notulen van vorige week niet bekeken. Ik roep hier echter de andere fractieleiders als getuigen op. De afspraak in het Bureau was dat de grootste fractie van de meerderheid en de grootste fractie van de oppositie het recht kregen om drie vragen stellen. We hebben toen zelf gezegd dat we daar geen misbruik van zouden maken. Zo hebben we bijvoorbeeld vorige week maar twee vragen gesteld, en heeft de Volksunie er drie gekregen.

Ik vind het onheus dat men zich nu baseert op de notulen van het Bureau – die volgens mij geen juiste weergave zijn van de afspraken – om twee vragen onontvankelijk te verklaren. U zegt dat we in het Bureau hebben afgesproken dat de interpellatie van de heer Beysen wordt verwezen naar de gewone interpellaties omdat hij niet actueel is. Dat is een beslissing die u hebt genomen. We hadden oorspronkelijk gevraagd om ze als actuele interpellatie in te schrijven. Omdat ze ook actueel is, zie ik geen reden om ze te verschuiven naar de toekomst.

De voorzitter : Mijnheer Denys, volgens het Reglement ben ik hier zelfs niet ondervraagbaar over deze zaak. Dat behoort tot de bevoegdheid van de voorzitter, en van de voorzitter alleen. De zaak is inderdaad ter sprake geweest op de bureauvergadering. Toen er sprake was van het toekennen van drie vragen aan de grootste partij, heeft u gezegd dat dit ook moest gelden voor de grootste oppositiepartij. Het Bureau heeft dat niet goedgekeurd. Het bewijs hiervan zijn deze notulen, die ondertussen zijn goedgekeurd. Waar moet ik mij als voorzitter anders op baseren dan op goedgekeurde notulen ? U weet net zo goed als ik dat er geen andere mogelijkheid bestaat.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, u kunt me verwijten dat ik de notulen niet heb herlezen. Dat geef ik toe. Maar dit was niet de afspraak. Een bewijs hiervan is dat u in de voorbije weken wel hebt toegestaan dat de VLD-fractie drie vragen mocht indienen. Dit toont met andere woorden aan dat dit de geest van de beslissing was.

De voorzitter : Mijnheer Denys, u verkeert opnieuw niet in de juiste overtuiging. In de notulen staat immers : evenwel zonder afbreuk te doen aan zijn bevoegdheden als voorzitter, zoals in het Reglement bepaald. En in het Reglement staat dat de voorzitter voor elke fractie kan bepalen dat hij naar een derde vraag overgaat. Dit heb ik al met de Volksunie gedaan, en ook met de VLD.

De heer André Denys : Als dit zo zou zijn – want in mijn ogen lagen de zaken anders – mag ik u dan vragen waarom u vorige week voor de Volksunie wel drie vragen hebt aanvaard en waarom u vandaag geen drie vragen aanvaardt voor de VLD ? Ik herhaal nogmaals dat de VLD hier geen misbruik van maakt. De drie vragen, zoals ze vandaag zijn ingediend, zijn actueel en algemeen en waren op hun plaats bij de actuele vragen.

De voorzitter : Mijnheer Denys, ik kan u voorbeelden geven van de soepelheid die ik herhaaldelijk al voor uw fractie heb betoond. U maakt het nu zo bont dat ik dat niet meer zal toestaan. In de toekomst zal elke fractie dus twee vragen mogen stellen en de CVP drie. En daarmee gedaan. (*Reactie van de heer Jaak Gabriels*)

De voorzitter : Mijnheer Gabriels, wilt u uw ongetwijfeld waardevolle argumenten verduidelijken ?

De heer Jaak Gabriels : Ik heb niets gezegd.

De voorzitter : U mompelt maar wat, ja. Mijnheer Denys, u vraagt de strikte toepassing van het Reglement. U weet dat ik in verschillende debatten afspraken heb gemaakt met uw fractie.

De heer André Denys : U kunt niet zeggen dat de VLD niet voldoende discipline aan de dag legt om ervoor te zorgen dat de debatten hier vlot verlopen en dat we niet overdrijven. Het klopt dat ik de notulen niet goed heb nagelezen, maar wees gerust, in de toekomst zal ik dat wel doen en zullen we over elk punt van een bureaubeslissing grondig discussiëren. Maar ik blijf erbij dat de afspraak was : drie voor de grootste meerderheidsfractie en voor de grootste oppositiefractie. Actuele vragen en interpellaties zijn in de eerste plaats controlemiddelen. U moet er dan ook voor zorgen dat de oppositie haar controle op dezelfde manier als de meerderheid kan uitvoeren.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een opmerking inzake de drie vragen die mijn fractie heeft gekregen. Op de vorige plenaire vergadering hadden we twee vragen ingediend. Aangezien de minister afwezig was, kon een vraag niet worden gesteld en is ze op basis van een beslissing die door u is genomen, naar de volgende plenaire vergadering doorverwezen. Dit is geen surplus, maar het is gebeurd om billijkheidsredenen.

De voorzitter : Mijnheer Denys, ik denk dat ik hier telkens probeer zeker geen fractie van de oppositie te viseren. Integendeel, ik probeer iedereen in deze Vlaamse Raad binnen bepaalde lijnen te houden, wat me al moeilijk genoeg lijkt te zijn. Ondertussen zijn we hierover opnieuw 35 minuten aan het discussiëren.

De heer Jaak Gabriels : Dat is een triestige mentaliteit.

De voorzitter : Mijnheer de fractievoorzitter, ik neem aan dat daarmee het incident gesloten is. Hebt u nog enige reactie ? (*Neen*)

Dan doen we triestig voort.

ACTUELE INTERPELLATIES (*Regl. art. 83*) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de initiatieven van het Waalse Gewest met betrekking tot Voeren

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de initiatieven van het Waalse Gewest met betrekking tot Voeren.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, in een vraaggesprek met La Libre Belgique van 18 januari doet de heer Collignon een aantal opgemerkte uitspraken. Deze uitspraken brengen datgene waarvoor het Vlaams Blok vorig jaar al had gewaarschuwd, tot uitdrukking.

We hebben in de pers kunnen lezen dat u, evenals de Vlaamse regering, zeer scherp hebt gereageerd. Terecht

overigens. Wat is er dan zo opmerkelijk aan de uitspraken van de heer Collignon ? Zij brengen niet zozeer aan het licht dat de Waalsgezinde ex-burgemeester van Voeren sedert het begin van dit jaar deel uitmaakt van de omgeving van de voorzitter van de Waalse gewestregering, en daar als expert fungeert. Het is de toelichting die de heer Collignon daarbij geeft, die opmerkelijk is. Een eerste opgemerkte verklaring luidt, en ik citeer : door de heer Droeven als naaste medewerker te benoemen heb ik getracht om de akkoorden van maart 1995 te concretiseren. Einde citaat.

Amper een jaar geleden werd in deze zaal, onder meer door de voorzitter van de CVP, beweerd dat het fameuze akkoord om andermaal te verhinderen dat Happart burgemeester van Voeren zou worden, een lege doos was. Het Vlaams Blok heeft dat altijd betwist. Want die zogenaamde lege doos bevat maatregelen die wel degelijk concrete gevolgen hebben.

Ten eerste : de bevoegdheden van het college van gouverneurs inzake taalaangelegenheden worden uitgebreid. De heer Huub Broers heeft onlangs verklaard dat de gouverneur van Limburg enkele onwettelijke besluiten niet heeft vernietigd, omdat hij door het KB, door zijn collega's in het college, en ook vanuit het federale departement van binnenlandse zaken, wordt afgeremd.

Ten tweede. Ik denk ook aan de uitbreiding van de taken van de adjunct-arrondissementscommissaris, die een heuse ombudsman van de Franstaligen wordt. Ondertussen heeft de federale regering in december 1995 ingestemd met de aankoop van vier panden om hem en zijn gevolg onderdak te geven, en om daar wellicht tweetalige federale diensten op te zetten. Tenslotte blijkt dat de mogelijkheid voor de gewesten en gemeenschappen om in Voeren antennes op te richten, nu ook door de heer Collignon wordt benut.

De Waalse minister-president kondigt immers in een opgemerkte uitspraak aan dat de heer Droeven een permanentie zal houden. Wellicht in het aangrenzende Wezet, van waaruit hij zich ook binnen Voeren mag verplaatsen. Dat verwondert ons niet. Want dat komt overeen met wat de heer Collignon reeds in januari 1995 aankondigde. Het Waalse gewest zou geen kantoor, waarop de Waalse vlag wappert, openen in Voeren ; maar wel voorzag hij een gewestelijk centrum, en nu citeer ik, niet ver van Voeren. Einde citaat.

Waar ligt het verschil met antennes in Voeren zelf ? Dit is een duidelijke daad van inmenging, die verder gaat dan wat begin vorig jaar werd afgesproken. Toen stelde premier Dehaene dat het Waalse gewest of de Franse gemeenschap slechts in het kader van een akkoord met de Vlaamse Gemeenschap in Voeren mocht opereren – agir,

Van Nieuwenhuysen

aldus de premier. Vandaag is duidelijk dat het Waalse Gewest wel degelijk in Voeren gaat opereren, zonder enig akkoord met de Vlaamse Gemeenschap. Heeft de minister-president hierover al uitleg gevraagd aan zijn federale collega en partijgenoot ? Heeft hij hem reeds aan zijn woorden van 1995 herinnerd ?

Een derde, opgemerkte uitspraak van de heer Collignon betreft de opdracht van de heer Droeven om een inventaris op te maken van alle – ik benadruk : alle – maatregelen die in het Waals Gewest gelden en waarvan de Voerenaars zouden kunnen genieten. Dit gaat verder dan het louter toekennen van rentetoelagen aan Franstaligen die in Voeren willen bouwen. Minister Peeters heeft daarover verklaard dat hij zonodig de zaak bij het Arbitragehof aanhangig zou maken. Maar de heer Collignon sluit geen enkele optie uit. De rentetoelagen zijn maar één element uit een reeks maatregelen die zullen worden genomen. We weten ondertussen ook dat klachten bij het Arbitragehof niet het minste effect hebben op het Waalse en Franstalige expansionisme. Dat heeft de begroting 1996 van de Franse Gemeenschap duidelijk gemaakt.

De vierde – en voor wat Voeren betreft laatste – opgemerkte uitspraak van de heer Collignon is, dat de heer Droeven vanuit de Waalse gewestregering ook zogenaamde culturele problemen zal doorgeven aan mevrouw Onkelinx van de Franse Gemeenschap. Zelfs al zou de Franse Gemeenschap haar expansionisme wat temperen, dan nog zal de Waalse minister-president haar wel aanzetten tot het stoken van onrust in Vlaanderen.

Wat leren de vier uitspraken van de heer Collignon ons ? Het is geen nieuwe les. De heer Van Hauthem heeft het vorig jaar zeer goed geformuleerd : Wallonië erkent de taalgrens niet, Wallonië erkent niet dat Voeren een Vlaamse gemeente is, Wallonië erkent de eentaligheid van Vlaanderen niet en zal dat nooit doen. Het vraaggesprek met Collignon is daarvan de zoveelste bevestiging. Het akkoord dat vorig jaar werd afgesloten, was wel degelijk een eerste stap naar een biregionaal statuut voor Voeren tegen het jaar 2.000. Waarom het jaar 2.000 ? Het is duidelijk dat de Walen vrezen dat ze in dat jaar geminoriseerd zullen worden, dat de Vlaamse lijst op dat ogenblik een meerderheid zal halen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Het is de bedoeling om Voeren tegen dat ogenblik uit Vlaanderen los te weken.

Verleden jaar heeft de minister-president de gemoederen nog trachten te sussen met zijn strategisch plan voor Voeren. Het ging hier om een aantal initiatiefjes die op zich wel verdienstelijk zijn. Maar zijn deze wel voldoende om de Waalse en Franstalige annexatieplannen tegen te gaan ? Verleden jaar ook zei hij, en ik citeer, met klem dat een aantal initiatieven onmogelijk zijn. Dat is niet

juist. Het is wel zo dat een aantal initiatieven misschien en zelfs ongetwijfeld onwettelijk zijn, maar onwettelijk is voor de Walen niet hetzelfde als onmogelijk. De minister-president mag zoveel klagen en dreigen als hij wil. Zolang de Walen weten dat hij uiteindelijk toch door de knieën gaat, zal er niets veranderen.

We vragen dat u eindelijk een kordaat antwoord zou geven op de Waalse gebiedshonger, het Waalse expansionisme en de zucht naar wat zestig jaar geleden nog levensraum werd genoemd. We vragen dat u dat niet alleen verbaal of met louter juridische middelen zou doen, want dit leidt doorgaans nergens toe. Wat dan wel ? Door het nemen van beslissingen, die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten en door -zoals u blijkens een bericht in de Standaard zou van plan zijn- dit Waals initiatief met alle middelen te bestrijden. Het Vlaams Blok wenst te vernemen aan welke middelen de minister-president denkt.

Ik wil u alvast een aantal suggesties doen. Deze suggesties zijn misschien niet nieuw, we hebben ze nog gehoord. Het wordt dan ook tijd dat u ze effectief uitprobeert. Of om te citeren uit De Gazet van Antwerpen van vandaag : het is allemaal een beetje veel. We vragen al jaren dat Vlaanderen de faciliteiten ten minste op dezelfde wijze zou toepassen als Wallonië. Dit wil zeggen : minimaal of helemaal niet. Ik denk dan in de eerste plaats aan de meer dan tweehonderd miljoen frank die jaarlijks in het Fransstalig onderwijs in Vlaanderen worden gestopt. De samenwerkings- en de deelakkoorden met gewesten en gemeenschappen, die het territorialiteitsbeginsel niet respecteren, moeten worden opgeschort. Ook al doen we onszelf daar pijn mee : een pijnlijke remedie is soms nodig om een ziekte te genezen. We zouden u vragen om het geplande gesprek met de heer Collignon af te zeggen. In internationale betrekkingen kan men zijn ambassadeur terugroepen of zelfs de diplomatieke betrekkingen verbreken. Daar is niets ongewoons aan.

Mijnheer de minister-president, u weet dat er in Wallonië heel wat gebieden en streken zijn waarvan de bevolking van oorsprong Nederlandstalig is. Deze bevolking is niet vernederlandst door een golf van inwijkelingen, zoals dat omgekeerd in Vlaanderen wel gebeurde. Het Nederlands was de huistaal van de autochtone bevolking. Zo spreken nog 16.000 van de 19.000 inwoners van Overmaas Limburgs. Waarom zou de Vlaamse regering deze mensen niet betrekken in onze Vlaamse Gemeenschap ? Waarom zou u niet naar deze mensen toestappen ? Mijnheer de minister-president, als u de procedure tot beslechting van een belangenconflict inleidt, zal u op onze steun kunnen rekenen. We vragen dat u de nodige maatregelen neemt om de blijvende discriminaties tussen loyale en andere Voerenaars weg te werken. Deze keer moet u de Walen duidelijk maken dat ze een stap te ver hebben gezet. U

Van Nieuwenhuysen

moet hen duidelijk maken dat wie het in Vlaanderen alom aanvaarde territorialiteitsbeginsel voortdurend, systematisch en doelbewust schendt, uiteindelijk ook zijn eigenbelang schaadt.

Mijnheer de minister-president, indien u iet of wat geloofwaardig wil blijven in uw verontwaardiging, dan kan u niet langer dralen met het inleiden van de procedure tot het beslechten van een belangenconflict. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ministers, collega's, alvorens het standpunt van mijn fractie te ontwikkelen en de regering te interpellieren over de zoveelste provocatie, wil ik eerst even de wording van het territorialiteitsbeginsel toelichten.

Mijnheer de minister-president, het aantal communautaire incidenten van de laatste maanden heeft aangetoond dat de staatshervorming de zo beloofde pacificatie niet heeft kunnen bewerkstelligen. Carrefour, Tele-Bruxelles, de adviesraad voor Franstaligen uit de Vlaamse randgemeenten, procedures voor de Raad van State met betrekking tot het taalkader voor het Brussels Gewest, geven aan dat de pacificatie niet voor morgen is. Zowel de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie als het Waals Gewest schonden herhaalde malen het territorialiteitsbeginsel.

De minister-president van het Waals Gewest provoceert de Vlaamse bevolking vandaag niet alleen door de heer Nico Droeven, Waal en voormalig burgemeester van Voeren, te installeren aan de rand van Voeren als bemiddelaar tussen het Waals Gewest en de Franstalige Voerenaars, maar ook door een rentevermindering te beloven aan elkeen die een sociale hypothecaire lening plaatst met Waalse bemiddeling. Het territorialiteitsbeginsel werd niet zonder slag of stoot verworven. Historisch en juridisch is het moeizaam opgebouwd. Bij de invoering van het algemeen enkelvoudig stemrecht in 1921 werd het duidelijk dat Vlaanderen hoe dan ook een demografisch overwicht had in België. Na de goedkeuring van de wet van 5 april 1930 worden een reeks taalwetten uitgevaardigd die gebaseerd zijn op het territorialiteitsbeginsel. In 1963 worden de taalgrens en de taalgebieden definitief vastgelegd. België wordt in vier taalgebieden opgedeeld : het Nederlandse, het Franse, het Duitse en het tweetalige gebied van Brussel-hoofdstad. Het territorialiteitsbeginsel werd definitief vastgelegd. Bij de oprichting van de gemeenschappen en de gewesten door de staatshervorming van 1970 overheerste de gedachte van het territorialiteitsbeginsel. Door de inschrijving van de vier taalgebieden in

artikel 4 van de Grondwet kreeg het territorialiteitsbeginsel een grondwettelijk karakter. De voorrang van de taal wordt erkend in de eentalige gebieden en de volledige gelijkheid van beide landstalen in het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad. Het territorialiteitsbeginsel wordt bovendien toegepast in de rechtspraak van het Arbitragehof. Het Arbitragehof reageerde tegen de pogingen van de Franse Gemeenschap om het begrip gemeenschap te ontdoen van iedere band met een territorium en zich zodoende bevoegd te achten voor de Franstaligen buiten het Franse taalgebied. In de bewoordingen van het Arbitragehof luidt het dat ook voor de gemeenschappen een stelsel van exclusieve territoriale bevoegdheidsverdeling geldt, zodat iedere concrete verhouding en situatie door slechts één enkele wetgever wordt geregeld. Zelfs het Europese hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat dit principe, waarop de Belgische taalwetgeving is gebaseerd, een objectief criterium van algemeen belang is, zodat de verschillende behandeling op grond hiervan niet beschouwd kan worden als een ongeoorloofde discriminatie.

Mijnheer de minister-president, het standpunt van de VLD is dan ook dat dit territorialiteitsbeginsel in alle omstandigheden moet worden toegepast. De Franstaligen hebben niet het recht zich te bemoeien met wat zich afspeelt op het Vlaams grondgebied. De maatregelen waarover ik het zoëven had zijn de zoveelste uitdaging voor de Vlamingen, die, ook vanwege de Vlaamse Gemeenschap, een duidelijk antwoord vragen.

Vandaar mijn twee vragen aan de minister-president : Op welke wijze zal de Vlaamse regering ingrijpen tegen deze onwettelijke Waalse arrogantie ?

Via welke kanalen zal de Vlaamse regering haar ongenoegen over de voortdurende schendingen van dit territorialiteitsbeginsel laten blijken ? (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik sluit me aan bij het betoog van de vorige twee sprekers, die een aantal aspecten van het debat waaraan we ons vandaag naar aanleiding van dit deze interpellatie wijden, aangeraakt hebben. Ik zou dit debat willen verruimen. Toen er vorig jaar sprake was van het akkoord van 8 januari 1995 over Voeren stond het feit dat op Vlaams grondgebied in Voeren antennes zouden worden opgericht, volop in de publieke belangstelling. Vandaag kennen we het probleem dat door de twee voorgaande mede-interpellanten naar voren gebracht werd, namelijk het feit dat het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap voor Voeren een aparte ombudsman hebben aangesteld. Deze

Van Vaerenbergh

is de oud-burgemeester van deze gemeente. Een tweede element, dat in 1995 het debat beheerste, was de vraag wat de federale gemeente zou doen. Ook daar was immers sprake van antennes. De collega's interpeleerden naar aanleiding van het artikel verschenen in *La Libre Belgique* over de heer Droeven en het feit dat hij Waals ombudsman voor de Voerenaars wordt. Een week voordien heeft de heer H. uit Voeren, ons allen welbekend, in *Le Soir* van 12 januari 1996 reeds een aantal verklaringen afgelegd. Hij verklaart hierover dat er niet alleen de aanstelling van de heer Droeven is, maar ook van een zekere René Beuken, gewezen maatschappelijk assistent bij het OCMW, die de adjunct van de heer Droeven wordt en zitting zal hebben in de Franstalige school van Sint-Martens-Voeren. Dit wordt blijkbaar de zetel van de ombudsman van de Franse Gemeenschap. Daarenboven zegt hij dat er voor het einde van deze maand en ten laatste in het begin van februari prospectussen uitgedeeld zullen worden in Voeren, waarin zal uitgelegd worden welke soorten diensten deze antennes kunnen verlenen aan de bevolking. Deze prospectussen zullen worden verdeeld in alle Voerense brievenbussen. Het gaat hier over federale antennes die in Voeren zullen worden opgericht. Heeft de bevolking van Voeren, met maximaal 4.500 inwoners, meer recht op federale antennes dan de gemeente Lenik, waar ik woon en die 8.350 inwoners telt ?

Ten tweede, hoe zit het met deze antennes ? We weten immers wat deze antennes betekenen. U weet dat iedere inwoner in dit land, ongeacht zijn woonplaats, zich tot de federale administratie kan wenden in de taal die hij wenst. In Voeren bestaan er faciliteiten voor de Franstaligen. Veronderstel nu even dat iemand zich tot deze antenne in Voeren richt in het Frans, in welke taal zal men hem dan antwoorden ? Is hier de medeplichtigheid van de federale instanties niet in het geding ? Ik vraag u daarop een klaar en duidelijk antwoord, dat het debat nieuw leven zal inblazen. Ik herinner mij dat de premier heeft gezegd dat de taalwetgeving zal worden gerespecteerd. Ik vraag mij dan af welke taalwetgeving zal worden gerespecteerd. Is het inderdaad zo dat we verdere stappen moeten zetten voor de verfijning van de taalwetgeving, zoals blijkt uit de studie over de taaltoestand in Brussel die op last van de heer Weckx werd uitgevoerd ? De laatste mogelijkheden die er bestaan voor het individu om overal op federaal vlak het Frans te gebruiken, moeten worden uitgeschakeld. (*Applaus bij de VU, het VB en de VLD*)

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wil het ook even hebben over de incidenten in Voeren.

Voor ons is het territorialiteitsbeginsel heilig. In dit verband wens ik voor te lezen wat ik op deze tribune eind december 1994 heb gezegd – en ik citeer : In Voeren mogen zogenaamde info-steunpunten worden neergezet, maar geen Franstalige diensten.

Dat staat trouwens nergens geschreven en wordt door niemand beweerd, tenzij door de heer Happart. Het blijft verbazen dat een aantal Vlamingen blijft geloven wat Happart zegt. Bestaat er dan geen probleem ? Jawel, maar dat wordt te weinig gezegd. Ik citeer nog eens wat ik verleden jaar in dit halfroond heb gezegd : er wordt te weinig gezegd dat de zogenaamde federale diensten alleen ambtenaren uit Limburg naar Voeren kunnen sturen. Met andere woorden : alleen de gedeconcentreerde gewestelijke diensten uit Hasselt en Tongeren staat ter beschikking van Voeren en alle Voerenaars. Dat werd ook door de minister-president bevestigd. Ik meen dat we vandaag daaraan een en ander kunnen toetsen, waarvan ik hoop dat de minister-president het opnieuw zal bevestigen. (*Applaus bij de CVP en de VU*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de collega's die zijn tussengekomen. Ik heb een lijn ontwaard in de tussenkomsten, al waren er enkele accenten, die samenhangen met een basisopvatting over het institutionele kader. De verklaringen van de heer Collignon verdienen de aandacht die zij moeten krijgen. We moeten dat in de juiste context plaatsen. Iedereen weet wat mijn basisopvatting is : dit koninkrijk in Europa heeft nog toekomst wanneer het is gesteund op de twee grote gemeenschappen, en vanuit dit uitgangspunt vind ik dat we kwalitatief een aantal dingen moeten invullen. Concreet gezien zou de Waalse gewestregering onderzoeken welke maatregelen zij kan nemen ten gunste van de Franstalige Voerenaars.

Mijn antwoord is heel eenvoudig : geen enkele. Dat is dus de enige houding die we moeten aannemen. Het is strijdig met de basisregel van de staatshervorming, waarin staat dat elk deelgebied bevoegd is voor het eigen grondgebied. Bovendien zijn een aantal Waalse regionalisten het daarmee eens. Deze exclusieve territoriale bevoegheidsverdeling is vastgelegd in de Grondwet en bevestigd door een reeks arresten van het Arbitragehof. Iedere concrete verhouding kan slechts door één enkele decreetgever of regering worden geregeld. We hebben nu eenmaal gekozen voor een systeem van exclusieve bevoegdheden. Bijgevolg is slechts één overheid bevoegd. Indien zou blijken dat de Waalse regering ook daadwerkelijk initiatieven zou nemen in Voeren zelf, of initiatieven die ook in Voeren effect zouden hebben, dan zullen we als Vlaamse regering

Van den Brande

die aantasting van het territorialiteitsbeginsel met alle mogelijke middelen bestrijden.

Ik heb de administratie herinnerd aan haar permanente opdracht om elke territoriale bevoegdheidsoverschrijding meteen te signaleren. Op die manier kunnen we preventief of, als het moet, curatief reageren. De administratie van de Vlaamse Gemeenschap zal de ontwikkelingen ter zake nauwlettend opvolgen en de nodige juridische acties voorbereiden.

De door de heer Collignon in het vooruitzicht gestelde initiatieven kunnen zowel aanleiding geven tot een bevoegdheidsconflict met acties bij de Raad van State of het Arbitragehof, als tot een belangenconflict. Een dergelijke inmenging zou een duidelijke inbreuk zijn op de federale loyaliteit.

Welke weg kiezen we als een initiatief moet worden genomen ? In de huidige stand van zaken lijkt me een belangenconflictenberoep weinig efficiënt. Beter is het om een dergelijk beroep in te stellen tegen concrete maatregelen of initiatieven. Dan pas is het schorsend effect van dergelijk beroep maximaal.

In het verleden werden een aantal juridische acties van de Vlaamse regering tegen territoriale bevoegdheidsoverschrijding vanwege de Franse Gemeenschap met succes aangewend. Vorig jaar vernietigde de Raad van State op onze vraag een besluit van de Franse gemeenschapsregering dat middenstandsvorming ook voor Franstaligen wou organiseren in Vlaanderen. Wat één van de plannen van de heer Collignon betreft, heeft minister Peeters al uitdrukkelijk verklaard – ik wil het hier trouwens in zijn naam herhalen – dat hij de nodige schikkingen heeft getroffen om te voorkomen dat het Waalse Gewest zijn bevoegdheden inzake Huisvesting buiten het eigen gewest zou uitoefenen. De Waalse regering moet niet de illusie koesteren dat ze in Voeren rechtstreeks of onrechtstreeks zal kunnen actief zijn. Het bijzonder actieplan voor Voeren dat we zonder veel poeha hebben uitgewerkt, heeft op het terrein tot resultaten geleid. Iedereen moet erkennen dat de situatie daar verbeterd is. We moeten onze inspanningen daar nog opvoeren en we zullen dat ook doen.

Ik ben het niet eens met de suggestie van de heer Van Nieuwenhuysen om alle gesprekken met de heer Collignon op te schorten. Ik vindt het gepast om met mensen te praten. Het heeft ook geen zin om te verwijzen naar de gewoonte om ambassadeurs terug te roepen : zelfs in een definitieve fase van de staatshervorming plan ik geen ambassade in Wallonië en ik geloof niet dat er plannen bestaan voor een Waalse ambassade in Brussel. Aan zo een definitieve fase zijn we nog lang niet toe ; in de tweede

helft van februari zal ik een nota voorstellen over de verdieping en de uitbreiding van de staatshervorming.

We moeten zakelijk met elkaar omgaan, maar het heeft geen zin elk gesprek op te schorten. Wat er ook beweerd wordt, gesprekken over de grond van de zaak blijven nog mogelijk. Om de staatshervorming te verdiepen en te verbreden, moeten we niet alleen via de federale overheid om werken. De dialoog van gemeenschap tot gemeenschap behoort ook tot de mogelijkheden. Bij de federale overheid hebben we aangedrongen om een einde te maken aan de discriminatie van de Vlaamse Voerenaars inzake veiligheid. Tot nu toe heeft de federale overheid daaraan nog niets gedaan.

De taalwetgeving is voor mij een kader van afspraken. Iedereen die inbreuken op de taalwetten en de andere wetten tolereert, draagt ertoe bij de spanning te verhogen en is bijgevolg verantwoordelijk voor de consequenties daarvan. (*Applaus bij de CVP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, geachte minister-president, collega's. Ik hoor hier wel stoere taal, maar de bedoeling van mijn interpellatie was om te vernemen wat de minister-president bedoelt met het aanwenden van alle mogelijke middelen.

Minister-president Luc Van den Brande : Het is gewoon onverstandig om vooraf te verraden hoe we zullen reageren voordat de anderen echt een beslissing hebben genomen. Daarmee moet de heer Van Nieuwenhuysen het eens zijn.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : De minister-president spreekt over twee mogelijke juridische wegen, maar hij sluit voorlopig de procedure van het belangenconflict uit. Ik zie niet in waarom. Het een sluit het ander niet uit. De minister-president heeft verleden jaar het akkoord verdedigd, maar jammer genoeg zien we nu de resultaten van dat akkoord. De heer Collignon heeft het duidelijk verklaard in zijn interview met *La Libre Belgique* : dit is de vertaling van het akkoord van vorig jaar.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister-president, u staat zeer wantrouwig tegenover de federale regering. U zegt dat de federatie de veiligheid van Vlaanderen nog niet waarborgt.

Wanneer ik de verklaringen van de heer H. hoor : we gaan niet alleen gedeconcentreerde Limburgse diensten oprichten in Voeren maar ook andere, dan stemt dat mij ook wantrouwig. Ik vraag u dan ook dat u er bij de fede-

Van Vaerenbergh

rale overheid de nadruk op legt dat het in ieder geval om Vlaamse diensten gaat. U kent ook de gaten in de betreffende wetgeving.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Hauthem en door de heer Van Vaerenbergh werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Ik zou willen vragen dat het voorstel van resolutie over de benaming van de Vlaamse Raad – ingediend door alle fracties – bij voorrang in commissie besproken wordt, zodat we op korte termijn tot stemming in plenaire vergadering kunnen overgaan.

De voorzitter : Wenst iemand daarover nog iets te zeggen ?

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Ik vind dat een goed voorstel. Niet alleen om het in commissie te bespreken maar ook om dat spoedig te behandelen.

De voorzitter : Iedereen akkoord om dit voorrang te verlenen in de commissie ?

Dan zal de commissie van Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften het voorstel van resolutie van de heer De Gucht over de benaming van de Vlaamse Raad bij voorrang behandelen.

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer Ramoudt tot besluit van het op 6 januari 1996 gehouden debat over de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen. Onze rijke verscheidenheid ten volle erkennen door produktdifferentiatie en een geïntegreerd beleid. Beleidsprioriteiten 1995-1999

– 160 (1995-1996) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Ramoudt tot besluit van het op 6 januari 1996 gehouden debat over de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen. Onze rijke verscheidenheid ten volle erkennen door produkt-differentiatie en een geïntegreerd beleid. Beleidsprioriteiten 1995-1999.

De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt (*Op de tribune*) : Niet alleen was er voor de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen vorige week heel wat belangstelling, iedereen zag ook het economisch belang in van de toeristische sector. Toerisme heeft een toegevoegde waarde voor ons land en voor Vlaanderen. De mensen op de eerste verdieping hebben dit niet helemaal begrepen.

In die motie stel ik het indienen van het ontwerp van decreet inzake het statuut van de reisbureaus prioritair. Deze bekommernis vinden we ook in de motie van aanbeveling ingediend door de meerderheid. De reissector vraagt reeds jaren de verouderde wetgeving te herzien.

De kwaliteit van de sector wordt bevorderd door een betere bescherming van de consument en het regelen van het beroep van exploitant van een reisbureau.

Wat het sociaal toerisme betreft – mijn stokpaardje, zoals u weet – meen ik dat deze sector dringend dient te worden doorgelicht, teneinde hem beter te kunnen afstemmen op zijn sociale dimensie. Het huidig beleid inzake sociaal toerisme is totaal voorbij gestreefd. Het sociaal toerisme dient opnieuw in zijn oorspronkelijke context hersteld te worden. De doelgroep is de maatschappelijk zwakkere gebruiker – die recht heeft op vakantie, zoals elke gebruiker in dit land – en niet de leden van de belangenorganisatie van de zuil. De VLD pleit voor een meer rechtstreekse tussenkomst voor de sociaal zwakkeren. Ik kan me voorstellen dat dit voorstel voor de meerderheid te ver gaat. Toch zou men minstens verwachten dat er wordt aangestuurd op een objectieve doorlichting van deze sector. Ik vermoed dat zij de resultaten van een eventuele doorlichting even goed kennen als wij, maar dit liever in de doofpot laten.

De binnen- en buitenlandse promotie van onze toeristische sector is van imperatief belang. Ik pleit ervoor meer middelen – binnen een herschikking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap weliswaar – toe te kennen aan promotie en marketing. In verhouding tot de toegevoegde

Ramoudt

waarde die toerisme biedt, worden aan de uitvoering van het toeristisch marketingplan belachelijk weinig middelen besteed. Ik vraag prioritair aandacht voor de werkgelegenheid in de sector. De problematiek van de occasionele arbeid in de Horeca-sector dient dringend aangepakt te worden. Mijn motie is dan ook kort, krachtig en duidelijk, wat niet kan gezegd worden van de motie van de meerderheid, waar ondermeer sprake is van een toeristisch impulsfonds. Ik vrees dat de oprichting van een dergelijk fonds opnieuw het financieren van structuren zal inhouden en te centralistisch zal werken. De VLD kan dan ook de motie van aanbeveling, ingediend door de meerderheid, niet goedkeuren.

Ik dank de minister-president en minister vice-president voor de leuke momenten. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

46 leden hebben ja geantwoord ;

59 leden hebben neen geantwoord ;

6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Lachaert Patrick

Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Maes Nelly
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

NEE hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo

Voorzitter

Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera
Geysels Jos
Malcorps Johan
Sannen Ludo
Stassen Jos
Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt de Raad de motie van aanbeveling niet aan.

MOTIE VAN AANBEVELING van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Jacky Maes tot besluit van het op 16 januari 1996 gehouden debat over de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen. Onze rijke verscheidenheid ten volle erkennen door produktdifferentiatie en een geïntegreerd beleid. Beleidsprioriteiten 1995-1999 – 160 (1995-1996) – Nr. 4-5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van mevrouw Merckx-Van Goey en de heer Maes tot besluit van het op 16 januari 1996 gehouden debat over de beleidsbrief Toerisme Vlaanderen. Onze rijke verscheidenheid ten volle erkennen door produktdifferentiatie en een geïntegreerd beleid. Beleidsprioriteiten 1995-1999.

Door de heren Vandenbossche en Vandenbussche, mevrouw Merckx-Van Goey en de heer Maes werd er een amendement ingediend dat luidt als volgt :

In de vierde streep, punt 13, in de voorlaatste zin, na de woorden "die met toerisme te maken hebben" de woorden ", ook te Brussel" invoegen.

Dan stemmen wij nu bij zitten en opstaan over het amendement.

De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is nu de hoofdelijke stemming over de aldus geamendeerde motie van aanbeveling van mevrouw Merckx-Van Goey en de heer Maes.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
81 leden hebben ja geantwoord ;
25 leden hebben neen geantwoord ;
6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Coens Joachim
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Reuse Herman

Voorzitter

De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Deprez Paul
Desmet Peter
Dewinter Filip
Dielens Fred
Dillen Marijke
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Kenzeler André
Lauwers Herman
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Lootens-Stael Dominiek
Maes Jacky
Maes Nelly
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwkerke André

Van Overmeire Karim
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbroeke Christiaan
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Verougstraete Christian
Voorhamme Robert
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaey Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Van Aperen Arnold
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera
Geysels Jos
Malcorps Johan
Sannen Ludo
Stassen Jos
Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt de Raad de motie van aanbeveling aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Etienne Van Vaerenbergh, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Sonja Van Lindt, de heer Michiel Vandenbussche, mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heer Michel Doomst tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Etienne Van Vaerenbergh gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid, over de noodzakelijkheid van het onverwijld uitwerken van maatregelen ter versterking van de positie van de Vlamingen in Brussel naar aanleiding van de recente publikatie van de VUB-studie over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel – 197 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Van Vaerenbergh, mevrouw Grouwels, mevrouw Van Lindt, de heer Vandenbussche, mevrouw Verwimp-Sillis en de heer Doomst tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Van Vaerenbergh gehouden actuele interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en mevrouw Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid, over de noodzakelijkheid van het onverwijld uitwerken van maatregelen ter versterking van de positie van de Vlamingen in Brussel naar aanleiding van de recente publikatie van de VUB-studie over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel.

Door de heren Van Nieuwenhuysen en Van Hauthem werd hierop een amendement ingediend dat luidt als volgt :

De tekst van het derde streepje vervangen door wat volgt :

" – verzoekt de Vlaamse regering :

1° De bestaande samenwerkingsakkoorden met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op te schorten tot garanties worden verkregen over een correcte naleving van de taalwetgeving door en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2° De Vlaamse leden van de Brusselse regering op te roepen om hun medewerking aan de werkzaamheden van de regering te weigeren zolang de naleving taalwetgeving door en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet wordt gegarandeerd."

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, het is bedroevend dat de partijen die zich vandaag verontwaardigd tonen over het niet naleven van de taalwetgeving in Brussel in 1988 en in 1992 maar al te goed op de hoogte waren van de situatie op taalgebied in de hoofdstad. Iedereen weet al jaren dat de Vlamingen in de Brusselse OCMW-ziekenhuizen worden gediscrimineerd en dat in het openbaar vervoer de taalwetgeving voortdurend met de voeten wordt getreden, net als in de gemeentehuizen en in allerlei gemeentelijk en federale openbare diensten. Dit heeft de meerderheid echter niet belet een staatshervorming goed te keuren zonder garanties voor de Brusselse Vlamingen. Door de situatie gedwongen, wil men vandaag in overleg treden met het Brussels Gewest. We hebben hier niets op tegen, maar interpreteren dit – overigens terecht – als een blamage van uw ministers in het Brussels college. Ze moeten immers hun verantwoordelijkheid op zich nemen en desnoods hun verdere medewerking aan de Brusselse gewestregering opzeggen. Besprekingen voeren met het Brussels Gewest zonder een stok achter de deur, is zinloos. Die stok zou kunnen zijn, dat we alle samenwerkingsakkoorden met het Brussels Gewest opschorten zolang de Vlamingen in Brussel worden gediscrimineerd. Wat het overleg met de federale regering betreft over de mogelijke verfijning en over de afdwingbaarheid, moeten we overleggen op welke manier we deze afdwingbaarheid kunnen afdwingen. (*Applaus*)

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Van Nieuwenhuysen en Van Hauthem.

De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Van Vaerenbergh, mevrouw Grouwels, mevrouw Van Lindt, de heer Vandenbussche, mevrouw Verwimp-Sillis en de heer Doomst.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

98 leden hebben ja geantwoord ;

14 leden hebben zich onthouden.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande
Becq Sonja
Beerden Georges
Beysen Ward
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Demeulenaere Julien
Denys André
Deprez Paul
Desmet Peter
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dielens Fred
Doomst Michel
Dua Vera
Dumez Paul
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Geysels Jos
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Malcorps Johan

Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Platteau Stefaan
Quintelier Leonard
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stassen Jos
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Aperen Arnold
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hecke Mieke
Van Lindt Sonja
Van Looy Jef
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbroeke Christiaan
Vandendriessche Bart
Vanderpoorten Marleen
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Verlinden Mandus
Verwimp-Sillis Cecile
Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke

Voorzitter

Huybrechts Pieter
Lootens-Stael Dominiek
Strackx Felix
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Reden(en) voor onthouding ?

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, we hebben ons onthouden, niet omdat we tegen deze motie zijn, maar omdat zij niet ver genoeg gaat.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Paul Van Grembergen, Kris Van Dijk en Chris Vandenbroeke tot besluit van de op 17 januari 1996 door mevrouw Nelly Maes gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het afkondigen van een benoemingsstop in het secundair onderwijs – 198 (1995-1996) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van Grembergen, Van Dijk en Vandenbroeke tot besluit van de op 17 januari 1996 door mevrouw Maes gehouden actuele interpellatie tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het afkondigen van een benoemingsstop in het secundair onderwijs.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : De VLD zal deze motie mee goedkeuren omdat we tegen elke willekeur willen pleiten, en omdat we vinden dat een gegeven woord moet worden nagekomen. Twee jaar geleden werd in deze Raad een akkoord bereikt rond de supertijdelijken, die op die manier meer benoemingsmogelijkheden zouden krijgen. Men creëerde dus verwachtingen die de

minister nu niet wil nakomen. Dit getuigt van een nefaste korte termijnvisie en geeft ook blijk van een gebrek aan overleg. Bovendien is elke sereniteit door de maatregel inderdaad zoek, wat het overleg over het secundair onderwijsdecreet hypothekeert. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, we zullen de tekst van deze motie goedkeuren. Vorige week liet de minister in zijn antwoord uitschijnen dat we daar misschien geen reden toe zouden hebben, want in onze eerste alinea stellen we juist dat de afschaffing of de opschorting van de benoemingen een hypotheek is op de hervorming van het secundair onderwijs. De minister zei ons toen, ik citeer noodgedwongen uit het beknopt verslag : de sfeer is verbeterd ondanks de moeilijkheid van de gesprekken. Die verbetering is duidelijk niet verder gegaan. Ik heb gehoord dat niet alleen de vakbonden, maar ook eminente specialisten uit de meerderheid vinden dat de sfeer grondig is verpest, dat het vertrouwen in de minister is ondermijnd en dat de leraars met man en macht in opstand komen tegen de onderwijspolitiek van de minister. Ik vraag u of er dan geen reden is om met z'n allen deze motie goed te keuren. De minister heeft ons niet kunnen overtuigen dat zijn benoemingsstop, zelfs in afgezwakte vorm, geen hypotheek legt op de hervormingen. Vandaar dat we onze tekst handhaven. (*Applaus bij de VU*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Het zal jullie zeker niet verbazen dat ik namens mijn fractie zeg dat we deze motie zullen steunen, zeker niet na de tussenkomst vorige week tijdens de interpellatie en na wat ik deze morgen heb gezegd. Trouwens, los van alle argumenten die ik heb aangehaald stel ik ook de vraag in welke sociale groep het mogelijk is dat een bepaalde verworvenheid, die na moeizame onderhandelingen tot stand is gekomen, op de helling wordt gezet zonder dat er nieuwe zekerheden en nieuwe perspectieven worden vastgesteld voor deze sector. Vanuit sociale overwegingen vind ik het dus onaanvaardbaar dat men een rechtspositie aantast zonder nieuwe alternatieven en zekerheden uit te tekenen. Terecht sluiten we ons dan ook aan bij het protest dat momenteel in het onderwijsveld afgelijnd wordt. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

Voorzitter

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
37 leden hebben ja geantwoord ;
59 leden hebben neen geantwoord ;
15 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dua Vera
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Geysels Jos
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Maes Nelly
Malcorps Johan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sauwens Johan
Stassen Jos
Van Aperen Arnold
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Verwimp-Sillis Cecile

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert

De Loor Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried

Voorzitter

Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Huybrechts Pieter
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Strackx Felix
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie niet aan.

Reden(en) voor onthouding ? (*Neen*)

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan De Roo en Robert Voorhamme tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Joris Van Hauthem gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de hervorming van de sociale zekerheid en de verdere staatshervorming

– 199 (1995-1996) – Nr. 1

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer André Denys tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Joris Van Hauthem gehouden actuele interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de hervorming van de sociale zekerheid en de verdere staatshervorming

– 200 (1995-1996) – Nr. 1-2

Hoofdelijke stemmingen

De voorzitter : Aan de orde zijn de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties van de heren De Roo en Voorhamme en van de heer André Denys tot besluit van de op 17 januari 1996 door de heer Van Hauthem gehouden actuele interpellatie tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europe-

se Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de hervorming van de sociale zekerheid en de verdere staatshervorming.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, er liggen twee moties voor : een motie van de heren De Roo en Voorhamme van de meerderheid en een motie van onze fractie. We gaan de motie van de meerderheid goedkeuren, omdat we het eens zijn met de intentie. Die houdt in dat er een gesprek moet komen over een verdere overheveling van bevoegdheden om tot homogene bevoegdheidspakketten te komen. Mijn fractie vindt deze motie wel wat vrijblijvend. We willen niet dat de Vlaamse Raad wordt herleid tot een speelterrein en een praatbarak, waar uiteindelijk geen beslissingen worden genomen. Daarom hebben we in onze motie een termijn opgenomen. We stellen dat er resultaten moeten komen op het ogenblik dat de hervorming van de sociale zekerheid aan bod komt. Dat is volgens ons bij uitstek het moment om met de anderen in dit land over deze materie te praten.

De voorzitter : De heer van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat we tegelijkertijd iets kunnen zeggen over de twee moties. De interpellatie van vorige week ging eigenlijk over het al dan niet loskoppelen van de modernisering van de sociale zekerheid van het nastreven van homogene bevoegdheidspakketten in diezelfde sector. De oppositie zei gezamenlijk dat de op stapel staande modernisering de uitgelezen kans bood om een stuk van het Vlaams regeerakkoord te realiseren. De oppositie stond dus klaar om op dat punt de hand te reiken aan minister-president Van den Brande. De minister-president heeft echter die hand geweigerd, en de kaart van premier Dehaene getrokken. Daarom kunnen we de resolutie van de heren Voorhamme en De Roo niet goedkeuren. Daar staat eigenlijk niet veel meer in dan dat de aarde rond is. Men stelt gewoon dat de Vlaamse Raad de uitgangspunten van het Vlaams regeerakkoord bevestigt : met name dat de Vlaamse regering meer homogene bevoegdheidspakketten wenst, en dat opnieuw de transfers aan bod komen enzovoort. Men herhaalt eigenlijk in een resolutie van de Vlaamse Raad regeringsstandpunten, die in het Vlaams regeerakkoord staan opgetekend, en door de meerderheid zijn goedgekeurd. Dat is zichzelf gelijk geven. De goedkeuring van deze motie impliceert een consacratie van de onderdanigheid van de Vlaamse Raad aan premier Dehaene.

De met redenen omklede motie zullen we daarentegen wel goedkeuren. We hebben evenwel ter zake een amendement ingediend dat stelt dat het laatste punt van de resolutie geen verzoek meer zou zijn aan de Vlaamse rege-

Van Hauthem

ring, maar wel een standpunt wordt van de Vlaamse Raad. Het gaat erom dat de Vlaamse Raad van oordeel is dat de modernisering van de sociale zekerheid ondenkbaar is zonder homogene bevoegdheidspakketten inzake gezondheid en sociale zekerheid.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, we zullen de door de meerderheid ingediende motie niet goedkeuren, omdat ze geen enkele verwijzing bevat over de uitvoering en de strategie van uitvoering.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de de met redenen omklede motie van de heren De Roo en Voorhamme.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

85 leden hebben ja geantwoord ;

21 leden hebben neen geantwoord ;

6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande

Becq Sonja

Beerden Georges

Beysen Ward

Bossuyt Gilbert

Bril Louis

Browaeyts Jozef

Candries Herman

Cannaerts Leo

Cardoen Georges

Ceysens Patricia

Coens Joachim

Cordeel Marc

De Batselier Norbert

De Groot Etienne

De Gucht Karel

De Loor Herman

De Maght-Aelbrecht Anny

De Meyer Jos

De Ridder Peter

De Roo Johan

De Schamphelaere Mia

De Vilder Freddy

Decaluwé Carl

Demeulenaere Julien

Denys André

Deprez Paul

Desmet Peter

Deswaene Roland

Devolder Jacques

Dielens Fred

Doomst Michel

Dumez Paul

Feytons Freddy

Gabriels Jaak

Goos Johnny

Grouwels Brigitte

Heeren Veerle

Hostekint Patrick

Kenzeler André

Keulen Marino

Lachaert Patrick

Laverge Jacques

Lindekens Kathy

Lisabeth Carlos

Logist Marcel

Maes Jacky

Marsoul Hugo

Matthijs Erik

Maximus Lydia

Merckx-Van Goey Trees

Olivier Marc

Platteau Stefaan

Quintelier Leonard

Ramoudt Didier

Sarens Freddy

Schuermans Eddy

Sleeckx Jef

Stevaert Steve

Suykerbuyk Herman

Swennen Guy

Swinnen René

Taylor John

Timmermans Jacques

Tobback Bruno

Tyberghien-Vandenbussche Maria

Van Aperen Arnold

Van Cleuvenbergen Riet

Van der Poorten Mark

Van Hecke Mieke

Van Lindt Sonja

Van Looy Jef

Van Mechelen Dirk

Van Nieuwenborgh Gracienne

Van Nieuwerkerke André

Van Peel Marc

Van Rompaey Hugo

Voorzitter

Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandendriessche Bart
Vanderpoorten Marleen
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Verlinden Mandus
Voorhamme Robert

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Huybrechts Pieter
Lauwers Herman
Lootens-Stael Dominiek
Maes Nelly
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbroeke Christiaan
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera
Geysels Jos
Malcorps Johan
Sannen Ludo
Stassen Jos
Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Reden(en) voor onthouding ? (*Neen*)

Dames en heren, aan de orde is dan de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Denys.

Door de heer Van Hauthem werd hierop een amendement ingediend dat luidt als volgt :

A. In het derde streepje, ten 2° schrappen.

B. Na het tweede streepje een derde streepje met de volgende zin toevoegen :

" – is van oordeel dat de modernisering van de sociale zekerheid ondenkbaar is zonder de totstandkoming van homogene bevoegdheidspakketten inzake gezondheids- en gezinsbeleid. ".

We spreken ons eerst bij zitten en opstaan uit over het amendement.

De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het amendement is niet aangenomen.

We spreken ons nu uit over de met redenen omklede motie van de heer Denys.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
46 leden hebben ja geantwoord ;
59 leden hebben neen geantwoord ;
6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Lachaert Patrick

Voorzitter

Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Maes Nelly
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbroeke Christiaan
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky

Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera
Geysels Jos
Malcorps Johan
Sannen Ludo
Stassen Jos
Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie niet aan.

Reden(en) voor onthouding ? (*Neen*)

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jean-Marie Bogaert en Jos Geysels tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heren Eddy Schuermans en Jos Geysels in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, respectievelijk over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en

uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie, en over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit – 201 (1995-1996) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Bogaert en Geysels tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heren Schuermans en Geysels in commissie gehouden interpellaties tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, respectievelijk over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie, en over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, collega's, vrijdag aanstaande zal de federale regering waarschijnlijk een uitrustingsplan voor de volgende tien jaar goedkeuren. Dit plan ter waarde van 271 miljard frank, dat door de ons allen gekende firma Tractebel, of beter gezegd Electrabel, werd ingediend, zal de volgende tien jaar bepalen hoeveel elektriciteit we gebruiken, waar de centrales komen, hoeveel energie erbij komt, enzovoort. Voor een belangrijk gedeelte heeft dit plan betrekking op bevoegdheden van het Vlaams Gewest, zoals milieu, energie en ruimtelijke ordening. Aangezien dit uitermate belangrijk is – het lijkt technisch, maar het is het niet – vragen de heer Bogaert en ikzelf aan de Vlaamse Raad om een duidelijk signaal te geven aan degenen, die dit plan zouden durven goedkeuren, dat de Vlaamse Raad het vanuit zijn bevoegdheden afkeurt en aan de Vlaamse regering vraagt binnen haar bevoegdheden een aantal zaken niet uit te voeren, zolang dit plan niet beter wordt op het vlak van de energiebezuiniging, bestrijding van de milieuvervuiling en werkgelegenheid.

Mijnheer de voorzitter, daarom vragen we deze motie goed te keuren.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : De CVP-fractie zal de voorliggende motie van de heren Geysels en Bogaert niet goedkeuren, maar we willen meteen het volgende agendapunt, dat een vergelijkbare motie voorstelt en door de VLD-, SP- en CVP-fractie werd ingediend, betrekken bij de discussie. Binnen de Vlaamse bevoegdheden ter zake nemen we hierin het meest verregaande standpunt in. We stellen namelijk ondubbelzinnig dat we de regering vra-

gen geen uitvoering te geven aan het uitrustingsplan, vooraleer we in de Vlaamse Raad een debat hebben gehad over precies die aspecten die tot onze bevoegdheden behoren.

Als het gaat om hoogspanningslijnen, denk ik aan aspecten inzake ruimtelijke ordening, leefmilieu en rationeel energiegebruik. Dit debat is al lang aangekondigd en op basis daarvan kunnen we een houding ten gronde aannemen.

Wat de procedure betreft, gaan we ermee akkoord dat de betrokkenheid bij het tot stand komen van dit plan veel te gering is geweest. Maar inzake de inhoudelijke aspecten behouden we ons het recht voor om dit te formuleren tijdens een debat in deze Vlaamse Raad.

De voorzitter : De heer Stevaert heeft het woord.

De heer Steve Stevaert (*Op de tribune*) : Ik sluit me aan bij wat de heer Schuermans heeft gezegd. We moeten over dit zo omvangrijke voorstel een debat in de Vlaamse Raad hebben, waarna we onze visie en standpunten ten gronde kunnen meedelen. Ik denk dat het niet gezond is om op dit moment een standpunt in negatieve of positieve zin in te nemen. Bovendien moeten we hierover volgens de staatshervormingen binnen onze bevoegdheden kunnen oordelen. Dit kan perfect volgens de werkwijze die door de heer Schuermans is voorgesteld.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie sluit zich aan bij de motie van de heren Schuermans, Ramoudt en Dielens, omdat daarin wordt geëist dat er, voorafgaandelijk aan de uitvoering, een debat wordt gehouden. De motie van de heren Bogaert en Geysels doet daarentegen reeds nu een uitspraak over het uitvoeringsplan.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

13 leden hebben ja geantwoord ;

96 leden hebben neen geantwoord ;

JA hebben geantwoord :

Dua Vera

Geysels Jos

Lauwers Herman

Maes Nelly

Malcorps Johan

Sannen Ludo

Voorzitter

Sauwens Johan
Stassen Jos
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbroeke Christiaan
Verwimp-Sillis Cecile

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Becq Sonja
Beerden Georges
Beysen Ward
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Demeulenaere Julien
Denys André
Deprez Paul
Desmet Peter
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dielens Fred
Dillen Marijke
Doomst Michel
Dumez Paul
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick

Huybrechts Pieter
Kenzeler André
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Platteau Stefaan
Quintelier Leonard
Ramoudt Didier
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Aperen Arnold
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Lindt Sonja
Van Looy Jef
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwerkerke André
Van Overmeire Karim
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandendriessche Bart
Vanderpoorten Marleen
Vanleenhove Gilbert
Vanelthoven Peter
Verlinden Mandus
Verougstraete Christian
Voorhamme Robert
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie niet aan.

Voorzitter

Reden(en) voor onthouding ? (*Neen*)

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Eddy Schuermans, Didier Ramoudt en Fred Dielens tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heren Eddy Schuermans en Jos Geysels in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, respectievelijk over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie, en over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit

– 202 (1995-1996) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Schuermans, Ramoudt en Dielens tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heren Schuermans en Geysels in commissie gehouden interpellaties tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, respectievelijk over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het opstellen en uitvoeren van het nationaal uitrustingsplan inzake de middelen voor produktie en transport van elektrische energie, en over de betrokkenheid van het Vlaams Gewest bij het nationaal uitrustingsplan voor de elektriciteit.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

111 leden hebben ja geantwoord ;

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Becq Sonja
Beerden Georges
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Bril Louis

Browaeyts Jozef
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Batselier Norbert
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Demeulenaere Julien
Denys André
Deprez Paul
Desmet Peter
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dielens Fred
Dillen Marijke
Doomst Michel
Dua Vera
Dumez Paul
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Geysels Jos
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Kenzeler André
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Malcorps Johan
Marsoul Hugo
Matthijs Erik

Voorzitter

Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Platteau Stefaan
Quintelier Leonard
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Aperen Arnold
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Lindt Sonja
Van Looy Jef
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwkerke André
Van Overmeire Karim
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbroeke Christiaan
Vandendriessche Bart
Vanderpoorten Marleen
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Verlinden Mandus
Verougstraete Christian
Verwimp-Sillis Cecile
Voorhamme Robert
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Reden(en voor onthouding ? *(Neen)*

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan De Roo, Carl Decaluwé en Gilbert Bossuyt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector

– 204 (1995-1996) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren De Roo, Decaluwé en Bossuyt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijn fractie heeft uiteraard voor de organisatie van een debat in de Vlaamse Raad gestemd.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, we kunnen ons niet aansluiten bij de motie van de meerderheid, omdat deze motie verwijst naar oplossingen zoals die in de jaren tachtig opgeld maakten : een textielplan, met onder meer participatie in de bedrijven.

We vinden dat zo'n aanpak de problemen niet oplost. Onze fractie stelt dat de enige oplossing ligt in het vastleggen van een textielkader. Daarbij moet in de eerste plaats een verlaging van de loonkosten worden beoogd ; in de tweede plaats moet gevraagd worden om een globale actie te ondernemen tegen de oneerlijke concurrentie uit de lageloonlanden. Tenslotte moeten we ons richten op een beleid van betere producten, en op een doeltreffend commercieel en exportbeleid. Deze drie prioriteiten komen beter tegemoet aan de problemen van de textielsector dan het voorstel van de meerderheid.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de met redenen omklede motie van de heren Denys en Ramoudt zal door onze fractie niet worden ge-

Decaluwé

steund. We zijn van oordeel dat het voorstel van de VLD niet echt de besprekingen in de commissie weergeeft, en ook weinig concreet is. Verwijzend naar het duidelijke antwoord van de minister op een aantal vragen, geloven we dat onze met redenen omklede motie, die steunt op de besprekingen alsook op de eerder ingediende resolutie van 14 september, een beter alternatief vormt. Het is belangrijk dat we in de eerste plaats zouden komen tot een zekere coördinatie op het niveau van de Vlaamse regering ; tot een vorm van ronde-tafelconferentie. We vragen evenmin een nieuw textielplan. We vragen daarentegen een nieuw omgevingskader ; vandaar onze met redenen omklede motie, die steunt op de resolutie, die volgende week in de commissie ten gronde zal worden besproken en geconcretiseerd.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert (*Op de tribune*) : We worden niet bij naam vermeld in de motie van de meerderheid. Dit was nochtans afgesproken in de commissie : we hadden aangeboden om de motie mee te ondertekenen. We zijn echter niet zo kleinzerig om dit als reden aan te geven om de motie niet te steunen. Inhoudelijk draagt deze motie onze goedkeuring weg. Het spel van de VLD kunnen we niet meespelen : de heer Denys was jammer genoeg alleen gedeeltelijk aanwezig. Toen we tot de kern van de zaak kwamen en het erop aan kwam om van de minister de concrete maatregelen te vernemen en om samen te kijken in welke mate we daar achter konden staan, was een gesprek met zijn fractie niet meer mogelijk door zijn afwezigheid.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Voorzitter, we zullen ons bij deze twee moties onthouden. Niet omdat we het grondig oneens zijn met de inhoud van de moties, maar vooral om wat de heer Decaluwé zelf al zei. In de commissie zal in de nabije toekomst een discussie worden gevoerd over een resolutie. We onthouden ons om niet vandaag een motie te stemmen, om vervolgens volgende week te praten over een resolutie, waarbij het debat grondiger kan worden gevoerd.

MOTIE VAN ORDE

Persoonlijk feit

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord voor een persoonlijk feit.

De heer André Denys : De heer Bogaert heeft het over het spel van de VLD. Deze motie is de weergave van onze tussenkomst en geeft de prioriteiten weer zoals deze leven in de sector. We zijn doelbewust afwezig geweest bij het antwoord van de minister, omdat we hadden vastgesteld dat de minister zijn antwoord al voorafgaandelijk aan de pers had meegedeeld.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan De Roo, Carl Decaluwé en Gilbert Bossuyt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector
– 204 (1995-1996) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming (*Voortzetting*)

De voorzitter : Wij gaan nu over tot de stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
67 leden hebben ja geantwoord ;
25 leden hebben neen geantwoord ;
16 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Deprez Paul

Voorzitter

Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Kuijpers Willy
Lauwers Herman
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbroeke Christiaan
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

NEEN hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande

Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Van Aperen Arnold
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
Caubergs Jan
Creyelman Frank
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Geysels Jos
Huybrechts Pieter
Malcorps Johan
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

Reden(en) voor onthouding ? (*Neen*)

**MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren
André Denys en Didier Ramoudt tot besluit van de op 18**

januari 1996 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector

– 203 (1995-1996) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Denys en Ramoudt tot besluit van de op 18 januari 1996 door de heer Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de problemen van de textiel- en kledingsector.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

37 leden hebben ja geantwoord ;

67 leden hebben neen geantwoord ;

6 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Laverge Jacques
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier

Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Dea Loor Herman
Decaluwé Carl
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Kuijpers Willy
Lauwers Herman
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Maes Nelly
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schuermans Eddy

Voorzitter

Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Grembergen Paul
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbroeke Christiaan
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dua Vera
Geysels Jos
Malcorps Johan
Sannen Ludo
Stassen Jos
Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt de Raad de met redenen omklede motie niet aan.

Reden(en) voor onthouding ? (*Neen*)

ACTUELE INTERPELLATIES (*Regl. art. 83*)(Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer Erik Matthijs tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beroepsopleiding voor huisartsen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Matthijs tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de beroepsopleiding voor huisartsen.

De heer Erik Matthijs (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister vice-president, ik wil uw aandacht vragen voor de onduidelijke toestand bij de beroepsopleiding voor huisartsen. De wetgeving ter zake wordt niet correct toegepast. Onlangs werd aan de Rijksuniversiteit Gent de twintigduizendste studente ingeschreven. Deze jonge dame koos voor de beroepsopleiding huisarts, maar weigert het inschrijvingsgeld te betalen, omdat deze academische opleiding volgens haar deze naam niet waardig is.

Minister Luc Van den Bossche : Als die dame maar weet dat, als ze geen inschrijvingsgeld betaalt, ze ook geen examens zal mogen afleggen en dus geen huisarts zal worden.

De heer Erik Matthijs : Inderdaad, reeds vroeger heeft de minister verklaard dat wie geen inschrijvingsgeld betaalt geen regelmatig student is. Mijn fractie treedt dit standpunt bij. Deze weigering om te betalen toont wel aan dat er ernstige problemen bestaan omtrent de inhoud van de beroepsopleiding voor huisartsen.

Minister Luc Van den Bossche : Ik vermoed dat de houding van deze studente eerder is ingegeven door oudere huisartsen die ervoor vrezen met toepassing van een federale wetgeving om de vijf jaar examen te moeten afleggen teneinde hun beroep te kunnen blijven uitoefenen. Ik heb in deze geen beslissingsmacht, maar dat blijkt uit allerlei teksten die ik sluiks toegestuurd krijg van sympathiserende oudere huisartsen.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister, daarover gaat mijn interpellatie niet. Niet alleen de oudere huisartsen sympathiseren met u, ook ik sympathiseer met u.

Minister Luc Van den Bossche : We hebben blijkbaar een gelijklopende briefwisseling.

De heer Erik Matthijs : Kandidaat-huisartsen moeten na zeven jaar universitaire opleiding nog een bijkomende opleiding volgen van twee jaar om erkend te kunnen worden door het ministerie van Volksgezondheid. Deze artsen worden hier verder de HIBO's genoemd. Op deze HIBO's is sinds enige tijd het decreet van 5 april 1995 tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende organisatie van een specifieke opleiding huisartsengeneeskunde door de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, verschenen in het Staatsblad van 29 juli 1995, van toepassing. Dit decreet bepaalt eveneens dat de huisartsengeneeskunde een academische graad wordt, waarvoor een diploma en een examen noodzakelijk zijn.

Matthijs

Artikel 44 van het decreet van 12 juni 1991 bepaalt dat het universiteitsbestuur er zorg voor draagt dat tijdig, vóór de aanvang van het academiejaar, het onderwijsaanbod en de hoofdlijnen van de onderwijs- en examenregelingen openbaar worden gemaakt. Dit decreet bepaalt dus dat vóór het starten van een opleiding de inhoud ervan alsook de wijze van evalueren en examineren moet worden bekendgemaakt. We stellen echter vast dat het voor de beroepsopleiding in de huisartsengeneeskunde volledig ontbreekt aan duidelijke richtlijnen over het onderwijsaanbod en over het examensysteem. Althans niet naar mijn weten. Er is dus een toestand ontstaan die de naam van academische opleiding niet waardig is.

Wat is de huidige situatie inzake de opleiding van huisartsen ? Zoals u waarschijnlijk weet bestaat die momenteel uit veertiendaagse bijeenkomsten of seminaries met collega's waarop de problemen overlopen worden. Een stage-meester-coördinator houdt een oogje in het zeil. Wat de praktijk zelf betreft bestaan er twee mogelijkheden. Ofwel gaat men onder begeleiding van een stage-meester zijn werk doen. Deze stage mag een volle twee jaar in beslag nemen en moet minimum zes maanden duren. Op het terrein verklaart men echter dat goede stagemeesters moeilijk te vinden zijn en dat er ook misbruiken zouden bestaan. In een eigen praktijk, na de reeds aangegeven stage van zes maanden, gebeurt de begeleiding door een stage-meester-coördinator. Ofwel is er een ziekenhuisstage : niet langer dan zes maanden op dezelfde dienst en maximum één jaar.

Mijnheer de minister, een echte academische opleiding is dus onbestaande, dat kan u niet ontkennen : er zijn geen cursussen, professoren, universiteitsgebouwen of auditoria. De artsen die hen begeleiden worden vergoed door het ministerie van Volksgezondheid en niet door de universiteit. Wel is er de zelfstudie, op zeldzame vrije ogenblikken ingericht door beroepsverenigingen en op basis van dikwijls dure handboeken. In de praktijk is de opleiding dus niet academisch. Toch wordt een academisch examen opgedrongen, gedurende drie dagen, over alles wat het domein van de geneeskunde betreft. Dit wordt dan ook nog interuniversitair georganiseerd. Als men weet dat zelfs de professoren niet eensgezind zijn over de aanpak en de diagnose in de geneeskunde blijft de vraag hoe men een objectief interuniversitair examen moet organiseren. Uw decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 stelt echter dat het diploma noodzakelijk is om tot huisarts erkend te worden. De verantwoordelijken willen zich op dit examen baseren om het diploma af te leveren. Het examen zal voor 70 percent in rekening worden gebracht ; de twee jaar durende praktijkstage slechts voor 30 percent. Als de HIBO's, de Huisartsen In BeroepsOpleiding, geen opleiding krijgen, waarom moeten ze dan het volledige inschrijvingsgeld van 17.000 frank

aan de universiteit betalen ? De artsen achten een basisbedrag van 1.000 frank als inschrijving op de rol voldoende voor deze inhoudsloze – want dat is ze toch – opleiding.

Heeft het bovendien zin om na negen jaar opleiding nog te examineren ? De dokters hebben zeven jaar lang examens afgelegd ; tijdens het laatste jaar kregen ze een huisartsenopleiding met examen. Kan het dat er tegen een huisarts in opleiding, na twee jaar praktijk of stage, nog gezegd wordt dat hij geen goede huisarts zal worden ? Waarom na negen jaar en niet na zeven jaar ?

Artikel 13 van uw decreet van 5 april stipuleert dat de studenten die tijdens de academiejaren 1993-1994 en 1994-1995 in het vierde jaar van de tweede cyclus van de opleiding in de geneeskunde de afstudeerrichting huisartsengeneeskunde met succes hebben gevolgd, bij wijze van overgangsmaatregel – en daarover bestaat onduidelijkheid – geacht worden te voldoen aan de voorschriften van dit decreet. Wat betekent dat ? Zij kunnen ten vroegste vanaf respectievelijk dit academiejaar, 1995-1996, en het volgende het diploma van huisarts behalen. Dat is de juiste interpretatie hiervan. Toch moeten ze nu het volledige inschrijvingsgeld betalen en moet er een theoretisch examen worden afgelegd, alhoewel er geen academische opleiding voorzien wordt. De huisartsen in beroepsopleiding staan echter wel volledig achter de opwaardering van het beroep van huisarts, dat een logisch gevolg is van het decreet van 5 april 1995 tot wijziging van het decreet van juni 1991, maar dan wel door het verzekeren van een goede en praktijkgerichte opleiding.

Dat is dan vooral in de basisjaren en het zevende jaar, het vierde doctoraat. Daar is een examen op zijn plaats, en na twee jaar praktijkvoeren zou een evaluatie over de voordeelingen voldoende kunnen zijn. Het is aan de universiteit om te bepalen wat de realistische vereisten zijn om een diploma te kunnen afleveren.

Het interuniversitair centrum voor de huisartsenopleiding is momenteel tegelijk organisator, coördinator en ombudsdienst. Aangezien het overleg met deze structuur tot nogtoe onmogelijk was over deze materie, zijn de huisartsen in beroepsopleiding nog steeds op zoek naar een onafhankelijke structuur of persoon die erop kan toezien dat de opleiding en het examen op een realistische manier worden ingevuld. In een krantenartikel van maandag jongstleden meldde u, mijnheer de minister, dat u een regelgeving hebt uitgewerkt, waarin de studenten huisartsen in beroepsopleiding slechts één keer zullen moeten betalen voor twee jaar. Bent u ook van plan de inhoud van deze opleiding te laten concretiseren of te laten herwerken, zodat zij de naam academische opleiding waardig is ? Een correctie in de huidige toestand van beroepsopleiding voor huisartsen is dringend. Het is onaanvaardbaar dat studenten halfweg het academiejaar nog geen idee

Matthijs

hebben over welke materie zij een eindexamen zullen moeten afleggen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan de argumentatie van de heer Matthijs alleen maar bijtreden. Tegenover het inschrijvingsgeld van 17.000 frank staat geen onderwijsaanbod of colleges.

Minister Luc Van den Bossche : Ik weet niet waar u het haalt dat er geen onderwijsaanbod tegenover staat, behoudens een citaat uit de pers van sommige betrokkenen. Niemand uit het parlement heeft zich tot een van verantwoordelijke professoren gericht.

De heer Marino Keulen : Ik heb mij gericht tot professor Herman.

Minister Luc Van den Bossche : Geen enkele van de professoren is door wie dan ook uit het parlement opgebeld. Iedereen komt hier echter met een nog nooit geziene overtuiging zeggen, dat het onderwijsaanbod beneden alle peil is.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de minister, ik moet u daarin formeel tegenspreken. We hebben ons wel gedocumenteerd zowel bij de betrokken personen – in casu professor Herman – als de huisartsen in beroepsopleiding, die allemaal zeer eenduidig waren.

Minister Luc Van den Bossche : De huisartsen in beroepsopleiding zijn in actie, mij gaat het om de verantwoordelijke professoren. De professor, die u noemt, behoort niet tot die groep.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, ik wil u ook tegenspreken, en dan heb ik het niet over een professor, maar wel over iemand die mee instaat voor de inhoudsbepaling van de proef, namelijk de heer Danny Leroy.

Minister Luc Van den Bossche : Mij gaat het om de verantwoordelijke professoren, niet om één of andere ambitieuze, nog niet gearriveerde knaap.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de minister, dat is een zware uitspraak, die ik volledig voor uw rekening laat. Uit de gesprekken met de HIBO's en ook professor Herman blijkt eenduidig, dat er geen onderwijsaanbod is zoals men dat mag verwachten wanneer men zich inschrijft aan de universiteit.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Keulen, ik zal u straks van antwoord dienen, maar uw tussenkomst en die van de heer Sannen tonen aan dat u het universitair de-

creet niet eens hebt gelezen. Ik zal u antwoorden, want dit is de fairplay, maar volgens het decreet zijn de curricula met geestdrift door Agalev goedgekeurd. Curricula behoren tot de verantwoordelijkheid van de universiteit en niet tot die van de minister. Ik zou u dus kunnen zeggen het decreet te lezen, want ik hoef niet te antwoorden. Curricula zijn niet mijn verantwoordelijkheid, dat wordt het pas na doorlichting en visitatie. Ik zal u straks antwoorden ten gronde. Ik ga verder dan wat ik volgens mijn bevoegdheid moet doen. Mag ik u dan ook verzoeken het decreet grondig te lezen ?

De heer Marino Keulen : Wanneer men merkt dat iets niet helemaal juist is, dan is het de taak van een volksvertegenwoordiger om dit aan te kaarten. Het is niet zo dat het probleem is opgelost wanneer de volksvertegenwoordiger het decreet uit het hoofd kent.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik heb er ontzettend veel moeite mee wanneer de minister schijnt te weten wat iemand zal zeggen nog voor die persoon een tussenkomst heeft gehouden.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Ten tweede. In verband met de examenregeling is het een vreemde zaak dat de studenten, op enkele maanden van de examenperiode, nog steeds niet weten wat van hen wordt verwacht.

Ten derde. Het is wenselijk dat men een sociaal statuut creëert voor de HIBO's, de huisartsen in beroepsopleiding, waarin de verhouding tussen stagemeester en HIBO wordt geregeld.

Minister Luc Van den Bossche : Het is niet onze bevoegdheid om zo'n contract te maken. Ik ben alleen bevoegd voor de opleiding die door de Raad van State en andere rechtscollege's als onderwijs is erkend.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Ten vierde. Ik zou het persoonlijk jammer vinden indien deze regeling neerkomt op een soort verkapte numerus clausus, waardoor mensen na een opleiding van negen jaar, niet aan de bak komen. Ik heb wel begrepen, mijnheer de minister, dat u deze toestand hebt geërfd, waardoor u zich hebt moeten aanpassen. Toch komt één en ander over als kunst- en vliegwerk, met een heleboel onduidelijkheden en hiaten tot gevolg. (*Applaus bij de VLD en de VU*)

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, net zoals vele collega's hebben we de voorbije dagen heel wat correspondentie ontvangen van de HIBO's. Het

Van Nieuwkerke

stoort me dat de verhouding tussen de HIBO en zijn stagemeeester niet goed is afgebakend, hetgeen vaak leidt tot allerlei mistoestanden, zoals de vele wachtdiensten, de ondermaatse vergoeding enzovoort. Vanuit het beleid moet orde op zaken worden gesteld.

Een ander aspect dat wordt aangeklaagd heeft betrekking op de academische opleiding, die vaak neerkomt op zelfstudie. Er rijzen ook heel wat vragen over de leerstof. Ook in de academische wereld weet men dit niet precies en weet men evenmin hoe moet worden geëxamineerd.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's, het decreet-Van Den Bossche regelt de beroepsopleiding voor de huisartsen. Deze beroepsopleiding duurt drie jaar : een academisch gedeelte van één jaar – het zevende jaar doctoraat – en een zogenaamd postacademische opleiding van twee jaar. Bij dat tweede gedeelte hebben de HIBO's heel wat vragen en problemen.

Bovendien is op dit terrein het decreet-Van Den Bossche in strijd met het decreet-Coens. Het decreet-Coens bepaalt immers dat het onderwijsaanbod en de examenregeling tijdig – voor het begin van het academiejaar – moeten worden geplubliceerd. De HIBO's, die in hun derde jaar beroepsopleiding zitten, weten nog altijd niet wat hen in mei te wachten staat.

Minister Luc Van den Bossche : Het decreet is pas enkele maanden geleden goedgekeurd. Vanzelfsprekend krijgen de derdejaars pas bij het begin van het academiejaar informatie over het examen. Ze hebben trouwens ook een juridische fictie gekregen, zoals de heer Matthijs heeft uitgelegd. Het gaat om een overgangsregeling. De nieuwe regeling is alleen van toepassing voor degenen die dit jaar in het systeem zijn gestapt. Begin toch niet over de overgangsregeling. Die overgangsregeling werd trouwens door deze Raad unaniem – dus ook door uw fractie – goedgekeurd. Het gaat maar om een overgang. Zoals de heer Matthijs heeft uitgelegd, gaat de discussie over de definitieve regeling, niet over de overgangsregeling.

De heer Pieter Huybrechts : Volgens vele mensen en groeperingen is er geen sprake van een specifieke academische opleiding door de universiteiten. Alles draait rond de stagemeesters die door het ministerie van Volksgezondheid worden betaald.

Minister Luc Van den Bossche : Niet door mijn departement dus.

De heer Pieter Huybrechts : De vraag rijst dan wel waarom de HIBO's een inschrijvingsgeld betalen van 17.000

frank voor een opleiding. De HIBO's zijn wel van plan dat inschrijvingsgeld te betalen. Het Interuniversitair centrum voor huisartsenopleiding moet in theorie voor de opleiding instaan, maar heeft tot nu toe volgens sommigen nog geen enkel uur opleiding georganiseerd. Waarom krijgt dat centrum een extra werkingstoelage van vijftientwintig miljoen frank ? De minister heeft in de commissie van Onderwijs gezegd dat het een ondankbare taak is om armoede te verdelen. Me dunkt dat hij hier een uitgelezen kans heeft om vijftientwintig miljoen te recupereren.

Minister Luc Van den Bossche : De heer Vandenbroeke heeft vanmorgen terecht onderstreept dat het basisonderwijs en het universitair onderwijs recht hebben op een inhaaloperatie. Zelfs als die extra toelage voor het Interuniversitair centrum voor huisartsenopleiding niet verantwoord zou zijn – maar dat is ze wel – is elke extra toelage voor de universiteiten verantwoord.

De heer Pieter Huybrechts : Maar vijftientwintig miljoen voor een opleiding die niet bestaat, vind ik veel.

Minister Luc Van den Bossche : Die volgens u niet bestaat ?

De heer Pieter Huybrechts : Niet alleen volgens mij.

Minister Luc Van den Bossche : Ik ken ook advocaten die morgen tot actie bereid zijn, indien ze om de vijf jaar zouden worden ondervraagd over hun kennis van het recht.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Hoe kan er geëxamineerd worden als er geen onderwijs aan bod komt ? Is het trouwens nodig dat men na een opleiding van negen jaar nog examens afneemt ? Volgens ons zou het zwaartepunt in het zevende jaar van de opleiding moeten liggen. De huisarts moet het bewijs leveren dat hij of zij alle vaardigheden en beslissingsstrategieën onder de knie heeft, vooraleer hij of zij zelfstandig mag gaan werken. Indien dat niet het geval is, is het daar – alhoewel volgens mij ook al ruim laat – om iemand naar een patiëntenloos artsleven door te verwijzen.

Ten slotte wil ik terugkomen op de overgangsregeling die voorzien is voor de tweede- en derdejaars in de huisartsenopleiding. Ze worden geacht aan de voorschriften te voldoen, maar als ik het goed interpreteer, is het de bedoeling van het Interuniversitair Centrum om de derdejaars in de beroepsopleiding, in de loop van de maanden april, mei of juni aan een eindproef te onderwerpen. Hoe valt dit te rijmen met een overgangsregeling ? (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk (*Op de tribune*) : Geachte voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik schrok wel even toen ik de bedenkingen van het forum van de HIBO-studenten onder ogen kreeg, evenals van de reactie van professor De Maeseneer, die één en ander minimaliseerde. Los daarvan, mijnheer de minister, heb ik de indruk dat er iets scheelt. Het is niet zonder reden dat er reacties uit verschillende hoeken komen. Ik denk dat het spreekwoord : geen rook zonder vuur, ook in dit geval geldt.

Minister Luc Van den Bossche : Ik weet niet of het vuur onder het onderwijs brandt of onder het corporatieve eigenbelang.

De heer Kris Van Dijk : Dat zou inderdaad kunnen, mijnheer de minister, maar los daarvan heb ik toch een aantal vragen.

Minister Luc Van den Bossche : Ik maak altijd de vergelijking met de advocatuur, die ik goed ken. Ik weet hoe die zou reageren.

De heer Kris Van Dijk : Mijnheer de minister, voor u staat geen advocaat of geneesheer.

Minister Luc Van den Bossche : Gelukkig voor u, u bent een eerbaar man. (*Gelach*)

De heer Kris Van Dijk : Ik had twee pertinente opmerkingen. U hebt al gedeeltelijk geantwoord op de eerste. Er heerst blijkbaar ongenoegen en onwetendheid in verband met het examen dat binnen drie maanden georganiseerd wordt. Men vraagt zich af welke kennis men daar gaat toetsen. Dat druist in tegen de algemene regel van het op voorhand opstellen van doelstellingen en een consensus rond de te bevragen leerstof. Op dit punt antwoordde u reeds gedeeltelijk naar aanleiding van de tussenkomst van mijn collega's. Ik wil me beperken tot een tweede punt. Ik kan me niet van de indruk ontdoen, dat men op het terrein de mening toegedaan is, dat dit examen na de negenjarige opleiding een laatste mogelijkheid is om huisartsen in spe toch nog tegen te houden. Men zou toch al vroeger tijdens de voorafgaande zevenjarige cyclus, een beeld moeten hebben van wat deze mensen in hun mars hebben. De academische opleiding is niet onbelangrijk, maar ze moet de studenten wel de kans bieden om op een doelgerichte manier praktijkervaring op te doen, die hen moet helpen in hun toekomstige opdracht.

Anderzijds worden studenten die zich gaan specialiseren om bijvoorbeeld chirurg te worden, niet onderworpen aan een vorm van examen. Dit is een ongerijmdheid waaraan iets moet worden gedaan.

Minister Luc Van den Bossche : Daarin heeft u gelijk, mijnheer Van Dijk. Hier hebben we echter gereageerd onder dwang van een Europese richtlijn. Wallonië heeft die richtlijn naast zich neergelegd. Wij hebben dat niet ge-

daan en daardoor hebben we deze opleiding, inclusief examens, moeten instellen. Maar u hebt gelijk. Het is niet logisch dat voor huisartsen een dergelijke academische opleiding wordt voorzien, met een eindexamen terwijl dit niet zo is voor even belangrijke opleidingen.

Indien Europa niets onderneemt, moeten we ook nagaan of we geen gelijkaardige standaard hanteren voor andere specialisaties. Daar heeft u 100 procent gelijk in.

De heer Kris Van Dijk : We moeten inderdaad na een tweejaarlijkse praktijkervaring een evaluatie inbouwen. Als we dat niet doen, waar zitten dan de motivatie en de leidraad ? We menen inderdaad dat dit examen een evaluatie moet worden : om de vaardigheden te toetsen en om te peilen naar het toepassen van de theoretische kennis.

Minister Luc Van den Bossche : Excuseer, dat was non-verbale communicatie. Ik zei aan de heer Sannen dat ik bij het begin van zijn tussenkomst een minuutje zal afwezig zijn.

De heer Kris Van Dijk : Ik zal afronden, mijnheer de voorzitter. Ik meen dat degenen, die na 9 jaar niet vol doen, toch de kans moeten krijgen om herexamens af te leggen.

Mijnheer de minister, u hebt mijn collega's een aantal keren onderbroken. Er is in elk geval reden om de zaak eens grondig te bekijken. Ik meen dat er moet gehandeld worden. (*Applaus bij de VU en bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Voor de minister hier is, wil ik het even hebben over de cultuur in dit huis. Ik kan niet goed volgen. Iedereen heeft vorige week de agenda van de commissies gekregen. Als u die goed bekeken had, dan zou u gezien hebben dat ik in de commissie van Onderwijs morgen een vraag om uitleg over deze problematiek zou stellen. Iedereen was op de hoogte en gisteren heb ik vastgesteld dat men maandag een actuele interpellatie over dit onderwerp heeft ingediend. Op die manier worden er niet alleen stokken in mijn wielen gestoken maar ook in de wielen van de commissie. Ik vind het niet meer opportuun mijn vraag om uitleg in de commissie te stellen.

De voorzitter : Ik heb dat gezien, mijnheer Sannen. Ik heb het ook in het Bureau gebracht, maar het Reglement laat dit toe. Ik kan dus niet ingrijpen, maar het is niet netjes natuurlijk. We moeten dit onder elkaar regelen. Het komt ook omdat het Reglement soorten van interventies toelaat, maar hiervoor geen echte hiërarchie bepaalt. Dat moeten we toch eens bekijken. U bent een beetje gezien door het feit dat een actuele interpellatie voorgaat op een vraag om uitleg.

Voorzitter

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Ik wil reageren op de woorden niet netjes. Ik heb mijn vraag tot interpellatie vrijdag aan mijn fractievoorzitter gestuurd. Daar zat geen enkele bedoeling achter, ik denk dat het onderwerp actueel genoeg is om een interpellatie in te dienen. Ik heb de dagorde pas zaterdagvoormiddag gekregen.

De voorzitter : Mijnheer Matthijs, het Reglement laat dit gewoon toe. Zelfs indien u geweten had dat er een vraag om uitleg ingediend was, kon u dat nog doen.

De heer Erik Matthijs : Zou het in die zin niet interessant zijn dat de mensen van het Bureau hun partij zouden inlichten over de stand van zaken ?

De voorzitter : Normaal beslis ik over de actuele interpellaties. Ik heb mijn administratie overigens opgedragen om telkens na te gaan of er per actuele interpellatie over hetzelfde onderwerp ook schriftelijke vragen of vragen om uitleg zijn. Ons informaticasysteem staat echter niet voldoende op punt om hierover onmiddellijk te beslissen. Zodra het informaticasysteem geactualiseerd is, zullen dergelijke problemen zich niet meer voordoen.

Op dit ogenblik kan de situatie echter niet worden verholpen. Mijnheer Sannen, ik heb begrip voor uw standpunt.

De heer Ludo Sannen : Het gaat niet enkel om mijzelf. Er werden twee onderwerpen op de agenda van de commissie geplaatst. Indien enkel mijn vraag op de agenda van de commissie zou staan, zou de minister zich hiervoor speciaal moeten vrijmaken. Op die manier worden er zinloze afspraken gemaakt.

Mijnheer de minister, ik heb daarnet een inleiding gegeven en gezegd dat ik een vraag om uitleg had gesteld. Uw reactie verbaast mij dan ook, vermits ik nog niet eens het woord had genomen. Rekening houdend met het Reglement van dit huis, vind ik dat het eerder om een vraag om uitleg dan om een interpellatie gaat.

We hebben dit decreet mee goedgekeurd en hebben er geen enkel probleem mee om dit toe te geven. Dit decreet was ook nodig. Het gaat hier immers vooral om de uitvoering en de invulling van een decreet dat geen beleidsmaterie is. Het gedeelte dat buiten uw bevoegdheid valt, moet concreet worden ingevuld.

Dit is mijn motivering voor het stellen van mijn vraag om uitleg. Ik begrijp dan ook uw heftige uitval niet, nog vooraleer ik iets had gezegd.

Minister Luc Van den Bossche : Mijn uitval was niet eens heftig.

De heer Ludo Sannen : Maar u was in elk geval wel vooruitziend. Deze vooruitziendheid lijkt mij echter niet altijd correct.

Ik heb mijn vraag om uitleg, die ik morgen in de commissie wilde stellen, uiteraard ingetrokken. Ze was bedoeld om na te gaan of u het probleem onderkent, en indien dit zo is, of u het belangrijk vindt om in te grijpen.

Wat het probleem zelf betreft, hebben de vorige sprekers voldoende juridische argumenten aangehaald en zij hebben de belangen die momenteel door de HIBO's worden geformuleerd, duidelijk genoeg vertaald. Ik ben niet van plan alle argumenten te herhalen en de hele juridische basis opnieuw weer te geven.

Ik wil wel twee zaken duidelijk maken. De problematiek die hier wordt aangekaart, is immers tweeledig. Enerzijds gaat het over het probleem hic et nunc voor de HIBO's die in opleiding zijn en een examen moeten doen en die zich – volgens mij terecht – juridisch kunnen baseren op een eerder decreet dat duidelijk bepaalt dat de inhoud van de examens voor de aanvang van het academiejaar moet worden geformuleerd. Op dit vlak staan de HIBO's sterk. De wettelijke en juridische argumenten die werden aangehaald, zijn correct. Ik verzoek u dan ook in die zin in te grijpen.

Anderzijds gaat het echter ook om een ander probleem, namelijk de opleiding van de HIBO's zelf. Misschien vond u de man die mij inlichtingen heeft verstrekt, niet bekwaam genoeg, maar ik weet dat hij zich intensief bezighoudt met het bepalen van de inhoud van de HIBO-opleiding. Deze inhoud lijkt me overigens zeer interessant. Bij enkele van de proeven, die op 15 januari werden besproken, zou ik een inhoudelijke vraag kunnen stellen. Ik acht mij echter niet belangrijk genoeg om dit te doen. Het is trouwens ook niet de taak van de minister om dit te doen.

Wanneer men een stageperiode wil afsluiten met een gemeenschappelijke proef, dan moet men ervoor zorgen dat de stageperiode conform is voor alle HIBO's. Dat houdt dus in dat zowel de stagemeesters als de stagemeester-begeleiders of coördinatoren op dezelfde lijn zitten. Hoe kan je immers examinandi – in dit geval de HIBO's – een verplichte proef opleggen wanneer de stageperiode voor hen niet op identieke wijze is georganiseerd ? Volgens mij staat men op dat punt nog niet ver. Er bestaat bij het ICHO wel een verplichte opleiding voor de stagemeesters-begeleiders, die al ver gevorderd is. De gestarte opleiding voor stagemeesters is echter nog onvoldoende veralgemeend, met het gevolg dat het examineren wordt gehypothekeerd omdat niet alle HIBO's dezelfde stagebegeleiding krijgen.

Sannen

Mijnheer de minister, u dient erop toe te kijken dat men, vóór de instelling van een veralgemeende proef, ervoor zorgt dat ook de opleiding wordt veralgemeend, zodat de slaagkansen en de verwachtingen voor de HIBO's voldoende duidelijk zijn. Ik ken de problematiek ook wel. Het ICHO is een interuniversitair samenwerkingsverband. Universiteiten en professoren staan op hun autonomie. Het is een moeizaam proces geweest om de verschillende afspraken over die opleiding op elkaar af te stemmen. Dit feit mag de opleiding van de HIBO's echter niet hypothekeken.

Ik vermoed dat de HIBO's in opleiding nog andere terecht aanmerkingen maken. Het gaat erom dat het ICHO, dat tegelijkertijd de inhoud van de proef en van de opleiding bepaalt en een ombudsfunctie moet waarnemen, zich tegenover hen nogal autoritair gedraagt. De communicatie tussen het ICHO en de studenten verloopt moeizaam. Dat kan te maken hebben met de ingewikkelde structuur van het ICHO, of met het gebrek aan coördinatie en samenwerking ervan. Mijnheer de minister, u zal erop moeten toezien dat de ombudsfunctie voor de HIBO's wordt gewaarborgd. Dat is immers een recht van alle studenten van het hoger onderwijs. De HIBO's moeten op een of andere manier betrokken worden bij de hele opleidingsprocedure die door het ICHO wordt uitgetekend. Het zou wenselijk zijn dat u de opmerkingen van de HIBO's natrekt, en dat u waar nodig intervenieert om deze ombudsdienst te garanderen. Dat recht is immers in het hoger-onderwijsdecreet en dat van de universiteiten ingeschreven.

Ik vraag dat u het voor de huidige studenten in opleiding zou opnemen en hen zou zeggen dat zij het juridisch bij het rechte eind hebben. Voor de toekomstige opleiding dient u de ombudsfunctie voor de HIBO's te garanderen en toe te kijken op de gelijke stagebegeleiding. Ook hier moet de inspectie een rol spelen. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Ik heb twee voorafgaandelijke opmerkingen. Ten eerste heb ik voor een groot stuk van mijn antwoord advies ingewonnen bij de verantwoordelijke professor De Maeseneer. Ten tweede ga ik er wel mee akkoord dat we er politiek belang bij hebben dat één en ander goed verloopt.

Mij komt het voor dat onze Vlaamse huisartsen in beroepsopleiding via allerlei kanalen hun ongenoegen uiten over de organisatie van de specifieke huisartsenopleiding. Bij het begin van mijn antwoord laat ik nog in het midden of dit ongenoegen terecht of onterecht is. Ik geef toe dat de betrokkenen uitermate spitsvondig zijn in het ventileren van hun ongenoegen, want blijkbaar slagen ze er zelfs in de nodige energie op te brengen om de 20.000ste student te gebruiken om dit ongenoegen te ventileren. Ik vind dat voor elke scherpzinnigheid op zijn minst respect moet worden opgebracht.

In mijn antwoord wil ik op vier zaken uitvoerig ingaan. Ten eerste de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om de huisartsenopleiding te regelen. Geen van de raadsleden heeft hierover opmerkingen gemaakt, maar ik wil er wel op antwoorden, omdat er in de pers blijkbaar allerlei allusies over zijn verschenen. Ten tweede wil ik ingaan op de problematiek van het inschrijvingsgeld. Ten derde op de inhoud van de opleiding en ten vierde op de evaluatie en het examen.

Vooraf wil ik duidelijk herhalen dat deze Vlaamse Raad unaniem, wat zelden gebeurt, het decreet van april 1995 inzake de huisartsenopleiding heeft goedgekeurd. Daarmee heeft de Vlaamse Raad de opleiding niet louter conform de Europese richtlijn gemaakt, maar deze vergadering heeft er bij dezelfde stemming ook voor gezorgd dat het vrije verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van diploma's en certificaten inzake huisartsen mogelijk werd. Met het oog op de mobiliteit en de tewerkstellingskansen van de betrokkenen was dit een belangrijk element.

Een eerste element is de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Wat de beroepsverenigingen ook mogen denken, de opleiding huisartsengeneeskunde is een academische opleiding en dus wetenschappelijk onderbouwd, waarbij – en ik citeer uit het decreet van 1995 – de klemtoon in belangrijke mate ligt op het praktijkgedeelte en waarbij de kandidaat onder deskundige begeleiding en rekening houdend met de decretale voorschriften en met het curriculum, zoals vastgesteld door de universiteiten, grotendeels zelf de eigen leerlijn bepaalt. Dames en heren, de zinsnede grotendeels zelf de eigen leerlijn bepaalt, kreeg uw goedkeuring. Deze academische opleiding werd door de decreetgever ingevoerd ter uitvoering van de Europese richtlijn 93/16 van 5 april 1994. Dat de decreetgever hiervoor bevoegd is, is evident, aangezien het volgens bovenvermelde richtlijn om onderwijs gaat en onderwijs een bevoegdheid van de gemeenschappen is. Dit standpunt is ten minste driemaal bevestigd in adviezen, die de Raad van State op 22 maart 1990, 25 februari 1992 en 10 januari 1995 heeft uitgebracht.

Het advies van januari 1995 is een advies over een ontwerp van ministerieel besluit van de federale minister van Volksgezondheid, namelijk het besluit betreffende de erkenning als huisarts wat het voeren van de titel huisarts betreft. Uit dit advies van de Raad van State citeer ik : het bepalen van de wijze waarop men een bepaald diploma of certificaat behaalt, is een onderwijsaangelegenheid.

Van den Bossche

De Raad van State zegt verder : in zoverre het ontwerp ertoe strekt de toegang tot de specifieke opleiding in de huisartsengeneeskunde te regelen en de inhoud zelf van de theoretische opleiding te bepalen, treedt het ontwerp van ministerieel besluit op het domein van de gemeenschappen.

De Raad van State besluit : de bedoelde bepalingen dienen uit het decreet te worden weggelaten, omdat ze behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen.

Deze exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap tast uiteraard de bevoegdheid van de federale overheid niet aan om de toegang en de voorwaarden tot de uitoefening van het beroep van huisarts te regelen. Ik leg er de nadruk op dat de federale minister van Volksgezondheid, bevoegd voor het erkennen en verlenen van de beroepstitel, deze enkel verleent, en ik citeer : aan de houders van een door de bevoegde Belgische overheid uitgereikt diploma, certificaat of ander bewijsstuk dat de specifieke opleiding in de huisartsengeneeskunde bekroont. Dit is een citaat uit het ministerieel besluit van 30 april 1993 op de erkenning en het verlenen van de beroepstitel van huisarts.

De bevoegde Belgische overheid waarvan sprake, kunnen enkel de universiteiten zijn die de diploma's van huisarts uitreiken, conform de decretale voorschriften ter zake. Degenen die de huisarts in opleiding dus voorhoudt dat de erkenningscommissie ook zonder diploma de erkenning en titel van huisarts kan toekennen, misleidt de HIBO's. Dat moet duidelijk zijn.

Dat de Franse Gemeenschap geen decretale regeling heeft uitgewerkt, vermindert geenszins de juridische geldigheid van het Vlaamse decreet. De problemen, die in de Franse Gemeenschap kunnen ontstaan, vallen onder de politieke verantwoordelijkheid van die gemeenschap.

Tweede punt van deze interpellatie is de problematiek van het inschrijvingsgeld. Zoals voor alle andere academische opleidingen van de universiteiten, moet voor deze opleiding een inschrijvingsgeld worden betaald. De Vlaamse regering zal binnenkort, in onderwijsdecreet VII, voorstellen om het inschrijvingsgeld voor het tweede en derde jaar van de specifieke huisartsenopleiding tesaamen vast te leggen op 15.000 frank. Daarbij komt, per academiejaar, 1.000 frank als bijdrage voor de examen- en inschrijvingskosten.

Ik wil de aandacht vestigen op het feit dat dit inschrijvingsgeld specifiek wordt vastgesteld voor de huisartsenopleiding, en lager is dan het gewone inschrijvingsgeld voor alle andere academische opleidingen. Het betalen van dit inschrijvingsgeld is een voorwaarde om te kunnen deelnemen aan de onderwijsactiviteiten, met inbegrip van

de stages. Deze betaling is dus ook een voorwaarde om te kunnen deelnemen aan de examens, en bijgevolg ook een voorwaarde om het academisch diploma van huisarts te kunnen verwerven.

De inhoud van de opleiding is het derde aspect van dit dossier. Op basis van de gegevens die ik ontvangen heb, kan ik de bewering dat de opleiding tot huisarts inhoudsloos zou zijn, tegenspreken. De vier ter zake bevoegde universiteiten hebben in een overeenkomst de krijtlijnen voor de huisartsopleiding vastgesteld. Deze overeenkomst bevat onder meer een curriculum dat studieomvang en studiepunten, zowel voor het tweede als voor het derde jaar specifieke huisartsengeneeskunde, omvat. Dit gebeurt voor het academiejaar van start gaat. Dit academiejaar gebeurde dat in juli 1995.

Het Interuniversitair Centrum voor Huisartsenopleiding, dat door de betrokken universiteiten werd belast met de praktische en administratieve organisatie, en met de coördinatie van het tweede en derde jaar van de specifieke opleiding tot huisarts, geeft uitvoering aan deze krijtlijnen. Alle HIBO's beschikken over een lijst, waarin precies wordt omschreven welke beslistkundige, communicatieve en technische vaardigheden de kandidaten tijdens hun opleiding moeten verwerven.

Het is de verantwoordelijkheid en de plicht van de universiteiten om de opleiding tot huisarts in te richten in overeenstemming met de fameuze Europese richtlijn ter zake. De universiteiten zijn van oordeel dat voor een specifieke huisartsenopleiding een theoretische opleiding, met enkel hoorcolleges, niet de juiste weg is voor deze opleiding. Ze werken dus bewust met een modulair systeem, waarbij de kandidaten in overeenstemming met hun behoeften en eventueel in overleg met hun begeleiders, bepaalde modules zelf ter hand nemen. De HIBO's werden voldoende en tijdig geïnformeerd over de vorm en de inhoud van deze opleiding en van de examens.

Ik heb hier de bundel die alle HIBO's hebben gekregen. Rond 15 april 1995 kregen ze een mededeling over hoe de situatie was na het decreet, over de problematiek van voldoende stagemeesters, over de betekenis van overmacht en over hoe zal worden tewerkgegaan bij overmacht. Kort daarop ontvingen ze een tweede document over de beroepsopleiding tot huisarts. Dit document handelde over de criteria voor de erkenning van stagemeesters in de huisartsengeneeskunde en hun verplichtingen, met enige uitleg over het ministerieel besluit betreffende de criteria tot erkenning van stagemeesters en hun verplichtingen. Dat ging zowel over de algemene bepalingen, als over de procedure, de criteria betreffende de praktijk van stage-meester-huisarts, de taken en de verplichtingen van de huisarts-stagemeester en de criteria voor de erkenning van ziekenhuisdiensten, die bevoegd zijn voor de be-

Van den Bossche

roepsopleiding tot huisarts. Een bijlage handelde over de belangrijke wederzijdse verplichtingen en de elementen voor een opleidingscontract. Als voorbeeld werden de minimale regels weergegeven met betrekking tot de verhouding tussen stagemeesters en artsen, die bij hen in beroepsopleiding zijn.

Het derde document heeft als titel : Leren als huisarts in beroepsopleiding. Dit is een tekst voor de HIBO's zelf, die handelt over zelfstandig leren, de wisselwerking tussen leren en werken, en het begeleid leren. Ten vierde hebben ze allen via een stageplan het KB ontvangen, dat handelt over de problematiek van de stage. Ten vijfde hebben ze een typecontract ontvangen, en ten zesde hebben ze een handleiding ontvangen voor huisartsen in beroepsopleiding in de praktijk van een stagemeester.

Deze handleiding heeft als inhoud : het vinden van een stagemeester, het zoeken ervan, contacten leggen, het kennis maken, mogelijke valkuilen, enkele elementen om rekening mee te houden, contract en afspraken, het contract zelf, de zelfstandigheid, hoe optreden tegenover patiënten, de beroepsopleiding werken en leren, een opsomming over het werken als huisarts, een opsomming over het leren van het beroep, de maandelijkse leeragenda met de verschillende stappen, die zeer pedagogisch werden ingedeeld in beginsituatie, leerdoelen, leer- en werksituatie, hoe, waar en wanneer ga ik leren en evaluatie van wat ze hebben bijgeleerd, actieve leermomenten scheppen, briefing, rapportering, werkoverleg, patiëntenbespreking, feed back, evaluatie, observatie, vaardigheden, instructie op de gang, instemming, leergesprek, opdrachten, model, de tijd die dat kost, het geregeld overleg en de gespreksmomenten, het eindverslag en -evaluatie.

Een vergelijking met het polleke vasthouden van in het zesde studiejaar dringt zich op.

De voorzitter : De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer Willy Kuijpers (*Op de tribune*) : Mogen die huisartsen ondertussen nog wel werken ?

Minister Luc Van den Bossche : Ik hoop het. Maar als ik dit allemaal te lezen krijg en als ik hier hoor dat het allemaal improvisatie zou zijn, dan denk ik soms, maar ik heb een slecht karakter, dat er sprake is van kwade trouw bij de HIBO's. Ik doe verder. Ik zal deze documenten neerleggen bij de voorzitter, zodat hij een fotokopie bezorgt aan alle leden van de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid. Op den duur lijkt dit wel op een kleuterschool.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de minister, dat was ook één van de problemen. Men vraagt uiteraard een academisch niveau.

Minister Luc Van den Bossche : Mevrouw Maes, dat heb ik niet gelezen.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de minister, één van de concrete klachten houdt in dat de zaternamiddagopleiding die gegeven wordt aan de universiteit te Gent, dezelfde stof bevat als het zevende jaar van de algemene opleiding.

Minister Luc Van den Bossche : Mevrouw Maes, dat is niet juist. Vooreerst, gaat het om een gedecentraliseerde opleiding, die zowel in Gent als elders kan worden gevolgd. Verder bestaat de stof wel degelijk uit een uitdieping van elementen die in het zevende jaar werden aangekeurd.

Op één punt wil ik met de HIBO's meegaan. Gisterenacht had ik een telefonisch onderhoud met een geneesheer in opleiding. Het was een rustige, wijze man die niets had van de opwindende van zijn collega's die in de pers kwamen. Ik heb hem op één punt gelijk gegeven. Eén correctie moet in de toekomst zeker worden aangebracht. Volwassenen, die zeven jaar universiteit achter de rug hebben moeten in een constructief gesprek mee kunnen discussiëren over hun opleiding. Zo een open gesprek moet jaarlijks kunnen plaatsvinden tussen het onderwijsteam en de opgeleiden. Het gaat ten slotte niet om studenten eerste kandidatuur, maar om minimum 25-jarigen met een vrij goed inzicht in het beroep. Ze moeten dus als volwaardige gesprekspartners worden erkend in de discussies over het curriculum. Het uitblijven van zo een discussie kan ik natuurlijk vandaag niet verwijten aan de professoren die de opleiding net en mijns inziens vrij keurig hebben opgestart.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, ik ben blij met deze verklaring. Want naast de instelling van een ombudsdienst, had ook ik voor dergelijke discussies gepleit. Ik geloof ook dat de HIBO's alles hebben gekregen wat u heeft opgesomd. Geen enkele HIBO heeft dat tot nog toe overigens ontkend. Wat u echter niet staande kan houden is dat ze op de hoogte waren van de exameninhoud.

Minister Luc van den Bossche : Mijnheer Sannen, ik kom daartoe.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, pas op 15 januari werd op een vergadering van het ICHO over de examens gediscussieerd. Tijdens deze vergadering werd onder andere de stationsproef, die vroeger deel uitmaakte van het programma, geschrapt.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, mag ik mijn opsomming afwerken ? Men mag toch niet vergeten dat het ook voor de huidige studenten om een overgangssituatie gaat. In de vorige brochure werden vijf fasen opgenomen.

Ten eerste, de introductieperiode, één tot vijf dagen informeren en oriënteren, met onderscheid van taak stage-meesters, taak HIBO en leer- en gespreksmomenten.

Ten tweede, een inwerkperiode van 8 dagen à 1 maand, meelopen en reflecteren, opnieuw taak stage-meesters, taak HIBO, leer- en gespreksmomenten.

Ten derde, een periode van begeleid zelfstandig werken van één tot twee maanden, met dezelfde indeling.

Ten vierde, een periode van zelfstandig begeleid werken van negen tot tien maand en met nogmaals dezelfde indeling.

Ten vijfde, een afsluitperiode, van 14 dagen of één maand, met dezelfde driedelige indeling.

In april 1995 geeft ICHO een brochure uit met als titel : Hoe word ik een erkende huisarts ? Een informatiebrochure voor kandidaat-huisartsen over de beroepsopleiding huisartsengeneeskunde. *(De minister toont een aantal boeken vanop de tribune)*

Collega's, ik zal u de lectuur van deze bundel vanavond besparen, u zal hem allen toegezonden krijgen.

Verder is er : – Beroepsopleiding huisartsengeneeskunde Werkboek voor het tweede jaar, eerste jaar postgraduate opleiding, van augustus 1995.

Dan heb ik hier nog Eindtermen van de beroepsopleiding tot huisarts van februari 1995.

Tot slot nog een toetslijst uitgegeven in september 1995, met een opsomming van alle mogelijke dingen die getoetst worden. Ook dat kan u krijgen.

De voorzitter : Dat zal het parlement veel geld kosten, mijnheer de minister.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, het zal het parlement veel geld kosten, maar ik kan er niets aan doen als mijn dierbare collega's bijna alles geloven wat de pers schrijft. De pers schrijft wat men hen zegt, maar vergeet dit te controleren omdat hun oversten geen geld hebben om hen verdiende tijd te geven om het te controleren. Ik heb het mee willen brengen omdat ik enigszins geschokt ben door de wijze waarop berichtgeving gemanipuleerd kan worden. Ik zeg dus niet dat deze opleiding het einde van het einde is. Professor De Maeseneer zal de eerste zijn om te aanvaarden dat dit vatbaar is voor verbetering, via een gesprek met de deelgenoten aan

de opleiding. Alleen is het niet juist wat sommigen, die publicitair ingehuurd werden, vertelden over het feit dat er geen opleiding en geen voorbereiding is en dat dit een schandaal is. Daar wil ik me sterk tegen afzetten : het is immers ingegeven door andere huisartsen, uit vrees dat zij ooit, iedere vijf jaar, door de federale minister getoetst zouden worden op hun bekwaamheid in de uitoefening van hun beroep. Of dit nu terecht is of niet laat ik hier buiten beschouwing. De nu uitgedachte modules worden aangeboden in de vorm van interuniversitair georganiseerde opleidingsbijeenkomsten. Daar zal toch elkeen voorstander van zijn : voor één keer zijn we interuniversitair. Verheug u, collega's van de Volksunie en Agalev !

De heer Ludo Sannen : Ik verheug me erop.

Minister Luc Van den Bossche : Dank u, ik ben blij dat u zich verheugt. Tijdens deze bijeenkomsten zullen de vaardigheden kunnen worden ingeoefend. Daarnaast zijn ook specifieke pakketten beschikbaar, die op vraag van de kandidaten in seminaries worden aangeboden. Bemerkt dus hoe vraaggestuurd dit alles is ! Deze pakketten worden alleen aangeboden als er een vraag is vanwege kandidaten. De samenwerking van de universitaire huisartsencentra staat borg voor de wetenschappelijke en didactische kwaliteit van deze bijeenkomsten en pakketten. Er is dus een academische controle, niet zoals wat er nu gebeurt met de bijscholing van artsen. In september werd ik zo bijvoorbeeld in Oostende uitgenodigd om over de numerus clausus en numerus fixus te spreken. Gedurende een klein ogenblik, bij het binnenkomen van de zaal, dacht ik dat ik populair geworden was, daar er 500 aanwezigen waren in dat casino. Op het einde van mijn toespraak besepte ik echter dat niet mijn populariteit groot was, maar dat het ging over het feit dat ze allen een stempel kregen in het kader van de beroepsopleiding, omdat ik daar gesproken had. *(Gelach)*

Arme patiënten : ik ken niets van geneeskunde, maar ze kregen wel een stempel. Dit is het natuurlijk niet : de geneesheren zijn er tevreden over, want het is academisch gecontroleerd. Voor de huisartsen zal ik niet meetellen als studiemoment. O droefheid voor de huisartsen, natuurlijk, daar ze me niet zullen kunnen genieten ! O vreugde voor de patiënten, daarentegen, die ten minste ernstige mensen zullen krijgen !

De stage blijft dus, in overeenstemming met de Europese richtlijn, het belangrijkste leermoment van de opleiding. Dat werd ook bekrachtigd door het decreet. Met het oog daarop wordt een kwalitatief netwerk van academische opleidingsplaatsen bij erkende huisartsstagemesters uitgebouwd. Ik geef toe en onderlijn dat dit een zorgvuldige en geleidelijke opbouw noodzaakt. Zowel de heer Matthijs als de heer Sannen hebben wat dat betreft gelijk.

Van den Bossche

Toch zullen, niettegenstaande de voorspellingen van vorig jaar – herinner u wat de Cassandra's der huisartsengeneeskunde toen allemaal voorspelden, er in 1996 toch al 225 van deze stagemeesters actief deelnemen aan het opleidingsprogramma voor stagemeester. Ze zullen dus niet zomaar aanvaarden een stage te doen, maar zullen zichzelf verplaatsen om deel te nemen aan opleidingsprogramma's om waardevolle stagemeesters te zijn. Bovendien verzekert het ICHO dat er momenteel voldoende stageplaatsen voor huisartsen zijn, rekening houdend met de vraag. Ten opzichte van wat ik het vorige jaar hoorde, toen elkeen in dit parlement me voorspelde dat er te weinig zouden zijn, is dit merkwaardig maar waar. Ook daar heeft de pers zich vergist. Een en ander betekent dat er dus werk gemaakt is van kwaliteitsbevordering van de stagepraktijken via coördinatie en onderlinge toetsing. De kandidaat-huisartsen bespreken in het huidige systeem hun stage-ervaringen tijdens de stage in veertiendaagse seminars.

De seminars zijn in feite knooppunten van reflectie, van toetsing van de praktijk aan de theorie en van theorie en praktijk. Het zijn ook knooppunten van thematische behandeling van gemeenschappelijke leerbehoeften van de groepsleden. Teneinde de toegankelijkheid te vergroten, worden deze universitaire seminars op verschillende plaatsen georganiseerd.

Geloof me echter vrij, de universiteiten vragen niet liever dan dat we zeggen dat dit alleen binnen de universiteiten dient te gebeuren. Zij hebben het nu op dertig verschillende plaatsen in Vlaanderen gedaan om het gemakkelijker te maken, waardoor de trajecten voor de HIBO's tot een minimum beperkt zijn. Als men dit niet-universitair zou vinden binnen deze vergadering, wil ik hen wel aanbevelen het enkel binnen de vier universiteiten te doen. Ik lees in de krant dat een en ander niet ernstig wordt genomen, want het wordt in Zottegem georganiseerd. In Zottegem kan natuurlijk evengoed iets verstandigs doorgaan als in Gent. Het kan ook in Aalst of Dendermonde doorgaan, en dat zou net zo valabel zijn als de gesprekspartners.

De universiteiten mogen volgens ons eigen decreet van 1991 geen academisch diploma afleveren zonder een evaluatie in de vorm van een examen. Mij wordt door de betreffende onderwijsverantwoordelijke meegedeeld dat de inhoud van het examen is aangepast aan de aard van de opleiding.

In tegenstelling tot wat sommigen hebben beweerd zal bij de eindbeoordeling voor 50 percent rekening worden gehouden met de evaluatie van de praktijkstage en niet voor 30 percent. De overige 50 percent komen tot stand via enerzijds een kennistoets en anderzijds een mondelinge

verdediging van een case-study, de zogenaamde case-reports. Dat is de HIBO's bekend.

De kennistoets wordt bovendien opgebouwd aan de hand van internationale standaarden. Zowel Nederland als het Verenigd Koninkrijk zijn op dit ogenblik toonaangevend op het vlak van opleiding en selectie van huisartsen. Er is voor de bepaling van deze toets een beroep gedaan op de know-how en ervaring van professor Vandervleuten, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit van Limburg en staf-lid voor de Nederlandse Vereniging voor Medisch Onderwijs, en professor Lesley Southgate, hoogleraar aan de London School of Medicine and Chief Examiner of the Royal College for General Practitioners. De kennistoets is gericht op de door de huisarts in concrete omstandigheden op te lossen problemen of te nemen actie. Dit is niet zomaar geïmproviseerd.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Ik ben het met u eens, mijnheer de minister, maar de inhoud van deze proef is de HIBO's nog maar vrij recent bekend. Het gaat er mij louter om of dit een voldoende reden zou zijn om de examens in twijfel te trekken, juridisch gezien hebben ze wat dat betreft gelijk.

Minister Luc Van den Bossche : Het gaat om twee maanden, maar als ik het geheel overschouw, moet ik besluiten dat er met kwade trouw desinformatie is verspreid door deze organisatie. De kennistoets zal interuniversitair en op hetzelfde moment moeten worden afgenomen. Dit is weer een moment waarop sommige leden zich moeten verheugen, want het is mogelijk dit interuniversitair en op hetzelfde ogenblik in Vlaanderen te doen. De verschillende items van deze test zullen op hun validiteit en betrouwbaarheid achteraf – en dat weten de studenten ook al enkele maanden – worden beoordeeld via geijkte procedures. Het is niet eens zo dat men nu heeft beslist dat dit de gangbare procedure zal zijn tot in het jaar stillenkens, na de examens zal dat opnieuw volgens de geijkte procedures worden beoordeeld. De verdediging van de gevalstudie bestaat uit een mondelinge proef, waarbij de studenten voorbereide praktijkgevallen presenteren aan een interuniversitaire jury. In de evaluatie wordt nagegaan in welke mate de student in staat is om een wetenschappelijk verantwoorde huisartsengeneeskundige onderbouwing van zijn beleid te documenteren ten aanzien van zijn patiënt.

Naast de beoordeling van de kandidaten zal de eindproef ook op systematische wijze gegevens opleveren die voor de bijsturing van de opleiding noodzakelijk zijn. Deze wijze van evalueren geeft duidelijk een toegevoegde waarde aan de wijze van examineren, zoals die tijdens de

Van den Bossche

eerste zeven jaren van de opleiding gebeurde. Het is geen herhaling, noch naar vorm, noch naar inhoud.

Ik ben het er niet mee eens dat de opleiding, zoals die nu wordt georganiseerd, op improvisatie zou berusten. Het gaat hier om een kwalitatief goed uitgebouwde academische opleiding, waarbij de kandidaat-huisartsen voortdurend worden betrokken bij de uitbouw van de inhoud en het proces van evaluatie. Ik voeg daaraan toe dat dit in de toekomst nog meer zou moeten gebeuren. Er worden permanent inspanningen geleverd om via procedures van kwaliteitsbevordering, verbeteringen aan te brengen. Een belangrijke uitdaging in dat verband betreft de organisatie van gerichte leersituaties, seminars, opleidingsbijeenkomsten, individueel werk en studieopdrachten. Elke kandidaat zou een maximaal geïndividualiseerd curriculum moeten doorlopen, dat hem in staat stelt om voldoende bekwaamheid als huisarts te verwerven. Conceptueel komt de opleiding in grote lijnen overeen met buitenlandse opleidingen. Ik ben ervan overtuigd dat de opmerkingen die door de HIBO's werden gemaakt totaal ten onrechte zijn. Ik wens hier dan ook alle eer te bewijzen aan professor De Maeseneer en zijn team, die op korte termijn een wetenschappelijk onderbouwde prestatie hebben geleverd. *(Applaus bij de VU)*

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Moeten de HIBO's tijdens die overgangsfase een examen afleggen ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Die overgangsfase heeft een dubbel karakter. Enerzijds zal men een soort juridische fictie hanteren, anderzijds zal men al gedeeltelijk gebruik maken van het examensysteem. Het is evenwel duidelijk dat het systeem tijdens het eerste jaar niet in al zijn gestrengheid kan gelden, gezien de betrokken studenten één jaar niet onder dit systeem hebben gefunctioneerd. Daarna zal het systeem in al zijn volheid spelen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik stel vast dat in het Reglement een spreektijd is voorzien voor interpellanten. Mag ik voorstellen, mijnheer de voorzitter, om dat ook voor ministers in te voeren ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Door uw vraag werd ik ertoe verplicht professor De Maeseneer uitvoerig te aanhoren. Ik heb dus veel bijgeleerd.

De voorzitter : Zelfs indien dit in het Reglement zou worden opgenomen, bestaan er mensen op wie geen Reglement past. *(Gelach)*

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Er is sprake van een academische opleiding. Men betaalt 17.000 frank inschrijvingsgeld, dus er zijn lessen in auditoria. U heeft dat heel duidelijk uitgelegd.

Het is ook erg belangrijk dat de huisartsen na zeven jaar kunnen meedenken over de evolutie van de opleiding en de wijze van examineren.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Ik hoop dat afgestudeerde artsen ook beseffen, dat er andere methoden mogelijk zijn dan conservatief onderwijs.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, ik wil nog even opmerken dat de heer Leroy, de persoon die mij heeft geïnformeerd over de opleiding, één van de medewerkers is van professor De Maeseneer. De heer Leroy heeft mij de opleiding uitgetekend. Ik heb in mijn uiteenzetting duidelijk gemaakt dat deze opleiding mij zeer degelijk lijkt. Ik heb enkel opmerkingen gemaakt aangaande de betrokkenheid van de HIBO's bij de verdere evaluatie in de toekomst. Voorts denk ik dat een ombudsdienst noodzakelijk is, zeker wat betreft de opvolging van de stages en de stagebegeleiding. Op dit vlak kunnen er conflicten ontstaan tussen HIBO's en stagemeesters, wat op dit ogenblik trouwens reeds het geval is.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, misschien is dit noodzakelijk, maar anderzijds zijn ombudsdiensten ontstaan om de zwakken te beschermen. Ik verwijs in dit verband naar de literatuur van de jaren '50 in de Noordegerechten landen. Ik zie afgestudeerde artsen echter niet onmiddellijk als intellectueel zwakke figuren. Ik denk dat ombudsdiensten op andere plaatsen meer nodig zijn. Indien artsen niet weerbaar zijn, wat moet de rest van de maatschappij dan denken ?

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, bij elke universitaire opleiding voorziet u in de oprichting van ombudsdiensten. Op elke plaats waar er examens worden ingericht, moet de mogelijkheid bestaan zich te wenden tot een ombudsdienst.

Minister Luc Van den Bossche : Dat is geen enkel probleem. Volgens het Reglement van de universiteiten van Gent en van Leuven is de bestaande ombudsdienst de facto beschikbaar voor de huisartsen. Op de twee grootste universiteiten van Vlaanderen is uw vraag dan ook totaal niet van toepassing. Ik weet niet of het Reglement van de

Van den Bossche

twee andere universiteiten op dit vlak hetzelfde bepaalt, maar ik vermoed dat dit het geval is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

BELEIDSBRIEF School maken in Vlaanderen. Een voorwaardenscheppend en integrerend onderwijsbeleid voor de 21ste eeuw. Beleidsprioriteiten 1995-1999 – 143 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 3

Debat (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het debat over de beleidsbrief School maken in Vlaanderen. Een voorwaardenscheppend en integrerend onderwijsbeleid voor de 21ste eeuw. Beleidsprioriteiten 1995-1999.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onlangs heb ik de minister op deze tribune horen verkondigen dat de betrachting naar rust in het onderwijs in wezen een wens is die in contradictie staat met de opdracht van het onderwijs omdat het onderwijs passend en tijdig op de ontwikkelingen in de maatschappij moet inspelen. Als uitspraak kan dit tellen.

Princiepelijk kan men tegen deze bewering weinig inbrengen. We zien in de maatschappij een aantal ontwikkelingen die ons Vlaams onderwijs-, opleidings- en vormingsbeleid in de nabije toekomst wel moeten beïnvloeden. Een belangrijke uitdaging voor het onderwijs is onmiskenbaar de vaak genoemde gespleten samenleving, waarin nog een te groot aantal mensen geen volwaardige kansen krijgen, waarin de beroepswereld voor hooggeschoolden en hoger opgeleiden ruime mogelijkheden tot vervolmaking, creativiteit en promotie biedt, terwijl laag- of ongeschoolden vaak in een situatie van werkloosheid verzeild geraken.

Onderwijs, opleiding en vorming hebben de belangrijke opdracht de maatschappelijke uitsluiting te helpen tegengaan door drempelverlaging, zorgverbreding, aangepast onderwijs voor kansarmen en onderwijs dat beter op de arbeidsmarkt aansluit.

De kennisexplosie van de jongste decennia, samen met het mondiger en het kritischer worden van mensen, confronteert het onderwijs ook met de nood aan permanente vorming, voortgezette onderwijs-, vormings- en oplei-

dingsmogelijkheden, modulaire opleidingen en gedifferentieerde leerprocessen, en polyvalente leerkrachten, die een algemene en breed toepasbare basisvorming kunnen overbrengen.

De belangrijke invloed van de moderne massamedia dwingt het onderwijs rekening te houden met de nieuwe expressievormen, beoordelingscriteria en manieren van denken die langs deze media worden verspreid.

De confrontatie met andere culturen, de aftakeling van waarden, de bedreiging van onze leefkwaliteit, de burgerlijke onverschilligheid, enzovoort eisen van de school een sterke aandacht voor waardenvorming en voor een eigen schoolcultuur, waarin de pedagogische eigenheid opnieuw een belangrijke plaats inneemt.

We kunnen er niet omheen dat de beperkingen van het budget het onderwijs voor de uitdaging plaatsen de groei te beperken en toch te blijven investeren in kwaliteit en in de toekomst van de jeugd.

De minister heeft gelijk : onderwijs is niet geïsoleerd in de maatschappij. Het moet evolueren met de technologische, sociale, economische en culturele ontwikkelingen in onze samenleving. Dat betekent echter niet dat het onderwijs zich bij die ontwikkelingen moet neerleggen en zich alleen maar moet aanpassen. Het onderwijs moet kritische zin en verantwoordelijkheid aanleren tegenover de maatschappelijke tendensen. Het is mee verantwoordelijk om deze maatschappij actief en creatief te sturen, evoluties te verwekken en te begeleiden.

Omwille van deze uitdagingen staan we achter de strategische doelstellingen in het Vlaamse regeerakkoord, die ook in uw beleidsbrief te vinden zijn : meer autonomie en verantwoordelijkheid, zorgverbreding, aangepast aanbod van opleiding voor volwassenen en permanente vorming, kwaliteitsvol en betaalbaar onderwijs.

De spilfiguur van dat alles is de leraar die kennis moet overbrengen en door zijn inzet en zijn betrokkenheid als begeleider en opvoeder instaat voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de totale vorming van de jongeren. Het is de verantwoordelijkheid van de Raad – samen met de minister en de administratie – de beslissingen te nemen die de voorwaarden creëren waarin de leraars zich optimaal en gemotiveerd kunnen inzetten voor de scholier, de leerling, de student, de volwassene in opleiding, waar het hele onderwijs rond draait.

We moeten de moed hebben om beslissingen te nemen die verder reiken dan de actuele wensen en de actuele behoeften en die waarden op lange termijn veilig stellen. Dat is de enige waarborg voor wat ik een dynamische rust in het onderwijs noem.

Vanleenhove

Eén van de uitgangspunten van de beleidsbrief is dat het takenpakket van de PMS-centra moet worden beperkt. De centra moeten hun werking vraaggestuurd uitbouwen. De scholen moeten de eerstelijnszorg op zich nemen maar eventueel een beroep kunnen doen op de ervaring en deskundigheid van de PMS-centra, wanneer ze daaraan behoefte hebben.

Het spreekt vanzelf dat de werking van de school en de PMS-centra complementair moet zijn. In de beleidsbrief en het advies van de VLOR wordt misschien te veel de indruk gewekt dat activiteiten van een PMS-centrum beperkt moeten worden tot het begeleiden van problemen, terwijl de aandacht van het PMS in de eerste plaats moet gaan naar het begeleiden van leerlingen. De leerling zelf moet het referentiepunt blijven.

De begeleiders – ouders, school en PMS – delen de verantwoordelijkheid en moeten elkaar aanvullen. De vraagsturing van het werk van het PMS moet niet in de eerste plaats gebeuren door de school, maar door de leerlingen en hun ouders. In functie daarvan moet worden bepaald welke begeleiding de school nodig heeft. Een kind is immers meer dan wat de school ervan verwacht. Als men alles aan de school overlaat, loopt men het risico dat men vooral problemen signaleert op basis van cognitieve elementen in plaats van op basis van psycho-sociale en emotionele elementen. Karikaturaal voorgesteld – en dus niet helemaal juist – zou men kunnen zeggen dat in een school vooral twee groepen leerlingen opvallen : de heel knappe leerlingen en de leerlingen die niet helemaal volgens de regels spelen.

Daartussen zit een hele groep jonge mensen met hun eigen individuele problemen. Als je bedenkt dat dan vijftientig percent van onze schoolgaande jongeren leven in éénoudergezinnen met de typische emotionele belasting daarvan. Als je weet dat de grootste doodsoorzaak bij jongeren momenteel zelfmoord is.

De leerkracht is bij de opvang van leerlingen ongetwijfeld zeer belangrijk. Het is echter niet realistisch van hem te verwachten dat hij – naast zijn taak als opvoeder, lesgever, begeleider, ondanks zijn gedrevenheid en zelfs met vraaggestuurde PMS-begeleiding – ook nog een halve of hele psycholoog is. Men kan het hem niet kwalijk nemen dat hij heel wat problemen niet kan onderkennen en dus ook niet kan signaleren. Sommige problemen bij kinderen en jongeren worden haast niet opgemerkt of onderkend of ze worden ondanks alle goede wil veronachtzaamd.

Het principe van de vraaggestuurde werking van de PMS-centra ondersteunen we, maar het mag niet betekenen dat ze passief wachten op een vraag. Men dient sensibiliserend, vraagstimulerend te werken. Dat kan door drempel-

verlagende activiteiten, door informatie te verspreiden, door ruimere bekendmaking van het PMS-werk bij ouders en kinderen. Het kan in een aantal gevallen nuttig zijn dat het PMS een screening opzet met welbepaalde begeleidingsdoeleinden. Een peiling naar uiting van pestgedrag bijvoorbeeld, of naar neiging tot suïcidaal gedrag bij adolescenten.

Ik geloof dat er in elk geval een bepaalde methodologische vrijheid moet blijven. Het VLOR-advies lijkt mij wat dit betreft toch wat te bevoogdend. Het moet mogelijk blijven dat PMS-centra – na ruggespraak met de scholen – op eigen initiatief preventieve niet-vraaggestuurde acties kunnen ondernemen. Studie- en beroepskeuzebegeleiding mogen ook niet louter vraaggestuurd gebeuren. PMS-centra moeten daarin actiever kunnen optreden dan wat de VLOR suggereert. De PMS-sector krijgt in het VLOR-advies vooral een logistieke functie inzake studie- en beroepskeuzebegeleiding.

Het is niet omdat er op dat vlak door een school weinig problemen worden gesignaleerd, dat er geen totaal verkeerde keuzes worden gemaakt. Wellicht moeten we ook enkele kritische vragen stellen bij voorstellen van eindtermen die het leren maken van een studie- of beroepskeuze tot het exclusieve terrein van de school maken.

Een ander uitgangspunt in de beleidsbrief stelt dat de PMS-centra zich moeten aanpassen aan de schaalvergroting van het onderwijs, dat betekent dus van het secundair onderwijs. Ook de christen-democraten pleiten voor het oprichten van grotere autonome samenwerkingsverbanden tussen centra die een groter aantal scholen met samen een zeer ruim onderwijsaanbod bedienen. Dit zou de PMS-centra inzake oriëntering trouwens in een veel onafhankelijker positie stellen.

Als de PMS-centra op een grotere schaal gaan werken, mag niet alleen rekening worden gehouden met de schoolregio's van het secundair onderwijs. Het PMS staat ook in voor de leerlingen uit het basis- en buitengewoon onderwijs waar de schaal helemaal anders ligt.

Ten slotte pleit de beleidsbrief ook voor de integratie van MST en PMS voor de gesubsidieerde sector en ook dat onderschrijven wij.

Ik wil u toch signaleren, mijnheer de minister, dat er rond die aangelegenheid een bijzonder grote onrust en onzekerheid leeft op het veld. Ik geloof dat er op korte termijn nood aan duidelijkheid is.

Nog een paar woorden over leerlingenvervoer. Het regeerakkoord spreekt over een geïntegreerd mobiliteitsplan en over een rationeler uitgebouwd leerlingenvervoer met maximale verantwoordelijkheid bij de scholen of regionale samenwerkingsverbanden. In uw beleidsbrief

Vanleenhove

voegt u de opname van leerlingenvervoer aan de lijst van de sociale voordelen toe evenals de enveloppefinanciering voor het secundair onderwijs. De opname in de lijst van de sociale voordelen is uiteraard positief en zal op zich al een vrij grote rationalisering meebrengen. Het toekennen van een enveloppefinanciering voor het leerlingenvervoer in het secundair onderwijs brengt mij tot de vraag : wat gebeurt er met kinderen in het BKO en het BLO als de BUSO-scholen voortaan geld aangeboden krijgen in plaats van het huidige vervoer ? De ene krijgt een enveloppe, de andere krijgt het vervoer aangeboden. Rationaliteit veronderstelt samenwerking en integratie. In zijn vorige leven heeft uw huidige collega, minister Martens, een voorstel van decreet betreffende het leerlingenvervoer ingediend, dat trouwens volledig past in het huidige regeerakkoord. Het vertrekt vanuit onderwijsregio's waarbinnen de scholen samenwerken met De Lijn, die het vervoer zo rationeel mogelijk organiseert en coördineert. Het ligt voor de hand dat De Lijn daarvoor in hoofdzaak een beroep zal blijven doen op de huidige beroepsvervoerders.

Een tweede vraag in het licht van de opdracht van de Vlaamse regering om het leerlingenvervoer rationeler uit te bouwen, is of het organiseren van leerlingenvervoer op de openbare weg eigenlijk wel tot de kerntaken van het departement onderwijs hoort. Als het antwoord negatief zou zijn, omdat het departement niet over geschoolde vervoerspecialisten beschikt, hoeveel te meer is dat dan niet het geval voor de kleine BLO- en BUSO-scholen.

Dat betekent niet dat er bij voorbaat neen wordt gezegd tegen het idee van enveloppefinanciering voor het leerlingenvervoer. Het is eerder een ja maar, indien die globale enveloppe wordt toevertrouwd aan de organisatie die in Vlaanderen bij decreet de bevoegdheid kreeg voor alle gemeenschappelijk personenvervoer, met name de Vlaamse Vervoersmaatschappij.

Uit recente contacten zowel met het onderwijsveld als met De Lijn, merk ik een grote openheid voor een dergelijk scenario. Ik stel vast dat de uitgavenbeheersing, die u de jongste twee jaren in de sector leerlingenvervoer heeft doorgevoerd, de interesse voor overname bij De Lijn alleen maar heeft doen toenemen. Deze pluim kan u op uw hoed steken, mijnheer de minister.

Minister Luc Van den Bossche : Straks kom ik op de grond van de zaak terug. Maar op uw concrete vraag of dit een kerntaak van het departement is, antwoord ik onduidelijkzinnig neen. Dit is geen beleidsmatige kerntaak en mijn departement kan dit ook niet aan. Denken dat De Lijn mijn probleem kan oplossen is anderzijds net iets te simpel.

Ik weet niet hoe De Lijn zich gedraagt in contacten met parlementsleden. Bij mij zijn ze aanvankelijk ook enthousiast tot ik hen over de kostprijs ondervraag. Dan geven ze toe dat hun chauffeurs meer betaald worden dan mijn chauffeurs, dat hun bussen sneller worden vervangen dan mijn bussen. De levensduur van een bus van De Lijn is ongeveer 14 jaar, voor mijn bussen ligt die behoorlijk hoger.

Ik heb 's morgens vervoer nodig en voor De Lijn is dit ook een piekmoment. Dat betekent dat ze bijkomende investeringen in infrastructuur moeten doen, die niet automatisch rendabel zullen zijn gedurende de rest van de dag. Ik heb met de twee topverantwoordelijken van De Lijn overlegd en zij moesten toegeven, dat deze maatschappij economisch duurder is dan mijn huidige bricolage of mijn noodoplossing. Ik geloof dus niet dat de Vlaamse Vervoermaatschappij de *deus ex machina* kan zijn. Technisch kunnen zij het misschien beter, maar de moeilijkheid zit in de kostprijs.

De heer Gilbert Vanleenhove : Daarom zei ik daarnet dat er moet worden gedacht, in een eerste fase althans, aan een samenwerking van De Lijn met de huidige beroepsvervoerders. In West-Vlaanderen tekent men momenteel uit op welke wijze dit zou kunnen worden verwezenlijkt. De heer De Man van De Lijn heeft me gezegd dat hij dit zag zitten. Het plan heeft daar bijna vaste vorm gekregen.

Minister Luc Van den Bossche : Ja, ik kan u hierin wel volgen, dit is dus een van de voordelen van het bekend maken dat men de verantwoordelijkheid naar het plaatselijke niveau gaat doorspelen. Men merkt dan, bijvoorbeeld in sommige delen van West-Vlaanderen, dat men plots creatief wordt. Ik heb dat ook meegemaakt bij het afschaffen van de ritten, die door geen enkele gerechtigde leerling werden gebruikt. Dat was in de streek van Deinze. Men heeft toen op een creatieve wijze, samen met de Lijn, een oplossing gevonden die voordien blijkbaar onmogelijk was. Vandaar dat ik inderdaad sterk geloof in het doorspelen van de verantwoordelijkheid naar het plaatselijke niveau. Men heeft dan zijn eigen verantwoordelijkheid, eigen creativiteit en eigen contacten. Er is dan nog één probleem : in sommige streken is dit gemakkelijk beantwoordbaar door de Lijn en heeft men dus gelijklopende belangen. Dit zal niet over geheel Vlaanderen zijn.

We komen zo aan de initiële discussiepolitiek van het leerlingenvervoer die ab initio, zovele jaren geleden, een soort correlatief is geweest in verband met niet-ongebredelde vestiging en met rationalisatie. In het begin van de jaren '80 werd hierop dan een correctie aangebracht voor de zones, waar het vervoer in Vlaanderen nooit volledig werd georganiseerd, omdat er niet genoeg geld was. Daar zitten we dan natuurlijk met politieke interferenties, enerzijds refererend aan het Schoolpact, anderzijds refererend

Van den Bossche

aan het begin van de jaren '80. Deze interferenties maken het vinden van een oplossing natuurlijk moeilijker.

De heer Gilbert Vanleenhove : Het zou dus aangewezen zijn per regio een enveloppe te geven aan de Lijn.

Minister Luc Van den Bossche : Niet aan de Lijn, aan de scholen.

De heer Gilbert Vanleenhove : Of aan de scholen, die het organiseren in samenspraak met de Lijn. Indien men de lopende vervoercontracten aan de Lijn zou overdragen, dan geloof ik dat men op een perfecte wijze het leerlingenvoer kan organiseren. Ik neem aan dat dat wellicht niet in alle delen van Vlaanderen op een even soepele manier zal kunnen gebeuren. Daar waar het echter mogelijk is, geloof ik dat we niet moeten aarzelen om hiertoe de aanzet te geven op zeer korte termijn. Ik zou zelfs 1 september 1996 als datum naar voren schuiven. Ik geloof dat de rest op termijn dan wel zal volgen.

Minister Luc Van den Bossche : Ik zou toch één nuance willen aanbrengen. Op 1 september 1996 zullen de meeste contracten vervallen zijn. We hebben het een beetje geregisseerd zodat de verlengingen dan allemaal afliepen. Ik vind dat we dan eerder de piste zouden moeten volgen van het overdragen aan de school dan aan de Lijn. Want als ik aan de Lijn overdraag, dan maak ik de fout dat ik het niet-geïnspireerde en niet-expertiserijke centrum Onderwijs vervang door een centralisme Verkeer, namelijk de Vlaamse Vervoermaatschappij, die ook gecentraliseerd is en daardoor weinig creatief en geïnspireerd is.

Mijn ervaring is dat, wanneer we het naar de plaatselijke situatie doorspelen, er een veel grotere creativiteit is, en dat ook De Lijn min of meer onder druk wordt gezet om samen spontaan naar oplossingen te zoeken waarbij men elkaar gemakkelijker kan vinden. Ik denk dus dat het beter is om de verantwoordelijkheid door te spelen aan de scholen, weliswaar met de politieke medewerking van De Lijn. Er moet natuurlijk ook een bereidheid zijn vanwege De Lijn.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de minister, ik kan u volledig volgen in uw uiteenzetting. De taak van het departement Onderwijs zou op die manier inderdaad sterk worden beperkt. Nu bestaat deze taak er vooral in om ervoor te zorgen dat men niet te ver mensen gaat ophalen omdat dat te duur zou zijn. In de toekomst zal het departement er dan precies voor moeten zorgen dat het recht op vervoer wordt gegarandeerd aan alle gehandicapte leerlingen. Als dat zou kunnen bereikt worden via het scenario dat ik zojuist heb geschetst, dan denk ik dat dit een hele goede regeling zou kunnen zijn voor het leerlingenpubliek in Vlaanderen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is een lange onderwijsdag geweest en hij zal nog even duren. Ik zal niet langdurig de lof van het onderwijsbeleid zingen. Ik denk dat u al ijdel genoeg bent, mijnheer de minister. We willen u in uw vernieuwend beleid steunen. We zullen dat kritisch doen en af en toe zeggen dat u niet ver genoeg gaat. Vandaag wil ik enkel een aantal knelpunten bekijken, en vragen dat we in het debat onder onderwijsspecialisten daarvan een paar zouden oplossen.

Mijnheer de minister, er wordt nogal eens gezegd dat we naar een kennismaatschappij evolueren. Ik wil op dit vrij late uur niet over dit filosofisch gegeven uitweiden. In de praktijk zijn we vaak bezig met een soort van afvallingskoers, waarbij een aantal mensen uit de boot vallen en voor altijd tot de laaggeschoolden en de probleemgroepen blijven behoren. Ik vraag me af of we in de finaliteitsbepaling niet meer aandacht moeten besteden aan dit probleem en zijn praktische aspecten.

Voor een aantal onderwijsniveaus dient de vraag gesteld in hoever kinderen met hun eigen geaardheid iets kunnen bereiken. Dit gebeurt het best in het kunstonderwijs, en ook heel goed in het kleuteronderwijs. Voor het overige brengen we heel vaak kinderen tot een theoretisch niveau, maar niet naar het niveau dat ze intrinsiek kunnen bereiken. Voor sommigen zal dat iets lager zijn dan we hopen, maar het zou alle kinderen die tot achttien jaar naar school gaan, in staat moeten stellen het leven en werk aan te kunnen en mee te draaien in de harde en veeleisende samenleving.

Tijdens mijn dienstbetoon ontvang ik soms zulke gevallen. Soms worden er door de RVA ook mensen gestuurd voor een of andere beperkte job, zoals suppoost in een museum. Dan overloop ik het curriculum, waarin staat : achttien jaar en geen diploma. Dat betekent dat de persoon in kwestie niets zou kunnen. Eigenlijk moeten we zeer zorgvuldig nagaan wie van deze laaggeschoolden wát kent, en hoe we hem in dat domein tot een weerbare scholingsgraad kunnen verheffen. Het organiseren van een afvallingskoers zal altijd leiden tot een duale samenleving, die we allemaal afwijzen. Op die mooie idee ga ik niet verder in wegens tijdgebrek.

In verband met de kansarmoede zal ik bepaalde knelpunten aanstippen. Ik ben begaan met het toepassen van het non-discriminatiepact in het basisonderwijs, en het opstarten ervan in het secundair onderwijs. Ik zal enkele problemen signaleren die op dat vlak geen oplossing krijgen. Opnieuw zal ik het niet hebben over de filosofische kant van de zaak, wel over de statutaire aspecten. Men vraagt bijvoorbeeld garanties aan de scholen inzake de

Maes

voorzieningen voor zorgverbreding. Ik denk dat dit nuttig is, want sommige scholen die vast hadden gerekend op deze extra omkadering, krijgen ze dan niet, en vragen zich af waarom dit niet gebeurt, aangezien ze wel voldoen aan alle objectieve maatstaven.

Ik wil u ook vragen de definitie van doelgroep leerlingen, waarvoor speciale voorwaarden worden gecreëerd, te wijzigen. Het gaat meer bepaald om migrantenkinderen, maar we noemen ze doelgroep leerlingen. In elk geval situeert het probleem zich bij leerlingen met taalachterstand. Ik weeg dit af op twee niveaus, telkens verschillend.

Bij taalachterstand in het kleuter- en basisonderwijs is het de bedoeling het Nederlands als onderwijstaal te verwerven. Volgens mij situeert het probleem van de doelgroep leerlingen zich op een ander vlak in het secundair onderwijs. Vele doelgroep leerlingen die hier zijn geboren, kampen niet langer met taalachterstand, zodra ze het secundair onderwijs hebben bereikt. Wie evenwel in het secundair onderwijs begint, moet zijn taalachterstand overwonen hebben of loopt beslist een leerachterstand op.

Een van de problemen die we in onze stad hebben ervaren, is dat voor de inrichting van een taalklas een te hoge norm wordt gesteld voor individuele scholen. Ze moeten namelijk zes leerlingen inschrijven. Wanneer men het over de netten heen beschouwt, zijn er in de diverse scholen enkele kandidaten, zodat er op het grondgebied van de stad Sint-Niklaas voldoende leerlingen zijn voor een taalklasje, maar niet per school en in de afzonderlijke netten misschien ook niet. Alle mensen uit de drie verschillende netten pleitten ervoor samen een taalklasje of taalbadklas, als het gaat om anderstalige kinderen in het secundair onderwijs, in te richten. Dit zou op een zeer efficiënte manier moeten gebeuren. Er zijn een aantal voorzieningen, maar de concentratiescholen die bij uitstek met deze problematiek te maken hebben, kunnen zo'n klasje niet inrichten, omdat het voor hen niet tot de planning behoort. Andere scholen komen er dan weer niet toe, omdat ze te weinig leerlingen hebben. Intussen vallen een aantal kinderen gewoon uit de boot.

In verband met het basisonderwijs zou ik u willen vragen uw prima idee inzake de eindtermen om de muzische vorming in de lagere scholen te bevorderen, verder uit te diepen. We doen dit ook op het plaatselijke vlak. We moeten overleg plegen over de mogelijkheden om samen te werken met het kunstonderwijs. Leerkrachten uit de onderwijsrichting beeldende kunsten hebben ons gevraagd hen in te lichten en met hen van gedachten te wisselen. De kunstenaars die in het kunstonderwijs staan, stonden er wat sceptisch tegenover. De leerkrachten uit het basisonderwijs waren vragende partij. In de praktijk is gebleken dat deze gedachtenwisseling bijzonder vruchtbaar was en

dat men naar elkaar toe is gegroeid. Het is een begin van wat iets moois zou kunnen worden.

Voor het secundair onderwijs wil ik een paar knelpunten op dezelfde praktische manier aansnijden. Mijnheer de minister, ik wees er al op dat het begrip doelgroep leerling in het secundair onderwijs weinig adequaat is. De secundaire scholen signaleren dat diverse leerlingen met een taalachterstand kampen. Sommige leerlingen uit een Nederlandssprekend milieu – kinderen uit sociaal minder begunstigde gezinnen bijvoorbeeld – hebben vaak meer taalachterstand dan mensen uit een clever migrantenmilieu. Onze definities zijn niet goed. Samen met de PMS-centra zouden we objectieve maatstaven voor taalkennis als uitgangspunt moeten gebruiken om daar ons beleid op af te stemmen. Waarschijnlijk zou dit tot snellere resultaten leiden. Geregeld komen er nieuwe kinderen met een volkomen andere achtergrond bij, bijvoorbeeld kinderen van Chinese restauranthouders of kinderen van asielzoekers, die dus niet in de klassieke groep van migranten zitten. Ze willen heel snel leren en ook hun taalachterstand ophalen. Ze beantwoorden evenwel niet aan de doelgroepomschrijving die in de onderwijssector moet worden gehanteerd.

Inzake het secundair onderwijs zullen we nog dikwijls de gelegenheid krijgen om te overleggen. Toch zou ik hier enkele concrete vragen willen stellen, om bepaalde misverstanden op te helderen. Ik ben ervan overtuigd dat onderwijsbeleid ook een zaak is van communicatie met de sector ; met dat moeilijke onderwijsveld, waarbinnen zoveel geruchten circuleren.

Zo vraagt men zich onder meer af of u zinnens bent om alle dubbels – dat zijn : alle studierichtingen in het secundair onderwijs die elders al worden aangeboden – weg te nemen. Men kan moeilijk geloven dat de minister de bedoeling heeft om reuzescholen in het leven te roepen.

Daarom wil ik graag weten of u op een gegeven ogenblik aan de Vlaamse Raad en aan de mensen uit de onderwijswereld zult meedelen welke de grote krijtlijnen van uw hervorming van het secundair onderwijs zijn.

U zoekt de besparing hoofdzakelijk in het beperken van niet altijd relevante studierichtingen. Ik kan deze aanpak bijtreden. Zo ken ik het voorbeeld van een kleine school die in de derde graad 32 leerlingen telt. Daarvan volgen er 12 economische/moderne talen ; de richting moderne talen/wetenschappen omvat 6 leerlingen ; de richting wiskunde/wetenschappen telt 5 leerlingen ; latijn/wiskunde 7 ; en latijn/wetenschappen 2. Vandaar mijn concrete vraag. Vroeger was het aantal studierichtingen beperkt ; kunnen we niet naar deze toestand terugkeren ? En zou, in het ASO bijvoorbeeld, het niet volstaan om al die leergerige kinderen op te vangen in een achttal studierichtingen ?

Maes

Ook inzake de schoolgrootte rijzen er vragen. In de Franse Gemeenschap heeft men gekozen voor de definiëring van grote en kleine scholen. Men heeft daar een minimumgrootte vastgelegd. Bent u dat voor Vlaanderen ook van plan ? Bent u ook van plan om een maximumgrootte vast te leggen ?

Als men de vrijheid van schoolkeuze wil definiëren binnen onderwijsregio's, moet men die regio's dan niet afbakenen ? Er komen wel spontaan samenwerkingsverbanden tot stand. Toch wil ik hier refereren aan enkele gemiste kansen uit het verleden. Ik verwijs hier naar het debat dat we vorige week over gemengd onderwijs hebben gevoerd, toen de idee van de schoolgemeenschappen werd geformuleerd. Ik heb de regering toen gevraagd waarom ze de scholen niet verplicht om gemengde schoolgemeenschappen te vormen. Dat zou ten minste al een stap in de richting van gemengd onderwijs geweest zijn. Men heeft dat geweigerd. Daarom stel ik deze vraag : welke betekenis en relevantie hebben voor u, deze schoolgemeenschappen ?

Ik stel vast dat men in de praktijk die dingen heeft samengevoegd die eigenlijk onverenigbaar waren, en die nooit tot enige rationalisatie aanleiding zullen geven. Die samenvoegingen gebeurden alleen om bepaalde scholen strategisch te versterken. Dit zijn de vragen die leven in de sector. Zij vragen om een spoedig antwoord.

Een prangende vraag, die onrechtstreeks ook aanleiding heeft gegeven tot de hetze die momenteel aan de gang is in verband met het statuut en de benoemingsstop, is de vraag naar de wedderegeling. Ik ken de sector voldoende om hier te mogen stellen dat de leerkrachten van het secundair onderwijs niet zouden aanvaarden dat binnen hun scholen de directies beslissen wie wat zal verdienen.

Het is essentieel dat daaromtrent mensen worden gerustgesteld. De tijd van voor de heer Collard, toen de eerwaarde moeder besliste wie de goeden en wie de slechten waren, is toch definitief voorbij ? Of zijn we via de zogenaamde autonomie opnieuw sociale wantoestanden en uitbuitingssituaties aan het creëren ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Ik koester geen enkele ambitie om me de rol van eerwaarde moeder aan te meten en om een soort minimumwedde te bepalen, zodat op het niveau van de scholen een weddetoeslag kan worden gegeven. We hebben deze mogelijkheid theoretisch ingeschreven op het universitaire niveau en bij het HOBu, en ik stel vast dat geen van beide niveaus er een beroep op heeft gedaan. Managementtheorieën leren ons dat dit één van de moeilijkst te hanteren manage-

mentstechnieken is : het doorvoeren van weddedifferentiatie. We moeten de realiteit onder ogen zien en erkennen dat de techniciteit noch de volwassenheid in het secundair onderwijs bij om het even wie aanwezig zijn om dat toe te passen. Geen haar op mijn hoofd denkt eraan om het parlement te vragen weddedifferentiatie toe te laten via een wijziging van het statuut.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Ik dank u voor deze verklaring. Dit is zeer geruststellend voor degenen die u niet kennen en u verdachten van een dergelijke ingreep.

Minister Luc Van den Bossche : Men lijkt het er altijd moeilijk mee te hebben om te aanvaarden dat ik zo heilig ben, als ik ben.

Mevrouw Nelly Maes : Weliswaar geen eerwaarde moeder, maar toch. Dat is naar mijn mening ook de achtergrond van de vraag van de CVP om een enveloppefinanciering, met een schot tussen de werkmiddelen en de betaling van de leerkrachten, door te voeren. Dat zal ook de reden zijn waarom u daar ook positief tegenover staat.

Rest nog een vraagje over de autonomie van de scholen. Autonomie heeft in het vrij onderwijs een andere geschiedenis dan in het gemeenschapsonderwijs. Wij zijn voorstander van autonomie in beide systemen. We worden momenteel een tegengestelde beweging gewaar. Het gemeenschapsonderwijs evolueert naar meer decentralisatie en meer macht voor de lokale scholen. Ze zijn dat niet gewend en zeuren erover. Soms ontvangen ze misschien niet genoeg geld, dat wil ik in het midden laten. In het vrij onderwijs, daarentegen, is men het gewoon om met autonomie om te gaan, maar de greep van de Guimardstraat en de wijze waarop de scholen tegen elkaar worden uitgespeeld, wordt als bijzonder hinderlijk ervaren. Wie zich als autonome school met een eigen pedagogisch project wil profileren bij ouders en leerlingen, moet in een rustige sfeer zijn project kunnen uitwerken zonder valse concurrentie. Dat is de laatste tijd in het vrij onderwijs schering en inslag. Vroeger was er sprake van afspraken tussen vrije scholen : jullie richten dit in en wij dat. Iedereen richtte zich op het veld, dat met zijn pedagogisch project overeenstemde. Sinds de inrichting van het eenheidstype heeft men iedereen de kans gegeven om alles te doen. Nu moet dat weer worden teruggeschoefd, wat een delicate en moeilijke operatie dreigt te worden. Ik denk dat de Guimardstraat daaraan richting wil geven. Sommigen ervaren dit als bijzonder onheus, omdat favoritisme niet is uitgesloten. Hoe heilig ze daar ook mogen zijn.

Minister Luc Van den Bossche : De wegen des Heren zijn wonderbaar.

Mevrouw Nelly Maes : Mogen we u vragen om die wegen des Heren mee uit te tekenen ?

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb altijd de ambitie gehad om paus te worden. Het komt erop aan om één maal verkozen te worden, en men zit safe voor de rest van zijn leven.

Mevrouw Nelly Maes : Zouden we er niet op toezien dat de scholen met een gerust gemoed kunnen werken, dat hun autonomie wordt bewaard en dat ze niet in overdreven grote gehelen worden samengebracht ?

Mijnheer de minister, u zegt dat u geen maximumgrootte wilt vastleggen, maar de Volksunie wil liever niet dat alle scholen van het vrije net, gelegen in een middelgrote stad, in één school worden samengebracht. Ik zou dat betreuren.

Minister Luc Van den Bossche : Ik weet wel dat daaromtrent in de vrije sector allerlei plannen bestaan. Toch mag u de discussie niet verenigen tot het vrije net.

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid vermoed ik dat we erin zullen slagen te komen tot een close-samenwerkingsverband tussen provinciaal, gemeentelijk en ARGO-onderwijs, met waarborgen voor de vrije keuze. In Gent en Antwerpen kan dan een gelijkaardig probleem rijzen als voor het vrije net. Zullen we dan opteren voor meerdere samenwerkingsverbanden of voor één groot samenwerkingsverband ?

In Antwerpen lopen er zowat 8.000 leerlingen in het stedelijk onderwijs school en nog eens 4.000 in het gemeenschapsonderwijs. Met 12.000 leerlingen kan men denken aan twee samenwerkingsverbanden, maar toch ligt dat niet voor de hand. Het is een moeilijke keuze.

Ik ben ietwat geschrokken van het feit dat sommige vooraanstaande figuren uit het vrij onderwijs, en niet eens de onverstandigsten, plannen koesteren om in steden als Sint-Niklaas een samenwerkingsverband te vormen met 8.000 leerlingen en in Brugge zelfs met 16.000 leerlingen.

Dan vraag ik me net als de heer Sannen af of fenomenen van bureaucratisering en centralisme ons niet zullen afleiden van het oorspronkelijk gestelde doel doordat de pedagogische autonomie van de scholen wordt ondergraven. Ik heb daarop geen pasklaar antwoord.

Bij nader inzien rijst dit probleem overal waar samenwerkingsverbanden met ettelijke duizenden leerlingen kunnen worden opgericht en dit ongeacht het net waarin dat gebeurt.

Bij de informele gesprekken van mijn administratie met de parlementsleden – over de grens van meerderheid en minderheid heen –, met de inrichtende machten en met

de vakbonden zullen we op zoek moeten gaan naar creatieve oplossingen voor dit probleem.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de minister, in het secundair onderwijs komt een heel spontane beweging op gang. Dat is een goede zaak, alleen moet de minister als verantwoordelijke voor het onderwijsbeleid erop toezien dat we de doelstellingen die we hebben vooropgesteld op kwalitatief vlak en op het vlak van de autonomie, ook waarmaken.

Als de minister daarop niet nauwkeurig toeziet, dreigen de zaken een vlucht te nemen, waarnaar hij alleen maar zal kunnen kijken zoals de koe naar de spreekwoordelijke trein. Autonomie is een te groot goed om het helemaal over te laten aan specialisten.

Ook de kleinere scholen die groot genoeg zijn om een behoorlijk onderwijsaanbod te verstrekken, moeten we beschermen tegen de slokken van mastodontscholen die alleen maar dromen van nog groter worden.

Minister Luc Van den Bossche : Ik zal trachten in praktijk te brengen wat Pius X verkondigde na zijn verkiezing tot paus : ik zal encyclieken schrijven zodanig dat wie er tegen is, doet wat ik wens.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de minister, ik durf derhalve niet te zeggen dat ik een tegenstander ben van uw beleidsbrief.

De voorzitter : Ik stel voor de vergadering voor dertig minuten te schorsen zodat het personeel en wijzelf even kunnen uitrusten.

– *De vergadering wordt geschorst om 18.55 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 19.35 uur.*

De voorzitter : De heer Deswaene heeft het woord.

De heer Roland Deswaene (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, van een beleidsbrief Onderwijs mag worden verwacht dat hij binnen duidelijk afgebakende contouren de doelstellingen aangeeft die men per onderwijsniveau of intern hoopt te verwezenlijken binnen een zekere termijn. Qua perspectieven en al dan niet haalbare aspiraties kunnen we niet stellen dat we niet werden bediend. In de commissie werd al onderlijnd dat het voorliggende document een zeer ruim opgevat werkstuk is, dat nagenoeg het gehele onderwijsveld omvat, ofschoon een groot aantal opties summier wordt behandeld en nog vrij vaag wordt omschreven.

De belangrijkste tekortkoming van deze leidraad is volgens mij het ontbreken van één hoofdstukje, waarin ten eerste duidelijk de prioriteiten en de volgorde waarin deze zullen worden behandeld worden vermeld. Ten tweede worden geen streefdata vooropgesteld binnen de-

Deswaene

welke men denkt of hoopt die prioriteiten te kunnen verwezenlijken. Niemand zal betwisten dat het aanbieden van een totaalbeeld een overbodige of nutteloze oefening is. De feiten en ervaringen die we hebben onthouden uit de vorige zittingsperiodes verplichten er ons echter toe realistisch te blijven.

In de beleidsbrief lees ik onder meer dat, na de invoering van het systeem van regio's in het secundair onderwijs, er een vergelijkbare organisatie op basis van subregio's voor het basisonderwijs wordt overwogen. Ik vrees dat dit binnen deze zittingsperiode een vrome illusie zou kunnen zijn, temeer aangezien we tijdens de studiedag van vorige week hebben kunnen vaststellen dat schaalvergroting en andere aangekondigde hervormingen in het secundair onderwijs zich wat de concrete invulling betreft nog in een pril stadium bevinden.

Mijnheer de minister, het is mijn vaste overtuiging dat we best tevreden zullen mogen zijn indien de opzet voor het secundair niveau binnen deze ambtstermijn afgerond en operationeel kan worden. Een terugkerend verschijnsel is trouwens, dat het tijdens het laatste jaar van een lopende zittingsperiode zeer moeilijk wordt om gevoelige dossiers door te drukken. Het gebeuren van begin 1995 omtrent het ontwerp op de lerarenopleiding bevestigt deze vaststelling volledig. Een andere overweging doet me suggereren dat van tevoren best een zeer grondige evaluatie wordt opgemaakt omtrent werking, gevolgen, enzovoort van dat secundair onderwijs nieuwe stijl, alvorens gelijkaardige ideeën over te brengen naar het basisonderwijs.

In afspraak met mevrouw Vanderpoorten en om herhaling te vermijden, zal ik het niet hebben over het secundair onderwijs, zoals de meeste leden dat vandaag deden. Ik zal me uitsluitend toespitsen op enkele onderwijsdossiers die hoofdzakelijk ressorteren onder de noemer begeleiding van leerkrachten, leerlingen en ouders : ook dit is een niet onbelangrijk aspect wat de toekomst betreft.

Ook wil ik de aandacht vestigen op een aantal diensten of beleidsopties die naar mijn idee gedurende de voorbije decennia te weinig of te sporadisch aandacht hebben gekregen. Dit omdat zowel op het kabinet als in de onderwijscommissies zeer veel tijd en energie moest worden besteed aan de grote hervormingen zoals het eenheidstype, de HOBU- en universiteitsdecreten en de eindtermen voor het lager onderwijs.

In de eerste plaats denk ik dan aan de PMS-centra. Dit zijn diensten die naar mijn mening in de verdere ontwikkeling van ons onderwijsbestel nog steeds een belangrijke taak te vervullen zullen hebben, onder meer inzake kwaliteitsbewaking in de brede zin van het woord. De historiek en het verhaal van de PMS-centra tijdens de voorbije

kwarteeuw vind ik tegelijkertijd merkwaardig en triestig. We kunnen grosso modo drie fasen onderscheiden. Zoals de heer Vandenbroeke, meen ik dat het belangrijk is, willen we de huidige situatie begrijpen, even terug te gaan in het verleden.

In het begin van de jaren '70, toen het VSO geleidelijk werd ingevoerd, werden aan de centra die VSO-scholen bedienden nieuwe opdrachten gegeven. In eerste instantie werd hen gevraagd in het secundair en hoger onderwijs af te stappen van de weinig zinvolle, collectieve, klassikale massa-onderzoeken en over te schakelen op een individuele, grondige benadering van problemen allerhande. Vervolgens werd hen gevraagd, veel meer dan in het verleden, aandacht te besteden aan het basisonderwijs, zoals de overstap van kleuter- naar lager onderwijs, de begeleiding van taakleraars en moeilijk lerende kinderen, enzovoort. Het grote vertrouwen dat toen in de werking van de PMS-centra werd gesteld, werd op het terrein geconcretiseerd door een forse verhoging van de personeelsomkadering. Deze werd nagenoeg verdubbeld voor de PMS-centra die VSO-scholen begeleidden.

De tweede fase dan. Deze evolutie heeft geduurd tot in het begin van de jaren tachtig, toen vele scholen overschakelden op het VSO-type en bijgevolg meer PMS-centra aanspraak zouden maken op de gunstige personeelsomkadering.

Toen werd de klok stilgelegd – waarschijnlijk om besparingsredenen – en werd het personeelskader brutaal teruggeschroefd naar het stelsel van het begin van de jaren zeventig. In vele PMS-centra begon toen een soort van lijdensweg : het personeel vloeyde af, maar de nieuwe opdrachten waarop al was ingespeeld, bleven bestaan.

Bijkomend mag worden benadrukt dat daarenboven steeds meer taken naar de PMS-centra werden en worden doorgeschoven – en ik denk hier onder meer aan de opvang van migranten, begeleiding van studiegewoonten, drugs- en aidspreventie, absentisme, problemen met deeltijds lerenden, enzovoort. Een en ander moet gebeuren met een drastisch afgeslankte personeelsbezetting.

De derde fase kunnen we situeren in de helft van de jaren tachtig, en toen steeg de kritiek op de werking van deze diensten, omdat bijvoorbeeld de wachttijden voor onderzoeken te lang uitliepen en omdat probleemgevallen onvoldoende intens konden worden opgevolgd.

Meteen groeide eveneens het onbehagen in de PMS-wereld zelf, waar de medewerkers het gevoel krijgen in de steek te zijn gelaten. Niemand weet nog precies wat hij moet doen en wat de prioriteiten zijn, en iedereen werkt maar een beetje door naar eigen voorkeur, maar zonder veel arbeidsvoldoening.

Deswaene

In diezelfde periode horen we ook spreken van een nieuw decreet voor de PMS-centra. Het takenpakket en de structuur zouden worden herzien, en er zou een nieuwe formulering komen voor de prioriteiten.

Bijna tien jaar later staan we nagenoeg nog nergens. Alleen zou er nu een advies zijn van de VLOR, maar er is nog altijd geen ontwerp van decreet. De tijd ontbreekt vandaag om hier grondig op in te gaan, en ik beschik ook nog niet over de tekst zoals de heer Vanleenhove.

Voortgaand op wat de minister in de commissie heeft gezegd, moet ik zeggen dat de visie van de VLOR me persoonlijk grote zorgen baart, mocht dat de wet en de regel worden. Men spreekt over eerste- en tweedelijnszorg. Tweedelijnszorg voor de PMS-centra wil zeggen : achter het net vissen, gebroken potten proberen te lijmen en fouten corrigeren die veelal door anderen werden gemaakt. Nochtans is preventief optreden voor het PMS nog altijd de belangrijkste taak. Preventief optreden gebeurt uiteraard in het kleuter- en lager onderwijs.

Eerstelijnszorg zou aan de scholen worden overgelaten. Deze denkoefening kadert mogelijk in een nieuwe tendens, waarbij aan de scholen verantwoordelijkheid voor van alles en nog wat wordt doorgeschoven, maar zonder dat zij over het gekwalificeerde personeel beschikken om dit waar te maken.

Ik ben ook voorstander van een zo groot mogelijke responsabilisering en autonomie voor de school, maar dit betekent niet dat er geen kaders of algemene richtlijnen meer moeten zijn binnen dewelke men naar eigen inzichten kan opereren.

Ik hoop dat er zo snel mogelijk een PMS-decreet komt, en ik vraag dan ook aan de voorzitter van de commissie om professor Heenen en zijn PMS-raadgevers in de VLOR te kunnen horen.

Vooraleer echter te spreken over de betekenis van eerste- en tweedelijnszorg, moeten er naar mijn mening drie zaken gebeuren.

Ten eerste, het herdefiniëren van de taken. Hierbij zal men de moed moeten opbrengen om duidelijk afgebakende keuzes te maken, om knopen door te hakken en antwoorden te geven op vragen, zoals de vraag of studie- en beroepsoriëntering in de toekomst al dan niet nog een opdracht voor het PMS is ?

En wat met de voorbereiding van onderzoeken en de begeleiding van leerlingen bij de overgang van de kleuterschool naar de eerste graad van het lager onderwijs, en van het zesde jaar van het lager onderwijs naar het secundair onderwijs. Blijft dit al dan niet het werkterrein van

deze diensten ? Zullen de PMS-centra zich in het jaar 2000 nog bezighouden met het verlenen van ondersteuning aan taakleraars, aan deeltijds lerenden enzovoort ?

De PMS-centra zouden moeten worden onttrokken aan de morele greep van de inrichtende machten. Zolang dit niet is gebeurd, zullen die centra nooit vrij, en dus efficiënt, kunnen werken.

De Vlaamse Raad zal, ten slotte, moeten uitmaken welk belang ze hecht aan de PMS-werking, en welk budget ze daaraan wil besteden. Het heeft geen zin een constructie uit te tekenen die achteraf niet kan worden ingevuld.

Aansluitend bij het eerste thema wil ik ook even stilstaan bij de problematiek in verband met taakleraars en zorgverbreding. Ik hoef u niet uitvoerig te bewijzen dat de belangrijkste fase in het studieleven van een leerling zich situeert in het laatste jaar van de kleuterschool en in het eerste jaar van de lagere school. Daar wordt de basis gelegd voor het slagen of falen tijdens de verdere studiecariëre. Men kan bijgevolg niet genoeg aandacht besteden aan die cruciale studieperiode. Niet alleen intelligentie, motivatie en sociale achtergronden, maar vooral het al dan niet schoolrijp zijn, zijn elementen die zullen bepalen of men deze periode goed doormaakt.

De voorbije jaren werden enkele initiatieven genomen om op dit terrein bijkomende hulp te bieden, met name het inschakelen van taakleraars en de zorgverbreding in het eerste jaar van het lager onderwijs.

Toch ben ik niet zo gelukkig met de huidige stand van zaken.

Het inschakelen van een taakleraar moet worden geput uit het urenpakket. Dat betekent dat alleen scholen met veel leerlingen het zich kunnen veroorloven. Vele basisscholen in onze dorpen en gemeenten hebben die mogelijkheid niet omdat ze anders worden geconfronteerd met overbevolkte klassen, wat door de ouders niet op prijs wordt gesteld. Het huidige systeem heeft een belangrijke discriminatie doen ontstaan tussen de drukbevolkte scholen enerzijds en de kleine scholen anderzijds.

Die discriminatie wordt bovendien nog versterkt door het feit dat een school pas in aanmerking komt voor een project zorgverbreding als ze al een taakleraar in dienst heeft. Dit is een onrechtvaardige regeling omdat de meeste kleine scholen dubbel worden benadeeld. Het zou logisch zijn indien de financiële middelen die vandaag zijn vrijgemaakt voor zorgverbreding, zouden worden aangewend om taakleraars in te zetten in die scholen waar het nu niet kan.

Ten slotte, ik zou u ook willen herinneren aan mijn voorstel waarbij het klassieke jaarsysteem wordt vervangen door een pakketstelsel. Dit wil zeggen dat een door-

Deswaene

snee leerling drie jaar doet over het laatste jaar van de kleuterklas en de twee eerste jaren van het lager onderwijs, terwijl de bijdehande leerlingen er twee jaar over doen en de trage leerlingen vier jaar. Hierdoor kunnen, mijns inziens, een aantal spanningen tussen gewoon lager onderwijs en BLO, grotendeels worden opgelost.

We moeten zo snel mogelijk met dergelijke experimenten starten. We moeten niet wachten tot de schaalvergroting en samenwerkingsverbanden in het basisonderwijs een feit zijn.

In het begin van de jaren '90 werd in opdracht van uw voorganger minister Coens een studie gemaakt over het profiel van de leerlingen in het BSO. Daarin werd ondermeer vastgesteld dat een groot percentage van de leerlingen al bij de aanvang niet op hun plaats zitten. Soms hebben zij de capaciteiten om zich thuis te voelen in het technisch onderwijs. Soms zijn hun capaciteiten zo beperkt, dat ze beter naar het BUSO gaan. Deze groep leerlingen die op verschillende manieren zwak staan, en hun ouders hebben grote nood aan sociale begeleiding. Die sociale begeleiding was op dat ogenblik volgens de studie helemaal niet toereikend. Vandaag zes jaar later is de toestand niet verbeterd. Integendeel, belangrijke problemen in de scholen die we de laatste jaren hebben zien opduiken, zijn vooral in deze groep te vinden : spijbelen, absentisme op school, druggebruik, vandalisme, hooliganisme en zelfs echt banditisme.

We moeten dringend iets doen. De scholen zouden hierbij vanzelfsprekend hun verantwoordelijkheid op zich moeten nemen, maar men kan zich afvragen wie er opgeleid is om dergelijke delicate en moeilijke taken op zich te nemen. Dergelijke problemen oplossen vraagt meer dan enkele tuchtreglementen uitschrijven. We moeten bevoegd en opgeleid personeel inschakelen, zoals schoolmaatschappelijke werkers. Die mensen zouden zowel op de school als daarbuiten nauwe contacten moeten hebben met de leerlingen en de ouders onmiddellijk tijdens huisbezoeken kunnen informeren als er iets fout gaat. Ze moeten onmiddellijk reageren en ageren in plaats van de kwalen te laten verrotten.

Het stedelijk onderwijs van Gent bewijst dat deze aanpak efficiënt is. Vijfentwintig of dertig jaar geleden werden daar schoolmaatschappelijke werkers aangeworven op kosten van de stad om te werken in de belangrijkste beroeps- en technische scholen. Absenteïsme, hooliganisme, enz. bestaat in Gent wellicht ook, maar in elk geval zeer weinig. Zo een vorm van zorgverbreding is nog niet voldoende bekend. Voor het departement van onderwijs zijn hier twee taken weggelegd : schoolmaatschappelijk werk promoten en financieren.

Tijdens de laatste weken heb ik veel gesproken met mensen die op allerlei niveaus actief zijn in de drugs- en aidspreventie. Daaruit heb ik geleerd dat de verklaringen van minister De Meester op het congres Drug 2000 te Gent grote onrust hebben gewekt bij de diensten en overlegplatforms die vrezen dat de initiatieven die vandaag bestaan op de helling worden gezet. Bovendien heb ik – tot mijn vreugde en verrassing – vernomen dat er al veel meer gebeurt op het terrein dan ik had vermoed. Er bestaat echter zeer weinig coördinatie van die activiteiten.

Drugspreventie is een specifiek probleem waar de scholen in vele gevallen erg onwennig tegenover staan. Op dit punt zouden meer initiatieven vanuit de departementen welkom zijn.

De heer De Groot en ikzelf overwegen dan ook ons voorstel van decreet, dat de vorige regeerperiode niet overleefde, opnieuw in te dienen.

Om mijn uiteenzetting af te ronden, wil ik nog iets zeggen over het volwassenenonderwijs. Mijnheer de minister, uw beleidsbrief is over deze materie zeer algemeen en geeft geen concrete maatregelen aan. Dat sterke versnippering in het aanbod en het dubbel gebruik de grote handicap zijn, horen we al jaren.

Er is een interne versnippering in de volwassenenopleiding, maar ook met andere diensten zoals de VDAB, het VIZO en het departement van Landbouw bestaat er een gebrek aan communicatie. Vorig jaar werd de minister van Onderwijs belast met een coördinerende opdracht in deze aangelegenheid.

In de commissie voor Wetenschapsbeleid hebben we vernomen dat minister-president Van den Brande deze opdracht naar zich heeft toegetrokken. De reden hiervoor is me nog steeds niet helemaal duidelijk.

Wanneer iemand anders zich om de haverklap voor de wagen spant, zal men moeilijk tot oplossingen komen.

Minister Luc Van den Bossche : Dat is de hiërarchie. Eerst moest ik het doen, maar het is niet gelukt. Nu is het de minister-president. Als het nu nog niet lukt, zullen we collectief zelfmoord moeten plegen.

De heer Roland Deswaene : Ik hoop dat deze en nog andere hoofdzakelijk sociale aspecten zoals onderwijs nog tijdens deze regeerperiode de aandacht zullen krijgen die ze verdienen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er ontstonden vriendschappen voor het leven omdat iedereen

De Schamphelaere

op de leeftijd van twaalf jaar de keuze van zijn hart en volgens zijn talent had gemaakt en omdat de klas zes jaar lang groot en sterk en homogeen bleef.

De klas werd een hechte leefgemeenschap, onze tweede thuis. Nooit waren de leerkrachten cynisch, onverschillig of bevooroordeeld. Ze deden onze verwondering en ook onze verontwaardiging over mens en wereld ontstaan. Alle vragen die in onze jonge hoofden opkwamen, werden onbevangen en correct beantwoord. Onze school had een eigen sfeer en een eigen gelaat.

In heel de streek was er maar één school zoals die van ons. We waren allemaal fier op die eigenheid, die een vertrouwde kreeg in de brede kring van oud-leerlingen. Individuele ervaringen, door de tijd roze gekleurd, zijn natuurlijk geen vaste bodem voor politieke beoordelingen. Bovendien blijkt nostalgie niet te passen op mijn leeftijd. Misschien is mijn nostalgiegevoel wel betekenisvol als snelheidsmeter voor de onderwijsveranderingen.

Mijnheer de minister, als u nu de ingrijpende hervorming van het secundair onderwijs aankondigt als de meest revolutionaire ingreep uit onze onderwijsgeschiedenis, dan dwalen mijn gedachten onwillekeurig af naar de eigen schooltijd als mogelijk vergelijkingspunt.

Ieder van ons heeft herinneringen aan de eigen middelbareschooltijd ; aan de schoolgebouwen, toen veel groter dan nu ; aan de klasgenoten, die – hoewel nu volwassen – voor ons dezelfde jonge aanblik behouden ; aan de leerkrachten die met visie en engagement voor de klas stonden en die we met een zeker ontzag blijven begroeten, wat ook onze positie in de samenleving is geworden.

Er zijn waarschijnlijk ook de scherpe negatieve herinneringen aan brutale ontmoedigingen en te harde beoordelingen, aan naargeestige opmerkingen of gedoogde pestrijen.

Zowel het positieve als het negatieve blijft sterk in ons geheugen aanwezig. Deze duidelijke herinneringen zijn tekenend, precies omdat de tienerjaren bijzonder kwetsbare jaren zijn. Het kunnen ook bijzonder kostbare jaren zijn. In goede omstandigheden kunnen de tienerjaren de meest vormende en meest bepalende jaren voor het leven zijn.

Mijnheer de minister, vorige week verklaarde u hier dat de onderwijspolitiek zich bij de aanzet van de hervorming van het secundair onderwijs gedraagt als een olifant in een porseleinkast. U bedoelde toen waarschijnlijk de uitgebalanceerde evenwichten tussen koepels, tussen inrichtende machten, directies en vakbonden, enerzijds, en tussen de verschillende levensbeschouwelijke en politieke aanspraken, anderzijds.

We staan evenwel ook nog middenin een heel andere porseleinkast, een kast met 453.512 bijzonder breekbare kopjes : 453.512 Vlaamse meisjes en jongens in de meest gevoelige jaren van hun leven. De hele toekomst van de Vlaamse samenleving in één immense porseleinkast. Dit korte intermezzo enkel om onze gezamenlijke onderwijsolifant ervan te overtuigen heel omzichtig te werk te gaan.

Uiteraard is een hervorming noodzakelijk. Wie bedachtzaam en doeltreffend met gemeenschapsgeld wil omgaan kan de veel geciteerde cijfers niet negeren. Eerlijkheidshalve moet ik hierbij vermelden dat de cijfers over de verhouding leerlingen per leerkracht en over de kostprijs per leerling in het grote vrije net heel wat gunstiger uitvallen dan de algemene gemiddelde waarden.

Naast het budgettaire aspect, bieden de lijnen van de hervorming die worden uitgestippeld ook heel wat positieve mogelijkheden. Met een beter herkenbaar onderwijsaanbod binnen grotere verbanden, bestaat de kans dat meer jongeren dan vandaag tijdig kiezen voor het eigen talent en hun schoolloopbaan van meet af aan op een duidelijk einddoel richten. Een juiste keuze uit een doorzichtig geheel van studierichtingen voorkomt mislukkingen. Creativiteit en ontplooiingszin worden niet vroegtijdig afgebroken en ontmoediging en verveling krijgen geen kans.

Grote gehelen en minder versnippering kunnen ook meer samenhang bieden aan de klasgroepen. Klassen kunnen opnieuw stabiele leefgemeenschappen worden. Naast het thuismilieu kunnen tieners opgroeien in die andere vaste gemeenschap met leeftijdgenoten. De klas op zichzelf wordt opnieuw eigen opvoeder.

Enveloppefinanciering kan bijdragen tot een meer doorzichtige geldstroom en kan financiële ongelijkheid tussen netten en scholen wegwerken. Scholen of samenwerkingsverbanden die zich in dezelfde context bevinden zullen in duidelijkheid op dezelfde wijze worden behandeld. Naast de kansen zijn er ook de mogelijke negatieve evoluties, die binnen een sfeer van politieke verantwoordelijkheid moeten worden opgevangen.

Twee vragen in het bijzonder komen bij ons op.

Hoe voorkomen we dat schaalvergroting – in fusies en samenwerkingsverbanden – ontspoort in de klassieke problemen van massaorganisaties, zoals anonimiteit, bureaucratisering, formalisering en stroomlijning ? Hoe voorkomen we dat schaalvergroting leidt tot een verslechterd werkklimaat in een meer onpersoonlijke stijl met minder betrokkenheid en meer afstandelijkheid ? Uiteindelijk is onderwijs mensenwerk door en voor mensen. Een duurzame motivatie voor dit werk wordt gevonden in een gemeenschappelijk fundament van opvattingen en waarden. De vraag is dan welke garanties het beleid de scholen ook

De Schamphelaere

binnen de samenwerkingsverbanden kan bieden om de eigen schoolcultuur die motiveert en inspireert te blijven ontwikkelen.

Een tweede vraag handelt over het opstarten van de andere beleidsopstelling : een onderwijsoverheid die zich terugtrekt en toespitst op haar kerntaken, versterkt tegelijkertijd de autonomie en de verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden in eigen beheer, strategie en personeelsbeleid. Wat is hiervoor in de openvolging van de hervormingsfasen, het meest geschikte moment, als men de nieuwe vormen van samenwerking in de beste omstandigheden wil laten starten ?

Het kan niet dat de voor het onderwijs aantrekkelijk voorgestelde autonomie wordt misbruikt om de eigen politieke verantwoordelijkheid te ontlopen. Wil men de basisfout van het secundair onderwijsbestel verhelpen, wil men de nefaste gevolgen van versnippering en overlapping van het aanbod wegnemen, dan is er politieke moed nodig. De noodzakelijke beslissingen moeten worden getroffen op Vlaams niveau, eerder dan een lastig karwei af te schuiven naar de nieuwe prille samenwerkingsverbanden die op zichzelf ook geen aandeel hebben in de sinds jaren scheefgegroeide toestand.

We zien in dat de Vlaamse regering bereid is hiertoe stappen te ondernemen. We hopen dat meer dan één fractie in dit parlement, dit initiatief zal steunen. (*Applaus bij de CVP, de SP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer René Swinnen (*Op de tribune*) : De eerste onderwijsbeleidsbrief is op zijn minst gezegd ambitieus. Na de hervormingen van het universitair onderwijs en het HOBU tijdens de vorige zittingsperiodes is, bij wijze van spreken, nu de rest van het onderwijs aan de beurt.

Onderwijs ontvangt het grootste aandeel van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap en draagt dus een enorme verantwoordelijkheid. Het is dan ook normaal dat ernaar wordt gestreefd om met deze middelen zo veel mogelijk te bereiken.

De ambities die de minister in zijn beleidsbrief koestert, verrassen ons niet. Het beleid dat hij voor de komende jaren uittekent, is immers de voortzetting van zijn vorig beleid. We herkennen dezelfde krachtlijnen : beheersing van het budget, verhogen van de kwaliteit door middel van autonomie en professionalisering en aandacht voor de zwakkeren in het onderwijs.

We onderschrijven deze krachtlijnen, die trouwens ook in het Vlaamse regeerakkoord vermeld staan. Tegelijkertijd

willen we niet blind zijn voor de gevaren die erachter schuilgaan.

De minister wil de voorwaarden scheppen om ook in de 21ste eeuw kwaliteitsonderwijs te kunnen verzekeren. Die kwaliteit moet in de eerste plaats door de scholen zelf worden waargemaakt en bewaakt. Kwaliteitsbevorderend onderwijs, is onderwijs dat wordt gedragen door een samenhangend beleid op alle verantwoordelijkheidsniveaus. Alle betrokkenen op alle niveaus zullen zich moeten inzetten om samen dezelfde doelstellingen te verwezenlijken.

Bij het uitstippelen van de grote lijnen van dit kwaliteitsbevorderende, samenhangende beleid heeft de minister kunnen steunen op de aanbevelingen van de OESO-doorlichting. Na de krachttoer van de hervorming van het HOBU tijdens de vorige zittingsperiode komt nu voornamelijk het secundair onderwijs aan de beurt.

Vermits de decreetgever hier ook een verantwoordelijke taak wacht, waarderen we het ten zeerste dat de commissie voor Onderwijs door het departement Onderwijs werd uitgenodigd voor een informatieve studiedag over de hervorming van dat secundair onderwijs. De overheid staat immers een belangrijk deel van haar macht af, maar moet daarbij duidelijk maken wat ze dan van het lokale niveau verwacht en welke minimale kwaliteitseisen ze stelt. De overheid zal er ook voor moeten zorgen dat de randvoorwaarden aanwezig zijn opdat de scholen hun verantwoordelijke opdracht naar behoren kunnen vervullen. De scholen moeten aan de kwaliteitseisen voldoen en binnen hun pedagogisch project ook vorm geven aan eigen bijkomende doelstellingen. Hiervoor zal de inzet van de hele school nodig zijn.

De hervorming van het secundair onderwijs moet een globale operatie worden, waarbij er structureel wordt ingegrepen in zowel de organisatie van het onderwijsaanbod, de financiering en het personeelsbeleid. Deze structurele ingrepen zijn nodig om op langere termijn de kwaliteit te kunnen garanderen.

Externe experts van de OESO hebben ons erop gewezen dat we een prijs betalen voor de vrijheid van onderwijs en de vrije schoolkeuze maar vooral voor het relatief hoge aantal dunbevolkte opties in het secundair onderwijs en de vele, wellicht te kleine scholen.

Een versnipperd en overlappend aanbod is duur, vooral in het Technisch Secundair Onderwijs – TSO – waar de gespecialiseerde uitrusting onvoldoende kan renderen. De leerkrachten en de scholen hebben dit probleem trouwens zelf aangekaart op de Staten-Generaal voor het TSO. De overheid zal daarom – rekening houdend met hun aanbevelingen – een reductie van de studierichtingen doorvoeren. Deze reductie zal wellicht op langere termijn

Swinnen

een besparend effect hebben, maar is niet alleen omwille van budgettaire overwegingen aangewezen. Een ondoorzichtig aanbod – dit werd vandaag al meermaals gezegd – is immers niet in het voordeel van de leerlingen zelf.

Naast een reductie van de studierichtingen wordt een rationeel onderwijsaanbod beoogd door de scholen aan te zetten tot daadwerkelijke samenwerking. Scholen zullen, gegroepeerd in samenwerkingsverbanden, afspraken moeten maken over een complementair en evenwichtig onderwijsaanbod. Schaalvergroting of samenwerkingsverbanden mogen echter geen doel op zichzelf zijn. Ze moeten pedagogisch verantwoord zijn en geschraagd worden door een globale en evenwichtige visie op het scholenaanbod in een recruteringsregio.

Niemand is gebaat bij een overwicht aan ASO-afdelingen aangevuld met enkele technische richtingen in één samenwerkingsverband. Er dient ook een oplossing te worden gevonden voor het probleem van het feitelijk naast elkaar bestaan van de ASO- en TSO-varianten in de eerste graad. Een sterke en brede onderbouw voor een evenwichtige, maar niet te uitgebreide bovenbouw per samenwerkingsverband lijkt ons een logische optie.

Het is dus belangrijk dat er kwaliteitsvoorwaarden worden gesteld aan de samenwerkingsverbanden. Deze moeten meer zijn dan een louter financieel incassings- en verdelingsmechanisme. Ze zouden in elk geval de kans op een objectievere oriëntering van de leerlingen moeten verhogen. Dit zou kunnen door in alle samenwerkingsverbanden in twee jaar middenscholen en een multisectoraal aanbod te voorzien. Dit zou dan meteen ook een gelegenheid zijn om het TSO en het BSO werkelijk te herwaarderen.

De prijs die we in Vlaanderen betalen voor de vrijheid van onderwijs en de vrijheid van keuze zullen we ook in de toekomst blijven betalen. Het begrip vrije keuze is immers niet meer weg te denken uit het Vlaamse onderwijs, al is het dan wel aan verandering onderhevig. Zonder aan belang in te boeten, verdient het nu inderdaad een meer eigentijdse en positieve invulling. De minister wil de traditionele invulling op basis van maximaal redelijke afstanden vervangen door het begrip regio, dat op een zuiver sociologische inhoud stoelt. Het Vlaamse onderwijslandschap zal dan worden ingedeeld in regio's. Bij de afbakening van die vrije-keuze-regio's zal rekening worden gehouden met de sociale realiteit van de regio's.

We kunnen de minister hierin volgen, maar wensen er tevens op te wijzen dat er geen verwarring mag ontstaan over de recruteringsregio van een samenwerkingsverband en de vrije-keuze-regio. Indien voor het begrip regio wordt gekozen voor de invulling van de vrije keuze, zal

dit in ieder geval decretaal moeten worden vastgelegd. Dit in tegenstelling tot de samenwerkingsverbanden die op vrijwillige basis worden aangegaan. De vrije-keuze-regio's zullen niet gelijk zijn qua omvang, maar verschillen naargelang het net, de bevolkingsdichtheid, de bereikbaarheid en waarschijnlijk ook naargelang de studierichting. Voor specifieke studierichtingen zou de vrije-keuze-regio bijvoorbeeld kunnen samenvallen met het gehele Vlaamse grondgebied.

De noodzakelijke beheersing van het budget wordt niet alleen beoogd via een doordacht aanbod, maar ook via een financieringssysteem dat schaalvergroting stimuleert en meer verantwoordelijkheid bij het lokale beleid legt. Om de schaalvergroting te stimuleren zal het degressieve financieringssysteem in een lineair systeem worden gewijzigd. Door de samenwerkingsverbanden grotendeels zelf te laten bepalen hoe ze de hen toegemeten enveloppe beheren, worden ze interessant en levensvatbaar.

Om dit systeem niet vooraf te hypothekeren, wil de minister, net zoals bij de HOBU-hervorming, een benoemingsstop doorvoeren. Hoewel ik de tijdelijke beperking die deze benoemingsstop oplegt een moeilijk punt blijf vinden voor onze tijdelijke leerkrachten, zie ik ook wel in dat in verband met de globale hervorming van het secundair onderwijs deze operatie noodzakelijk en onvermijdelijk is.

In het kranteartikel van vanmorgen wordt de hele zaak sterk overtrokken. Ik heb altijd duidelijk gesteld dat de SP, net als de andere fracties in dit halfroond, het erover eens is dat het secundair onderwijs dient te worden hervormd en dat daartoe een aantal bewarende maatregelen moeten worden genomen. Ik heb alleen gevraagd dat de minister objectief zou aantonen dat de benoemingsstop in zijn huidige vorm wel nodig is om de hervorming van het secundair onderwijs tot een goed einde te brengen.

Ik heb daarbij gesuggereerd, en ik leg hier de nadruk op, dat een selectieve benoemingsstop een denkrichting is die nu al bestaat en die misschien kan worden uitgebreid naar andere vakken. Tegelijkertijd heb ik gepleit om zo snel mogelijk werk te maken van een gefundeerde overleg- en onderhandelingsstructuur en van de voorziening van middelen om alle betrokkenen in het onderwijsveld te helpen vormen voor hun beleidstaak, onder meer in verband met het personeelsbeleid. Dat zal de zekerheid omtrent de onderwijsjobs in ieder geval positief beïnvloeden.

Ik heb vanmorgen, na het interview op de radio, het aangepaste ontwerp van decreet kunnen inkijken, zoals het is gewijzigd na de syndicale onderhandelingen. Daaruit heb ik kunnen concluderen dat er in wezen geen sprake is van een volledige of lineaire benoemingsstop. Ten eerste, het gaat hier wel degelijk om een beperkte maatregel. Er kan

Swinnen

nog altijd worden benoemd wanneer in de school minder dan 85 percent van het urenpakket door vastbenoemde leerkrachten wordt gegeven. Ten tweede, het gaat hier om een tijdelijke maatregel, beperkt tot twee jaar. De minister heeft nu ook toegezegd een tweede tellingsdatum, te weten 1 januari 1997, in te voeren zodat er in de scholen nieuwe ruimte komt voor vaste benoemingen na eventuele pensioneringen.

Het statuut en het principe van de vaste benoeming blijven onaangetast.

Bij eventuele fusie-operaties kunnen alle vastbenoemde personeelsleden van de gefuseerde instellingen opnieuw worden benoemd in de nieuwe fusiescholen. Bovendien kunnen ook de vastbenoemde leerkrachten uit het aanvullend BSO hun benoeming meenemen naar de op te richten vierde graad van het bijzonder secundair onderwijs.

Ten slotte geldt de beperking niet voor de directies. Dat laatste zie ik als een waarborg voor de continuïteit van de scholen. Ik interpreteer het ook als een belangrijk signaal dat het niet de bedoeling is van de minister om bij de hervorming van het secundair onderwijs kleinere scholen af te schaffen.

Op grond van deze bijkomende informatie en een grondige bestudering van de aangepaste tekst kan ik de bedoelingen van de minister blijven onderschrijven. Dat heb ik altijd volgehouden, ook in het interview met Het Laatste Nieuws. Laat daar zeker geen twijfel over bestaan.

De onrust in het veld wordt echter ook gevoed door de huiver voor lokale autonomie en verantwoordelijkheid. De minister wil meer autonomie verlenen aan het lokale beleid, omdat dit de mogelijkheden tot onderwijsvernieuwing en tot grotere doelmatigheid in de uitvoering van de doelstellingen en taken van de scholen verruimt.

Meer lokale autonomie heeft ook een keerzijde. Wat zal er gebeuren als de lokale verantwoordelijken passief blijven en hun verantwoordelijkheid niet opnemen? Wat gebeurt er als ze misbruik maken van hun grotere macht? Het feit dat het centrale beleid heel bewust een deel van zijn macht afstaat aan het lokale beleid, wordt op het lokale niveau op heel wat argwaan onthaald. De vraag of onze schooloverheden, directies en personeelsleden voldoende zijn voorbereid en gemotiveerd om een autonoom lokaal onderwijsbeleid waar te maken, is niet onterecht. Waar meer autonomie wordt verleend, worden andere eisen gesteld.

In een autonome school moet een leraar een kaderlid zijn, en niet louter uitvoerder van van hogerhand opgelegde curricula. In zo'n school heeft hij een ander profiel. Er

worden hogere eisen aan hem gesteld. Hij heeft meer verantwoordelijkheid, maar ook meer mogelijkheden om creatief met zijn leerlingen om te gaan en zo meer resultaat te bereiken. De opleiding van de leerkracht zal zich dan ook in plaats van op het bijbrengen van vakkennis, moeten richten op de totale flexibiliteit, die wordt vereist indien men de autonomiegedachte in werkelijkheid wil omzetten. De leerkracht zal immers niet enkel in klasverband, maar in een breed arbeidsveld moeten functioneren. Ook de navorming moet daarop zijn gericht en voldoende rendabiliteit voor de leerkrachten kunnen garanderen. Een navorming die wordt aangepast aan de vraag, zal daartoe de beste kansen bieden.

Wanneer meer beslissingen op lokaal niveau plaatsvinden, dient ook de functie van de directeur te worden herdacht. De directeur is immers de spilfiguur van de school. Hij bepaalt de sfeer. Hij moet ervoor zorgen dat zijn school meer is dan een plaats waar les wordt gegeven. Een positief schoolklimaat is een noodzakelijke voorwaarde om enthousiast onderwijs te kunnen aanbieden. Dit heeft te maken met collectief nagestreefde doelstellingen, met een interne cohesie, en met een duidelijk pedagogisch project dat in een schoolwerkplan is geconcretiseerd. Van de directeur wordt verwacht dat hij pedagogische ondersteuning verleent aan zijn leerlingen en dat hij optreedt als coördinator en animator van de schoolgemeenschap. De meeste directeurs komen hier echter niet toe, omdat ze een groot deel van hun dagtaak aan administratieve activiteiten moeten besteden.

De herwaardering van de ambten van leraar en directeur zullen moeten kaderen in een geheel van beleidsondersteunende maatregelen. Ze zullen moeten samenvallen met de herschikking van de werkomstandigheden en de werkvoorwaarden van deze beroepscategorieën. Voor de leerkracht is het essentieel dat er wordt gewerkt aan het creëren van promotiekansen, het doorbreken van de vlakke loopbaan, de differentiëring van de taken binnen de gehele school- en onderwijsstructuur en het creëren van mogelijkheden voor een flexibele taakuitoefening.

De directeur moet meer ruimte en ondersteuning krijgen om zich te wijden aan zijn eigenlijke opdracht.

Dergelijke ondersteunende maatregelen voor de optimalisering van de onderwijskwaliteit zijn mogelijk, wanneer we naar een schaalvergroting van ons onderwijs evolueren. Dit betekent niet dat we moeten evolueren naar mastodontscholen, waar het overzicht beperkt is en de afstand tussen het bestuur en de basis te groot. Maar in een systeem van samenwerkingsverbanden is er enerzijds meer ruimte voor administratieve ambten ter ondersteuning van de directie en anderzijds biedt een groter geheel meer mogelijkheden om de leerkrachten ook buiten klasverband zinvol in het schoolgebeuren in te schakelen.

Swinnen

We zijn ervan overtuigd dat dit een positieve invloed zal hebben op de kwaliteit van ons onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs is uiteindelijk niet te meten in resultaten, statistieken en eindtermen, maar wel af te wegen in de mate waarin de scholen als lokale organisaties de uitdagingen van hun pedagogisch concept aangaan en de verantwoordelijkheid ervoor opnemen. De uitdaging voor de overheid bestaat erin dit via een samenhangend beleid mogelijk te maken.

Autonomie vereist dus professionalisering. De overheid zal ervoor moeten zorgen dat de professionalisering op het lokale niveau wordt geïntegreerd. De schooloverheden, de directies en de personeelsleden moeten allen professioneel kunnen functioneren. De functiebeschrijvingen moeten hen daarbij een houvast kunnen bieden. Er zal zowel in een minimale als in een maximale invulling ervan moeten worden voorzien. De uitwerking van functiebeschrijvingen voor het secundair onderwijs zou zo snel mogelijk moeten worden aangevat.

Maar ook buiten de school is er nood aan professionalisering. Meer lokale macht vereist ook lokale tegenmacht. Er zal een nieuwe inspraakcultuur moeten groeien, zodat de inspraak- en overlegorganen naar behoren kunnen functioneren. In de beleidsbrief wordt al aangekondigd dat de ouderverenigingen op steun van de overheid mogen rekenen om hun leden de nodige vorming te kunnen bieden. Een ondersteuning van de participatie van de ouders in de inspraakorganen is absoluut noodzakelijk. We menen dat dit evenzeer geldt voor diegenen die het personeel vertegenwoordigen. Ook de vakbonden moeten hun leden de nodige vorming kunnen aanbieden.

De inspraakorganen zelf dienen te worden versterkt, zodat er voldoende democratische controle is op de uitoefening van de lokale autonomie. Naar analogie met het HOBU-decreet zou er ook in het secundair onderwijs werk moeten worden gemaakt van de uitbouw van deze inspraakorganen. Er zou daarbij moeten worden gestreefd naar een gelijke vorm van inspraak over de netten heen.

De HOBU-hervorming zou ook aan een eerste evaluatie moeten worden onderworpen om te zien of deze hervorming hier en daar geen bijsturing behoeft. Het is immers in ieders belang dat ze slaagt.

Het is echter geenszins onze bedoeling om deze evaluatie aan te grijpen om de hervorming van het secundair onderwijs uit te stellen. Integendeel, we menen dat er zonder overhaasting toch zo snel mogelijk duidelijkheid moet komen over de hervorming van het secundair onderwijs in al zijn aspecten. Het feit dat de beleidsbrief op sommige punten zeer vaag blijft, wakkert immers ook de onrust

op het veld aan. Omdat het zo'n veelomvattende en complexe operatie is, moet alles echter zeer doordacht gebeuren en dient de overgang van de huidige situatie in het secundair onderwijs naar de gewenste situatie geleidelijk en voorzichtig te gebeuren. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Mijnheer Swinnen, de Volksunie-fractie voelt zich een tikkeltje onbehaaglijk.

De beleidsbrief en de hervormingsprojecten die de minister uitstippelt, hebben we vanmorgen geëvalueerd. We hebben de verdiensten ervan ingeschat en we zijn bereid ze te helpen dragen.

Maar als ik u nu hoor, merk ik dat we enigszins bevreesd moeten zijn. U dreigt er blijkbaar mee bepaalde hervormingen te hypothekeren. Ik merk immers een toch wel uitgesproken contrast tussen uw inschatting van de vrije keuze en wat ik vanmorgen enkele leden van de CVP-fractie heb horen vertellen. Of vergis ik me daarin ?

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vandenbroeke mag vertrouwen stellen in de regering. Zij zal binnenkort een creatief voorstel doen om datgene wat in 1959 niet is gelukt, vandaag misschien wel te doen slagen. Op dat ogenblik zal iedereen, tegenover een concrete tekst, zijn of haar standpunt kunnen bepalen. Vandaag is het daarvoor nog te vroeg. Ik geloof alleszins niet dat de grachten te diep zijn ; de liefde moet nog een kans krijgen.

De voorzitter : Dat voorstel kunt u moeilijk afslaan, mijnheer Vandenbroeke.

De heer Christiaan Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat de regering mijn vertrouwen niet beschaamt.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil nog even enkele facetten van de beleidsbrief inzake het basisonderwijs bespreken. Ik ben geen advocaat of geneesheer, maar een onderwijzer, vandaar deze tussenkomst.

In het decreet werd onder meer opgenomen dat de regeling inzake het gewoon en buitengewoon onderwijs zal worden samengevoegd. Dat zal enigszins de wetgeving vereenvoudigen. Maar als u in dat verband een maximale integratie bepleit, dan roept dat bij mij toch enkele vragen en bedenkingen op.

Minister Luc Van den Bossche : Deze aanpak heeft niets te maken met integratie. Technische redenen liggen daaraan ten grondslag. In de hoofdtekst zal enkel datgene worden opgenomen wat nu reeds identiek is voor het ge-

Van den Bossche

woon en buitengewoon basisonderwijs. Daarnaast komt er een apart hoofdstuk dat de specificiteit behoudt. We wijzigen niets aan de verhouding tussen gewoon en buitengewoon basisonderwijs ; we passen gewoon een legis-tieke techniek toe.

De heer Kris Van Dijk : Akkoord. Maar er wordt ook voor gepleit om zoveel als mogelijk de zwakke leerlingen in het gewoon basisonderwijs op te vangen. Dienaangaande zou ik toch een opmerking willen formuleren. Een school die haar verantwoordelijkheid neemt, en op een correcte en doordachte wijze een leerling doorstuurt naar het buitengewoon onderwijs, kiest bewust voor het kind en niet voor het leerlingenaantal en de bijbehorende coëfficiënt. Daarom pleiten we ervoor dat deze werkwijze kan gehandhaafd blijven. Anderzijds pleit ik ook voor een betere samenwerking tussen het gewoon en het buitengewoon onderwijs.

Zoals mijn collega, de heer Vandenbroeke, heb ik dienaangaande ook vragen bij de financiële haalbaarheid en de praktische uitwerking. In theorie betreft het een mooi initiatief, maar praktisch is het niet eenvoudig uit te voeren. Wanneer ik lees dat er dit schooljaar vijf modelprojecten opgestart zijn, dan ben ik benieuwd naar de evolutie daarvan.

Het samenvoegen van zorgverbreding en onderwijsvoor-rangsbeleid is natuurlijk geen slechte zaak. Hopelijk resulteert dit ook in een betere controle. Ik ken in dat verband een voorbeeld – ik noem de gemeente niet – waarbij drie lagere scholen, van dezelfde inrichtende macht, met een quasi identiek leerlingenbestand, een aanvraag hebben ingediend inzake zorgverbreding en onderwijsvoor-rangsbeleid.

Het resultaat was dat school A 36 uren kreeg, school B 48 uren en school C geen enkel. Zoals daarstraks al werd aangehaald, loopt de verantwoording tegenover de scholen misschien mank. Maar er moet ook extra aandacht worden besteed aan de controle op de aanvragen.

Ik herhaal de oproep van de heer Vandenbroeke, door te zeggen dat voor het basisonderwijs de subregio's moeten samenvallen met het grondgebied van de gemeenten. Voor elke gemeente dus een subregio, waar het basisonderwijs kan worden georganiseerd. U weet welke dimensie we daaronder verstaan.

Mijnheer de minister, ik heb gisteravond laat de teksten gekregen van onze fractie in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel over het basisonderwijs in onze hoofdstad. U bent gisteravond ook wat wijzer geworden over de huisartsen in beroepsopleiding. Ik lees in de beleidsbrief, in het hoofdstuk Diverse Beleidsopties, dat de bijzondere gunstnormen voor Brussel opnieuw

moeten worden bekeken. Zo staat het er letterlijk. In welke zin bedoelt de minister dit dan ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : De situatie is nu nogal gek : de moeder van de 119de leerling, die wordt ingeschreven in het basisonderwijs, wordt uitvoerig gekust. De 120ste wordt koel behandeld en de 121ste wordt doodgeschoten. Plots is de omkadering immers zeer negatief. Het merkwaardige is dan ook dat een aantal scholen net geen 120 leerlingen hebben. Ik weet niet hoe dat komt. Het is in ieder geval een foute manier van subsidië-ring, waardoor ik tot een dergelijk gek gedrag aanleiding geef.

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : U wilt de toestand dus in de hand te houden.

Mijnheer de minister, ik wil toch wijzen op een probleem. Onze fractie heeft hierover een studie gemaakt, die boekdelen spreekt. Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel zit qua cijfers nog altijd in de lift, en we kennen de evolutie en de propaganda die in dat verband werd gemaakt. Het aantal leerlingen in het basisonderwijs stijgt nog lichtjes, maar de beginsituatie van veel van deze kinderen noopt ons tot het leveren van bijkomende ondersteuning. We hebben hier te maken met klassen en scholen met zeer heterogene groepen, waarbij meer en meer anderstaligen voor Nederlandstalig onderwijs kiezen. Op zichzelf is dat een positieve evolutie. Het gaat hier echter niet alleen om Franstalige Brusselaars, maar ook om allochtonen van verschillende nationaliteiten die deze Nederlandstalige scholen bevolken. De vraag is in hoeverre onze leerkrachten en ons schoolsysteem er klaar voor is om dit probleem op te vangen. Meer en meer moet men kinderen de eerste essentiële Nederlandse taalvaardigheden bijbrengen, wat wel eens zou kunnen meebrengen – en daar zijn al voorbeelden van – dat het algemeen niveau eronder lijdt. De vrees, dat Nederlandstalige ouders hun kinderen buiten Brussel naar school brengen, omdat zij vrezen voor dit lager niveau, is zelfs niet ongegrond.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Van Dijk, wat u hier zegt, klopt. Ik heb dit ook in de commissie gezegd naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief. We moeten niet veralgemenen, maar in bepaalde scholen is het al zo dat we ons niet meer moeten afvragen welke omkadering we moeten leveren om de situatie in de hand te houden. Het is al zover uit de hand gelopen, dat we moeten denken aan een soort van contingentering. We moeten misschien – en ik kleef daar geen percentage op –

Van Hauthem

de draagkracht van een school bepalen, zelfs met bijkomende omkadering, en er vervolgens voor zorgen dat de school als dusdanig met zijn omgeving – zoals speelplaats en het contact met de ouders – niet verfranst. Want dat is nu aan het gebeuren.

De kwaliteit van het onderwijs daalt. U hebt daarin gelijk. De daling van die kwaliteit kan in bepaalde scholen zelfs niet meer worden opgevangen door een bijkomende omkadering. Om die reden aarzelen Vlaamse ouders om hun kinderen naar dergelijke scholen te sturen, maar niet om die reden alleen. Een andere reden is het verfransend klimaat in sommige Vlaamse scholen in Brussel. Ook hiertegen vermag een bijkomende omkadering niets meer.

In dat verband verwijs ik naar de studie van de VZW Mens en Ruimte die weliswaar meer betrekking heeft op de situatie in de Brusselse rand. Naast een aantal voorstellen die onze goedkeuring niet kunnen wegdragen wordt in die studie terecht gesuggereerd een bovengrens op te leggen aan het percentage anderstaligen in sommige scholen. Als zo een maatregel uitblijft, dan loopt het verder uit de hand.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer Van Hauthem, ik denk niet dat deze suggestie een oplossing biedt.

We mogen niet alle heil verwachten van een hogere omkadering, we moeten het volledige pedagogische project van deze scholen opnieuw bedenken. In deze bundel werd een inventaris gemaakt van lopende projecten en initiatieven. Ik dacht daarop vanavond niet in te gaan, maar er zijn nog andere mogelijkheden.

Of een beperking van het aandeel van anderstaligen in een schoolbevolking soelaas kan brengen wil ik op dit ogenblik in het midden laten. Het was vooral mijn bedoeling om voor dit probleem tijdens de bespreking van de beleidsnota de nodige aandacht te vragen.

Mijnheer de minister, kwaliteitsvol onderwijs waarbij de kinderen centraal staan, kan mijns inziens alleen een feit worden als we kunnen rekenen op gemotiveerde leerkrachten. Het zijn de leerkrachten die het onderwijsproject gestalte geven.

Werkonzekerheid bij, vooral jonge, leerkrachten vreet aan de motivatie. Daarenboven scheppen de aangekondigde benoemingsstop en allerlei andere geruchten een sfeer van onbehagen.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Van Dijck, dat heeft niets te maken met werkonzekerheid.

Er verandert niets aan de omkadering.

De heer Kris Van Dijck : Dat heb ik ook niet beweerd.

Minister Luc Van den Bossche : Het enige verschil is dat indien de school zeer spectaculair achteruit zou gaan – en dat moet heel erg spectaculair zijn want van een benoeming kan slechts sprake zijn als het ambt stabiel is in een school – er een verschil ontstaat tussen de tijdelijke die niet benoemd is geraakt en de vastbenoemde die op de reffectatielijst is beland. Dat is het enige verschil, maar dat verschil is academisch, het is bijna een psychosomatisch verschil dat wordt aangezwengeld door vakbonden die nood hebben aan nieuwe leden. Elkeen weet toch hoe vreselijk veel leden de vakbonden de jongste tien jaar verloren hebben, omdat het dienstbetoon achterhaald is. De vakbonden stellen niet meer aan op het kabinet van de minister, zoals dat ooit in het verleden gebeurde. Verder hebben ze niet langer een greep op het maatschappelijk gebeuren omdat het hen totaal ontbreekt aan een inhoudelijk project dat de mensen nog kan boeien. Paniek zaaien blijft dan de enige uitweg. Je weet maar nooit of de mensen in een paniecreactie teruggrijpen naar de kapel of naar de vakbond, wat dan eventueel een gunstig effect heeft op het ledenaantal.

Dat is de analyse van de werkelijkheid. Meer is dat niet. Dit klinkt misschien brutaal – ik heb lang gezwegen – maar gezien de brutaliteit die de vakbondsmensen aan de dag leggen, zie ik niet in waarom ik nog langer beschroomd zou zijn om een analyse van hun zwakte te maken.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, ik heb niet gezegd dat de benoemingsstop een rechtstreekse invloed heeft op het volume van de tewerkstelling.

Verder mag u mij zeker niet verdenken van enige syndicale verkleefdheid. Ik heb zelf zeven of acht jaar les gegeven en ben nooit gesyndiceerd geweest.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Van Dijck, het heeft niets te maken met liefde of geen liefde. Dit is enkel koele analyse.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de minister, ik stel alleen vast dat de motivatie van jonge leerkrachten te lijden heeft onder het gecumuleerde effect van werkonzekerheid bij jonge afgestudeerden en de magere perspectieven op vaste benoeming. Meer heb ik niet willen zeggen.

Minister Luc Van den Bossche : Wat wil u nu nog meer, collega ?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, het beeld dat u ophangt als zou deze benoemingsstop louter academisch zijn en als zou er in werkelijkheid niet veel veranderen, vind ik toch een beetje te simplistisch. In werkelijkheid verandert er wel wat en is het gevoel van werkonzekerheid ook een feitelijk gegeven.

Minister Luc Van den Bossche : Waar ?

De heer Ludo Sannen : Ik leg u het volgende voorbeeld voor, mijnheer de minister. In uw beleidsbrief stelt u duidelijk dat, wanneer men naar een grotere autonomie in het secundair onderwijs evolueert, daar ook een andere verhouding van tewerkstelling en werkingsmiddelen tegenover zal staan. Tegelijkertijd zou u het budget voor het secundair onderwijs willen terugdringen en de verhouding tussen benoemden en vastbenoemden aanpakken. We weten allen dat dit een – misschien terechte – inkrimping van het huidige tewerkstellingsniveau binnen het secundair onderwijs is. Deze inkrimping bedreigt al diegenen die nu niet vast worden benoemd. Ik vergelijk weer met hetzelfde verhaal dat ik voor het hoger onderwijs heb aangehaald : als men geen maatregelen neemt in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs waardoor mensen kansen worden geboden om – mits een bepaald aanbod – vervroegd met pensioen te gaan, dan stoot men automatisch in bepaalde samenwerkingsverbanden tijdelijken, die dikwijls zelfs zes tot acht jaren dienst hebben, af. Anders kan het samenwerkingsverband financieel niet standhouden.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Sannen, uw opmerking over het secundair onderwijs toont duidelijk aan dat het bij de discussie niet gaat om de huidige benoemingsstop, maar om wat het definitieve decreet betreffende dit onderwijsbestel zou kunnen bevatten. Laat de dames en heren dan wachten tot dat decreet er is, opdat ze daartegen zouden protesteren. U illustreert echter zelf dat er noch morgen, noch het volgende schooljaar, noch binnen twee schooljaren enig verschil in tewerkstelling zal zijn. U hebt gelijk wanneer u uw zin begint met : indien het definitieve decreet, enzovoort. Dat bevestigt dus dat het om het definitieve decreet gaat, betreffende hetwelk we zelfs nog niet begonnen zijn met de onderhandelingen. Dat is intellectuele oneerlijkheid van de kant van de vakbonden.

Ten tweede, ik vind dat u beide kanten van de waarheid moet weergeven. Door het decreet heeft elkeen die zes jaar anciënniteit had een immuniteit verworven die hij voordien niet had. Voordien werd men pas vastbenoemd na gemiddeld elf tot twaalf jaar en kon men zonder meer worden ontslagen in de periode tussen zes en elf tot twaalf jaar. De immuniteit heeft dus nadelen, maar ook voordelen gehad. Vertel dus niet het tegendeel. Ik verwijt de vakbonden dat ze weigeren een eerlijke analyse te maken en graag paniek zaaien, om zichzelf even te versterken waar ze voordien geen schijn van kans maakten. Ik wil ze dat graag gunnen, want ik vind het belangrijk dat er sterke vakbonden met intellectueel sterke leiders zijn. In die zin verheugt het me als die actie hen kan helpen sterker te worden en betere leiders te krijgen.

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : Dat weerhoudt me er niet van te stellen dat er een algemeen onbehagen heerst bij de mensen, al dan niet kunstmatig gecreëerd door vakbonden. Het onbehagen is er evenwel en ik denk dat we dat kunnen missen als kiespijn.

De heer Ludo Sannen : Daar ligt net het probleem, mijnheer de minister : er worden dingen opgeheven en men weet niet wat ervoor in de plaats komt. Het is toch logisch dat mensen een beschermde situatie die ze hebben, niet willen prijsgeven zonder te weten wat ervoor in de plaats komt.

Minister Luc Van den Bossche : Ze geven niets prijs. Het wordt alleen voor twee jaren opgeheven. Als er geen nieuw decreet betreffende het secundair onderwijs komt, blijft het oude geldig. Enige logica mag toch ook van onderwijsmensen worden gevraagd ?

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil me in dit betoog beperken tot een aantal bedenkingen omtrent volwassenenonderwijs enerzijds en de hervorming van de PMS-centra anderzijds.

In het kader van de permanente vorming, in onze zogenaamde 'learning society', speelt het volwassenenonderwijs een belangrijke rol : het aanleren van basisvaardigheden, het inhalen van een gemiste kans, het bijscholen in functie van nieuwe noden in het bedrijfsleven, het verhogen van kansen met het oog op promotie of eventueel een gewijzigde taakomschrijving. Het is inderdaad belangrijk dat het beleid daarop inspeelt.

Daarbij wordt al lang de nadruk gelegd op een grotere rationaliteit inzake het aanbod, het wegwerken van overlappingen en overaanbod, het invullen van blinde vlekken, samenwerken met de VDAB, het VIZO en andere opleidingsinstanties.

Het modulair werken, volgens geëigende methodieken, gericht op volwassenen en met het oog op het behalen van een diploma of getuigschrift, vormt hierin een belangrijke schakel. Modulair werken kan ook mogelijk maken dat leerlingen uit het beroepssecundair onderwijs die voortijdig afhaken, hun basisopleiding kunnen afmaken.

In de beleidsbrief wordt aangehaald dat deze rationele ordening netoverschrijdend zou moeten worden, maar ik heb uit de besprekingen in de commissie begrepen dat de minister die verplichting niet handhaaft. Men zou zich anders de vraag kunnen stellen in welke mate de onderwijsvrijheid nog zou kunnen worden aangehouden indien men die netoverschrijding inderdaad verplicht.

Becq

Ik wil in het kader van het volwassenenonderwijs een aantal aandachtspunten aanhalen.

Er is een duidelijke afbakening nodig tussen de verschillende richtingen binnen het volwassenenonderwijs, ook voor de VDAB en andere opleidingen qua doelstellingen, doelpubliek en methodiek en de daaraan gekoppelde statuten en financiering. Daarbij moet voor de cursisten duidelijk zijn welke de finaliteit van hun opleiding is, waar toe die cursus kan leiden en welke mogelijkheden een opleiding hen biedt.

Er moet voldoende flexibiliteit voorzien worden in de programmatie om vrij snel te kunnen inspelen op de nieuwe noden en mogelijkheden zowel binnen het bedrijfsleven als binnen de samenleving. Samenwerking met STC's zal daarin belangrijk zijn. Het afstemmen van de programmatie in het kader van VIZO en VDAB zou gelijktijdig moeten kunnen gebeuren met de herstructurering binnen het volwassenenonderwijs.

Er moet ook aandacht zijn voor de regionale indeling wanneer men het heeft over rationalisering van dit volwassenenonderwijs. De afstand tot de gebruiker mag niet onoverkomelijk zijn, indien men centralisatie beoogt. De ligging van de opleidingscentra mag in functie van de bereikbaarheid niet over het hoofd worden gezien.

Ten slotte, ik wil in het kader van het volwassenenonderwijs nog even een lans breken voor de plaats die het aanleren van basisvaardigheden in dit kader inneemt. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de algemene huishoudelijke vorming. Het gaat immers meer om basisvaardigheden waarover elke persoon zou moeten beschikken en die veel jongeren niet hebben meegekregen in hun basisopleiding, al hebben ze die wel nodig in hun verdere leven.

Inzake de PMS-problematiek voel ik dat er hoop leeft bij de PMS-centra waar sprake is van hervorming en heroriëntatie, maar toch leeft ook de vrees voor wat een regionale herstructurering en de mogelijke integratie met MST concreet op het veld zouden kunnen betekenen.

Er blijven ook een aantal vragen open.

Op welke wijze zal die verdere profilering van PMS-centra gebeuren? Naast informatie omtrent studie- en beroepskeuze en individuele begeleiding van leerlingen – ook op sociaal-emotioneel vlak – zijn er PMS-centra die een groepswerking uitbouwen omtrent specifieke thema's zoals faalangst en stressbestendigheid en in het kader daarvan met andere centra samenwerkingsverbanden vormen.

Net zoals scholen, worden PMS-centra voor alsmaar meer aspecten met betrekking tot de groei en ontwikkeling van

kinderen en jongeren ingespannen. Daarnet is het voorbeeld gegeven van drugs, waar preventiecontracten, met inbegrip van tewerkstelling van preventiewerkers, in de steden worden opgezet, maar men bij een PMS-directeur te rade gaat omdat die daar meer ervaring mee heeft.

De financiering gebeurt voor die preventiecontracten en preventiewerkers, maar er is geen extra ondersteuning voor die PMS-centra en de scholen, die de concrete invulling geven aan wat er op het terrein moet gebeuren.

Ik stel me dan ook de vraag of dit allemaal thuishoort in die tweedelijnszorg. Wie moet met wie samenwerken en vanaf wanneer moeten een aantal taken, vorming of begeleiding worden doorgegeven naar de welzijnssector? Een duidelijke taakafbakening is nodig.

Hoe ziet u het toekennen van een grotere autonomie aan de PMS-centra, die hen, zoals vaak wordt beweerd, minder afhankelijk zal maken van de aangesloten scholen?

Op welke wijze zal de regio-afbakening van PMS-centra gebeuren? Zal men rekening houden met leerlingenstromen, eventueel los van arrondissementele grenzen?

Zullen de PMS-centra de onderwijsregio's moeten volgen of zal er nog enige keuzevrijheid worden toegestaan, eventueel los van die samenwerkingsverbanden?

Zullen in het kader van het debat in verband met de vrije keuze, vrije PMS-centra uitsluitend worden gekoppeld aan vrije scholen, en gemeenschaps-PMS-centra aan zogenaamde officiële scholen? U weet dat veel vrije PMS-centra op dit ogenblik ook gemeentescholen bedienen.

Zal de werking van PMS-centra in grotere regio's geen drempelverhoging inhouden ten aanzien van ouders en leerlingen die een individuele begeleiding nodig hebben? Op welke wijze kan dat worden opgevangen?

In de beleidsbrief is er sprake van heroriëntatie en integratie van MST. Zal de heroriëntering van het PMS ook doorgaan wanneer er geen hervorming binnen het MST plaatsheeft? Hebt u enig zicht op de plannen die binnen dit MST aan de orde zijn?

Ik vraag niet, mijnheer de minister, dat u nu op al die vragen antwoordt, maar ik vond het toch belangrijk deze vragen in het kader van dit parlementair debat aan te kaarten, vooral omdat wanneer de hervorming van het secundair onderwijs verder doorgang vindt, dit zijn repercussie zal hebben op de PMS-centra. Een duidelijk antwoord op korte termijn zal voor de betrokkenen in de sector enige klaarheid brengen. Ik pleit terzake ook voor een duidelijk informatiebeleid en voldoende overleg. *(Applaus bij de CVP en de SP)*

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal de uiteenzettingen van de diverse collega's chronologisch overlopen. Ik voeg eraan toe dat dit debat de essentie van het onderwijs dikwijls tot onderwerp heeft gehad.

De heer De Meyer heeft een goede samenvatting gegeven van de opdracht van het onderwijs in de samenleving. Terecht heeft hij erop gewezen dat er een relatie bestaat tussen die opdracht en de kostprijs. We moeten een maximale kwaliteit proberen aan te bieden aan een betaalbare prijs.

We zitten, wat betreft het aspect gelijkheid, in een evolutie. We moeten telkens kijken of een bestaande ongelijkheid geheel of gedeeltelijk verdedigbaar is op grond van specifieke elementen. Toch kan men de discussie niet voeren op basis van een vergelijking van kostprijzen. Kostprijzen vormen een element in de discussie, maar niet het enige.

De uitvoering van TSO en BSO-plannen staat uiteraard op de agenda van het hervormingsprogramma van het secundair onderwijs. Daarbij zal essentieel moeten worden gediscussieerd over de schoolvrede en over de keuzevrijheid in het onderwijs.

Mevrouw Becq vraagt zich af of de scholen nog vrij een PMS zullen kunnen kiezen. In eerste instantie ben ik geneigd hierop positief te antwoorden. Indien men echter wil dat de keuzevrijheid inhoudelijk geldt tussen gemeenschaps-, stedelijk en provinciaal onderwijs, moet men begrijpen dat dit niet zonder meer als keuzevrijheid kan worden aanvaard, louter omwille van het feit dat de inrichtende macht een officieel karakter heeft. Dit lijkt me iets te schraal. Er moeten dus bijkomende argumenten worden ingeroepen.

Persoonlijk ben ik voorstander van de gehele keuzevrijheid, waarbij provinciaal onderwijs, stedelijk onderwijs en ARGO samen in rekening kunnen worden gebracht. Dit betekent niet dat ik een sanhedrin of om het even welke andere commissie van wijzen zal uitvinden om te oordelen of het pedagogisch project van een bepaalde gemeente al dan niet aanvaardbaar is om in aanmerking te komen voor onderwijsvrijheid. Dit is niet onze opdracht. Anderzijds moeten we proberen positieve indicatoren te vinden. Het lijkt me moeilijk om in de onderwijswerkelijkheid een gemeentelijke of provinciale school samen met een ARGO-school in aanmerking te nemen voor het bepalen van de vrije schoolkeuze. Het is niet mogelijk om dan tegelijkertijd ook nog te kiezen voor een vrije oudervereniging en een vrij PMS.

Ik probeer me te richten naar dergelijke objectieve symptoomfactoren, waardoor ik niet verval in het procès d'intention om een pedagogisch project te beoordelen op zijn waarachtigheid en conformiteit. Enkele objectieve indicatoren zullen alleszins in rekening moeten worden gebracht.

Men kan niet verwachten dat vandaag het probleem van de keuzevrijheid wordt opgelost terwijl men hierin bij het tot stand komen van het schoolpact in 1959, niet is geslaagd. Ik hoop wel degelijk dat dit probleem zal worden opgelost, maar in dat geval kan men geen status quo op andere punten verwachten.

Mevrouw Becq, het is vanzelfsprekend dat er in dit geval ook geen sprake kan zijn van een gemeenschaps-PMS. Er zal een nieuw PMS in het leven moeten worden geroepen. Ik begrijp de bekommernis hieromtrent van gemeenten en provincies. Het PMS moet in zekere mate rijmen met het samenwerkingsverband en uit het samenwerkingsverband zal een nieuw soort PMS worden gegenereerd.

In dit proces houdt alles verband met elkaar. Het is dan ook logisch dat hierover slechts een overeenkomst kan worden bereikt met gemeenten en provincies indien zij zich ervan bewust zijn dat binnen het samenwerkingsverband nog een rol is weggelegd voor de inrichtende machten.

Deze vraag zal ook binnen het vrij onderwijs leven omdat men zich ook daar geen illusies hoeft te maken. Vele samenwerkingsverbanden zullen bestaan uit verschillende inrichtende machten.

Al deze elementen zullen met elkaar in verband worden gebracht bij de definitieve voorstellen die met betrekking tot het secundair onderwijs zullen worden geformuleerd.

Men vraagt zich af of de hervorming zal neerkomen op een besparingsoperatie. Ik blijf erbij dat de uitgavenstijging in de sector onderwijs beheersbaar moet blijven. Niemand pleit ervoor om de middelen die voor onderwijs bestemd zijn, te verminderen.

De herverdeling in het onderwijs is echter een andere zaak. Ik ben het eens met de heer Vandenbroeke dat er de jongste jaren een ongelijke stijging kan worden geconstateerd. Er moet een herverdelingsoperatie plaatsvinden. Sommigen beweren dat er op dit vlak sprake is van een verdeel-en-heerspolitiek – divide et impera.

Dit heeft er natuurlijk niets mee te maken. Ik word alleen geconfronteerd met een opvallende werkelijkheid. Het basisonderwijs is jarenlang stiefmoederlijk behandeld. Ondanks alle pogingen die men heeft ondernomen, is het basisonderwijs niet op dezelfde manier bevoordeeld als het secundair. Het basisonderwijs is gedurende de voorbije acht jaar – ik moet dus mee tekenen – wel degelijk

Van den Bossche

benadeeld. Daar heerst een zodanige achterstand dat we aan herverdeling moeten doen.

Besparingen in kansen ? Neen. Besparing op sommige sectoren ? Ja, ten voordele van andere. Dat zal jaren duren, dat kan niet als bij toverslag veranderen. Ik denk dat het nuttig zou zijn met de twee sectoren in kwestie een informeel gesprek te starten om uit te zoeken hoe we toekomstige uitgaven in die sector verstandig kunnen kanaliseren. We moeten de sector betrekken bij de voorbereidingen en ik neem me voor de eerstkomende weken dat initiatief te nemen.

Het globale budget, is dat nu gelijk aan dat van het secundair onderwijs ? Neen, eigenlijk niet. We moeten eerlijk blijven. Om van werkelijkheid A naar werkelijkheid B te groeien, zullen we tijd nodig hebben. Ik kom daar straks nog op terug naar aanleiding van wat de heer Sarens heeft gezegd.

Het decreet betreffende het secundair onderwijs zal tijdens deze zittingsperiode op uw bank liggen maar de uitvoering ervan zal meer tijd kosten. Als we die factor er niet bij inrekenen, maken we geen kans.

Het verschil tussen de hervorming van het HOBu en van het secundair onderwijs, is dat HOBu al enige ervaring had met autonomie. Het lange type heeft gangmaker gespeeld voor het korte type. In het secundair onderwijs echter heeft niemand ervaring met autonomie. De cultuurverandering is absoluut. We zullen geduldig en voorzichtig moeten zijn. Wanneer de verandering te snel wordt doorgevoerd, mislukt ze. Het inschatten van de hoeveelheid tijd en het aantal tussenstappen is een belangrijk aspect.

De vakbonden spelen het niet eerlijk door te doen alsof ze dat niet gehoord hebben. Ik heb het nu al ontelbare keren gezegd. Dat helpt niet, ze willen op dit moment iets anders dan een intellectueel debat.

Voorafgaandelijke besparingen ? Neen, niet echt. Op dit ogenblik is er geen besparingsoperatie. De plannen voor benoemingsstop en programmatiestop houden geen besparingsoperatie in. Indien we een besparingsoperatie willen, laat ons dan eenvoudigweg het aanwendingspercentage verminderen. Dat brengt mij bruto 980 miljoen frank op en netto blijft daar 55 tot 60 percent van over. Ik zou nog besparingen kunnen uitvinden. Wat denkt u er bijvoorbeeld van om wat er nu nog overblijft van de minumpakketten af te schaffen. Ik heb niet uitgerekend hoeveel die operatie belooft. Dat zou een besparingsmaatregel zijn maar daarom gaat het dus niet.

Er verandert voorlopig verder niets aan de statuten en bekwaamheidsbewijzen. Bij het definitieve decreet zullen

we wel over het statuut moeten spreken. Statuut en rijkspositieregeling zullen moeten wijzigen anders kan ik de lokale directies en lokale inrichtende machten niet méér autonomie of verantwoordelijkheid geven.

Er zullen altijd een aantal centrale spelregels blijven bestaan, mijnheer Sannen. Hoe ver moeten die gaan ? Daar pleit ik voor ruimte voor een plaatselijk personeelsbeleid. Als men mij in een onderwijsbedrijf over alles autonomie wil geven behalve over mijn leerkrachten, moet men mij ook niet vragen verantwoordelijk te zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. U hebt gelijk, mijnheer Sannen, de kwaliteit hangt niet af van de structuren.

Structuren kunnen de kwaliteitszorg bemoeilijken of bevorderen, maar ze waarborgen nooit kwaliteit. Het zijn de mensen ter plaatse die de kwaliteit leveren. Als de heer Sannen dat hier komt bepleiten, kan hij niet tegelijk zeggen dat we zoveel mogelijk centraal moeten regelen en niet teveel op het lokale niveau, omdat anders misbruiken mogelijk zijn. Dat zou tegenstrijdig zijn. Daarom stel ik met vreugde vast dat dit laatste niet het standpunt is van de heer Sannen.

We kunnen geen autonomie geven, als we het belangrijkste instrument om kwaliteit te leveren aan die autonome directie en inrichtende macht ontzeggen. Dat is een feit dat we niet mogen vergeten. Ik ontken niet dat elke vrijheid en elk systeem leidt tot zekere misbruiken, maar dat betekent niet dat het systeem daarom slecht is. Misbruik hoort erbij. Dat hangt af van de machtsverhoudingen op het lokale niveau.

Bij de definitieve regeling moeten we aandacht besteden aan vervroegde uittreding en de perspectieven inzake werkgelegenheid voor jongeren, zoals de heer De Meyer bepleitte. De discussie over vervroegde uittreding zal vooral worden gevoerd met betrekking tot de leerkrachten praktische vakken in het TSO en het BSO. Maar als ik werkelijk eerlijk ben, zou ik voorrang moeten verlenen aan de kleuteronderwijzers en de onderwijzers. Het probleem stelt zich daar het ergst : ik nodig iedereen van 55 jaar uit om het fysisch te overleven wanneer je je 32 keer per half uur of 224 keer per dag moet bukken. Het probleem is dus niet psychologisch – een gebrek aan enthousiasme – maar fysisch. Ik zie het me zelf niet doen.

Bij de hervorming van het secundair onderwijs worden we echter geconfronteerd met de nood van de leraren praktische vakken. We zullen moeten zoeken hoe we de twee noden met elkaar kunnen verzoenen.

De werkgelegenheid voor de jongere leerkrachten zal nog wel meevallen door de benoemingsstop en het grote aantal mensen dat met pensioen gaat in de komende jaren. Ze zal zeker minder uitgebreid zijn dan men had kunnen verwachten, als we niet met de hervorming van het secundair

Van den Bossche

dair onderwijs waren begonnen, maar er zal vraag zijn naar jonge leerkrachten.

De sprekers die ervoor hebben gepleit dat we niet overhaast te werk zouden gaan, hebben vanzelfsprekend gelijk. Ik denk niet dat we nu overhaast te werk gaan ; we gaan stap voor stap vooruit. Maar twee seconden na die pleidooien zegt men op deze tribune dat ik me nog niet duidelijk heb uitgesproken over dit of dat. Bovendien word ik in allerlei kranten ervan verdacht dat ik een ingenieuus plan in mijn achterzak heb dat ik uit tactische overwegingen nog niet wil vrijgeven. Ik heb niet het tactisch talent dat men mij toeschrijft. We zullen stap voor stap vorderen en elke stap rustig met de commissie bespreken, zoals we dat nu voor het eerst hebben gedaan.

De eerstvolgende stappen die u mag verwachten zijn wellicht de vragen over hoe we de vrije keuze zullen organiseren met de steden en de ARGO en hoe we de studierichtingen zullen afslanken. Daarover wil ik in de commissie – op ons kasteel – informeel van gedachten wisselen, zodat iedereen een standpunt kan innemen ten aanzien van de teksten. Daardoor hebben de leden van de Raad ook de gelegenheid om de dossiers beter te leren kennen. Als iedereen de dossiers kent, kunnen we misverstanden vermijden.

Ik ben het eens met mevrouw Vanderpoorten : het probleem van life long learning is een van de belangrijkste problemen. Op dat terrein is de beleidsbrief het zwakst. We besteden daaraan ook het minste geld.

Wat laten we aan de privé-sector over en wat wordt er verwacht van de overheid ? Wat is de rol van de overheid in het life long learning proces ? Ook inzake de nieuwe media staan we nog nergens. Dit is een zwak punt van de beleidsbrief. Initiatieven inzake de nieuwe media en levenslange vorming is één van onze opdrachten.

We moeten hoe dan ook rekening houden met kansarmen, minderbegaafden en gezinssituaties. Ik verwijs naar het basisonderwijs en de hele zorgbreedte. Twee collega's wezen op het feit dat hiervoor niet alle scholen middelen krijgen. De redenen hiertoe schuilen in de procedure. De inspectie, bijvoorbeeld, kan zich vergissen. Ook directies kunnen zich vergissen. Als een directie beweert ten onrechte niets te hebben gekregen, is dit niet altijd zo. De inspectie en de administratie plegen samen overleg en doen dan een voorstel. Het is problematisch dat er momenteel meer waardevolle projecten dan financiële middelen zijn. Een aantal minder waardevolle projecten vallen dus buiten de prijzen. Het is gemakkelijker te kunnen zeggen dat een project niet aan de eisen voldoet en dus ook geen middelen krijgt, dan te moeten zeggen dat er wegens een teveel aan waardevolle projecten geen midde-

len overblijven voor een specifiek project. We zouden toekomstige financiële middelen moeten genereren om dit verder te kunnen uitbouwen.

De discussie over de basiscompetenties wordt de discussie over de eindtermen. De VLOR heeft de bedoeling op 19 maart de tekst in verband met de eerste graad secundair onderwijs te behandelen. Tijdens het paasreces zullen we over de tekst kunnen beschikken. Na de paasvakantie kan deze materie binnen de Vlaamse Raad verder worden behandeld.

De supertijdelijken zijn een van de zwakke punten in de discussie. En een pijnlijk punt. Nu het systeem voor twee jaar wordt bevroren, is het dubbel pijnlijk voor diegenen die al twaalf, dertien, zeventien, soms twintig jaar als tijdelijke werkzaam zijn. De voorbije jaren werden via het supertijdelijken-decreet al heel wat supertijdelijken vast benoemd. Ik geef toe dat dit dossier heel pijnlijk is. Nu komen er twee jaar extra lijden bovenop. Dit is niet mooi of aanbevelenswaardig.

Het verwijt dat alles te lang binnenskamers verwijlt, wil ik weerleggen. U kunt toch niet verwachten dat de discussie of het zoeken naar oplossingen van uw dienaar en zijn administratie op de grote markt van Brussel gebeurt. Staat u me toch toe nog even, samen met enkele mensen, na te denken en te vergaderen. Gun ons nog wat tijd. Het is een ingewikkelde materie. Trouwens, we werken ook niet zo traag. We laten de discussie doorlopen en behandelen de materie stuk voor stuk. Dit heeft als voordeel dat er al veel deelaspecten uitgepraat zullen zijn vóór het decreet in zijn geheel voorligt.

Mevrouw Vanderpoorten had het over de notie dat de school niet te groot mag zijn. Ik kan dit beamen. U moet weten dat deze operatie niets te maken heeft met wat er in de Franse Gemeenschap is gebeurd. Ik jaag niet op scholen. Dit is trouwens ook de primaire reden waarom nu, in de onderhandeling met syndicaten en inrichtende machten, we uiteindelijk hebben gezegd : Okee, we voeren de benoemingsstop niet door op directeursniveau. Dit was om een duidelijk signaal te geven dat de operatie niet als bedoeling heeft morgen scholen te liquideren of te doen fuseren. Dat interesseert me niet.

Dan ben ik aanbeland bij wat mevrouw De Schamphelaere met haar poëtisch verhaal heeft verteld. Ik denk dat die eigenheid moet blijven bestaan, ook in de samenwerkingsverbanden, en dat we veel zouden verliezen van de rijkdom van ons onderwijs als we dat zouden wegdenken. Want dan, mijnheer Van Hauthem, zijn we bezig met grijsheid te kweken. Daar wordt niemand beter van. Ik vind het veel beter dat er af en toe duidelijke kleuren, duidelijke tinten naar voren komen. Dit is goed, ook in het keuzevrijheidsaanbod. Het betekent gestalte geven aan

Van den Bossche

verschillende mogelijkheden waartussen de ouders dan kunnen kiezen.

De school mag niet te groot worden ; de school moet school kunnen blijven. Er moeten wel afspraken zijn over wie wat aanbiedt binnen het samenwerkingsverband, maar dat is iets anders. Dat is het uitzuiveren van het aanbod. Voor de rest is een samenwerkingsverband een beheersmatig geheel, niet meer en ook niet minder.

Ik moet de heer Sannen wel gelijk geven : er is een wetmatigheid die we allemaal kennen en die impliceert dat het in dergelijke momenten wel eens mogelijk is dat de plaatselijke autonomie tijdelijk een te groot accent krijgt in het samenwerkingsverband, en te weinig in de school. Ik hoop dat in de scholen genoeg vitaliteit en genoeg drang naar eigenheid aanwezig is en blijft om zich tegen deze initiële wetmatigheid te verzetten en te zorgen dat er onmiddellijk een evenwicht komt in uitoefening van de autonomie tussen de twee niveaus.

Verscheidene collega's hebben gesproken over de vrije keuze. Dit is naar mijn mening een zeer belangrijk element. Ik denk dat we de redenering als volgt moeten durven opstellen. Rekening houdend met de informatisering van de maatschappij, en als ik een samenwerkingsverband op zichzelf beschouw, moet ik besluiten dat, inzake de vraag hoe groot dat samenwerkingsverband dan wel mag zijn, ik een vrij grote oppervlakte zou kunnen bestrijken. Dit indien ik maar één bedoeling zou hebben, namelijk het gezamenlijk meer daadwerkelijk en meer efficiënt beheren van middelen en personeelsleden.

Maar ik zeg uitdrukkelijk dat mijn samenwerkingsverband een dubbele functie heeft. De tweede functie is ook om ervoor te zorgen dat de keuze juist verloopt. Met andere woorden, een samenwerkingsverband moet de verschillende vormen ASO, TSO, BSO in zich verenigen zodanig dat een oriëntering niet meer gebeurt in functie van mijn school, schone school. We kunnen oriënteren zonder dat een samenwerkingsverband daar iets bij verliest, vanuit een ASO-school naar een TSO-school.

Het feit dat we dat als tweede, even belangrijk element, naar voren brengen om de samenwerkingsverbanden te verdedigen en te maken, betekent al dat de samenwerkingsverbanden ook niet onbeperkt groot kunnen zijn. Met andere woorden, de grootte moet worden beperkt tot de schaal waarop die keuze ook echt mogelijk is.

Ik illustreer aan de hand van een voorbeeld voor het provinciaal onderwijs in Oost-Vlaanderen. Dit zou kunnen besluiten om samen te werken. Eeklo is technisch onderwijs, stel nu dat Ninove ASO zou zijn – het is in feite ook technisch onderwijs. Dan zou men kunnen zeggen : ah, dat is een samenwerkingsverband, een beetje ASO en een

beetje TSO. Natuurlijk, voor iemand die in Eeklo woont is een oriëntering naar het ASO in Ninove geen valabele oriëntering omdat de afstand te groot is.

Het feit dat het ook mogelijk moet zijn om een betere oriëntering toe te laten, beperkt de schaal waarop samenwerkingsverbanden een rol zullen spelen. Dat betekent dat er misschien wel een mogelijkheid is om samenwerkingsverbanden in subregio's dicht bij elkaar te laten komen. Dat moet worden onderzocht. Bij vrije keuze hoort ook het essentiële element dat het binnen bereikbare afstand moet zijn. Het gaat niet op om te zeggen dat er voor een Ninovenaar vrije keuze is in Eeklo. Dat heeft in de praktijk geen betekenis. In het licht van die evolutie zullen beide begrippen dicht bij elkaar in de buurt komen. Zelfs een overlapping valt niet helemaal uit te sluiten.

Ik weet niet of netoverschrijdende initiatieven moeten worden gestimuleerd. Ik denk dat ongeduld hier niet is aangewezen. Als we erin slagen om tussen gemeenten, provincies en de ARGO het akkoord te bereiken waarover ik het daarstraks had, dan impliceert dit de facto netoverschrijdende mogelijkheden die drie jaar geleden ondenkbaar waren. Sommigen dromen wellicht van een samenwerkingsverband tussen ARGO- en vrije scholen. Dat mag voor mij allemaal, maar ik vind niet dat de overheid dat moet forceren. Het gaat niet op om te zeggen dat men daarvoor drie en een halve frank meer krijgt. Het zal pas mogelijk worden als men in scholen geestelijk naar zo een houding groeit.

Laat ons in dat verband de nederigheid van de politiek beoefenen. De politiek kan schoon weer maken, maar vooral denken dat ze het schoon weer maakt. In dergelijke zaken moeten we opletten dat we onszelf niet bevredigen door te zeggen dat we stoer een decreet zullen opstellen, als geen kat het morgen toepast. Wat hebben we dan bereikt ? Niets natuurlijk. Een decreet moet mogelijkheden bieden. Inzake onderwijs hebben we een vrijheidstelsel. We zullen wel zien wat er gebeurt. Dat hoef ik als minister echter niet te reguleren. De sociologische werkelijkheid zal wel een antwoord brengen.

Hetzelfde geldt trouwens voor het gemengd onderwijs. Er zullen altijd wel scholen overblijven die het niet toepassen. Dat stoort mij niet. We moeten immers geen grijsheid nastreven, maar kleuren laten bestaan met hier en daar eens een kleurtje dat weinig voorkomt.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik geloof trouwens, mijnheer de minister, dat het samengaan van ARGO- en vrije scholen in de realiteit bijna niet haalbaar is. Binnen het samenwerkingsverband dienen de leerlingen beter georiënteerd, terwijl de eigenheid van de scholen bewaard moet blijven. In dat geval lijkt het me weinig waarschijn-

Vanleenhove

lijk dat men van een ARGO-school naar een vrije school zou oriënteren of omgekeerd.

Anderzijds is er ook een flexibiliteit van de leerkrachten binnen het samenwerkingsverband. Ook daar zullen problemen opduiken als men van het ene net naar het andere moet gaan. Ik geloof dat men de realiteit moet aanvaarden, en beseffen dat de praktijk tegen die mogelijke optie ingaat. Het zal nog lang duren voor zoiets haalbaar wordt.

Minister Luc Van den Bossche : Uw commentaar lijkt mij juist, mijnheer Vanleenhove.

Mevrouw Vanderpoorten, ik ben het niet eens met uw idee om de enveloppes niet aan samenwerkingsverbanden toe te kennen maar wel aan de scholen. Dat is naast de kwestie. In dat geval heeft een samenwerkingsverband immers geen zin. Dan komen we terug bij vroegere constructies. Iemand heeft me gevraagd wat ik van de vroegere constructie van de scholengemeenschappen denk. Wat ik daarover denk, zal ik aan uw verbeelding overlaten, maar het is nogal macaber. Als we het geld niet aan de samenwerkingsverbanden maar aan de scholen toekennen, dan is dit lettre morte.

Normaal zouden we vandaag beginnen met de bespreking van het ARGO-decreet. Aangezien dit debat lang is uitgelopen, is het uitgesteld tot volgende maandag. De raadsleden die aangeduid zijn door hun partij, zijn bij deze geïnformeerd. Ze zullen ter herinnering nog een brief ontvangen.

Mijnheer Sarens, in grote lijnen kan ik herhalen wat ik vorige week heb gezegd. We zijn het daar beiden over eens. Mevrouw Maes probeerde toen na te gaan hoeveel ruzie we met elkaar hadden, maar tot haar verbazing heeft ze ontdekt dat we het roerend met elkaar eens waren.

Ik heb al gezegd dat uw idee inzake de invoering van de enveloppefinanciering mij uitermate dierbaar is en goed lijkt. De gesprekken in het kasteel van Ham zijn voor herhaling vatbaar. We zullen nog dikwijls kasteelwaarts trekken om over deze hervorming te mijmeren.

Mijnheer de voorzitter, in zekere mate wil ik u ervan verwittigen dat de leden van de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid een beetje kasteelheer en -dame zullen spelen ten gevolge van het decreet op het secundair onderwijs. Maar, ik troost u terzelfder tijd, het gebeurt niet op uw kosten, maar op kosten van het departement.

Wat de heer Sarens aan het einde van zijn betoog zei, is juist. We mogen fier zijn op de kwaliteit die we afleveren. We zeggen dit eigenlijk te weinig. We zijn een zeer eigen-

aardig volk. We durven niet zeggen dat we af en toe iets goed doen ook. We hebben zo'n soort nihilisme over ons, waarbij we ons bij voorbaat al schamen om te zeggen dat er toch wel iets goeds gebeurt. We mogen gerust zeggen dat ons onderwijs van kwalitatief hoogstaand niveau is.

Vannacht nog sprak president Clinton rechtstreeks zijn State of the Union uit op CNN. Hij deed dat overigens briljant, maar eigenlijk schrikt men telkens weer over de manier waarop die mensen van zichzelf vinden dat ze goed zijn. Ik dacht op een bepaald moment : indien minister-president Van den Brande in de Vlaamse Raad hetzelfde zou zeggen over Vlaanderen als wat president Clinton zegt over de Verenigde Staten van Amerika, begint heel deze Raad onder zijn bank te kijken of te lachen. We zouden ons een beetje onwennig voelen, maar ik denk dat we dat moeten afleren. We moeten durven zeggen dat het Vlaamse onderwijs kwaliteit biedt. De uitdaging is of we dit morgen zo zullen houden. Dat is de werkelijke uitdaging, zoals de heer Sarens daarnet aanhaalde.

Op het eenheidstype zal ik niet ingaan. U weet dat ik genuanceerde ideeën heb over een en ander.

Wat de grauwe grijsheid betreft, heb ik al geantwoord. Mij zult u er nooit van moeten verdenken geschiedenis en klassieke talen weg te moffelen. Ik kan u dus geruststellen. In het voorstel dat we over de studierichtingen zullen neerleggen, zullen de klassieke talen absoluut aanwezig zijn.

Het klopt dat de coherentie tussen de niveaudecreten altijd een gevaar is. We zullen ze een beetje moeten toetsen.

Over de PMS-rol heeft de heer Deswaene als oudstrijder van het PMS een heel uitgebreid betoog gehouden. Hij heeft ons de geschiedenis mooi geschetst, maar ik ga daar niet op in. Het was niet mooi te zeggen dat het tien jaar heeft geduurd. Ik zou boosaardig kunnen opperen dat men tien jaar geleden het PMS heeft gevraagd samen aan tafel te gaan zitten om in wijsheid een nieuw profiel uit te tekenen. Die wijsheid is zodanig groot dat er na negen jaar nog niets was. Gelukkig heeft professor Heene, voorzitter van de VLOR, zich opgeofferd om trekpaard te spelen. Op enkele maanden tijd is er op zijn minst een tekst, waar men voor of tegen kan zijn. Het verbaast me dat u er niet over beschikt, want de tekst is openbaar. Indien u hem wilt doornemen, zal ik hem morgen opsturen. Ik dacht dat hij algemeen verspreid was. Misschien is dat niet het geval en dan wil ik dat goedmaken.

In de PMS-discussie, waarop ook mevrouw Becq heeft gealludeerd, moeten we durven zeggen dat de huidige legale opdracht mooi is. Maar we laten na het personeel om het mogelijk te maken ter beschikking te stellen. Dus we moeten kiezen. Het is natuurlijk ook juist dat men van-

Van den Bossche

daag geen analyse kan maken over de werking van het PMS op het veld. Want wat ze in realiteit doen, en ook inzake hun kwaliteit, verschillen ze enorm. Ik kan niet zeggen dat het goed of slecht is. Er zijn schitterende punten op te noemen in sommige PMS-centra, maar er zijn ook heel povere in andere.

We moeten mijns inziens twee zaken doen. Ten eerste in grote mate kiezen of het PMS eerste dan wel tweede lijn is. Volgens het voorliggende advies van de VLOR is het tweede lijn. Ik heb ook nogal die neiging. Dit wil niet zeggen dat we moeten uitsluiten dat PMS-centra zelf hun klemtoon leggen. Ik geloof meer en meer dat de relatie tussen het PMS en de scholen vooral moet worden bijgevoerd. Het PMS moet in zekere mate een gepondereerde onafhankelijkheid behouden, maar toch mag het ook niet, zoals nu, los functioneren van wat de scholen verwachten.

Dat moet in het verlengde liggen van een gesprek tussen school en PMS, waarbij beide heel goed weten wat ze aan elkaar hebben, en tijdens het hele proces samenwerken.

De inspectie inzake de deontologische code is bijna afgerond ; binnenkort zal daarover meer duidelijkheid komen. De heer Vandenbroeke dank ik voor zijn positieve beoordeling van verschillende beleidsaspecten.

Inzake de verfijning van de vrije keuze en het schoolpact, moet worden gezegd dat dit een evolutief gegeven is. Begrippen, die gedurende lange tijd, in wat ik de schoolpactologie noem, werden gehanteerd, waren in de jaren zestig en zeventig van belang. Ze hebben er toen voor gezorgd dat de onderwijswereld geen grote interne ruzies meer kende. Zeker : we moeten erkennen dat dit pact duur werd betaald. Nu moeten we ook durven vast te stellen dat we geëvolueerd zijn, en durven te zeggen dat we stappen vooruit moeten zetten. Laten we ons niet langer vastklampen aan teksten van het schoolpact ; er is een nieuwe tijd aangebroken. Overigens : in 1988, op het ogenblik dat we artikel 17 – het huidige artikel 24 – van de Grondwet hebben herzien, hebben we een signaal voor het aanbreken van deze nieuwe tijd gegeven. Zeven, acht jaar later moeten we die nieuwe tijd in decreten durven te vertalen.

Inzake volwassenenonderwijs stel ik niet voor om de netten af te schaffen. De netten zullen blijven inrichten. Ik vind echter – en wat ik nu zeg is misschien minder grondwettelijk – dat het me niet stoort, wanneer ik informatica wens te studeren, of ik naar Johannes Den Doper of naar het Atheneum moet. En of ik nu een vrijzinnig of christelijk gedachtengoed aanhang, is niet van belang : ik zie in dit geval het nut niet in van de discussie over de vrije keuze. Daarover kunnen we met de netten akkoord gaan,

ook al betekent dit niet dat de netten niet zouden inrichten.

Verscheidene collega's stelden hier terecht dat in het secundair onderwijs de discussie over de vrije keuze zal moeten worden gevoerd. Die discussie zal niet gemakkelijk verlopen. Maar we kunnen in 1996 toch niet zeggen : informatica wordt in Aalst ingericht door het Sint-Jozefs-college, dus het Atheneum moet dat ook inrichten. Want de vrije keuze ...

Ik denk dat dit niet relevant is. Deze opvatting zal in een decreet moeten worden vertaald, en dan zullen we kunnen vaststellen of deze houding voldoende steun krijgt van de netten en van de professionele organisaties.

Wat de pluriforme school betreft, moet ik zeggen dat er op het terrein zelf veel beweegt. Een voorbeeld uit de Kempen, in Mol, om de naam niet te noemen. Er zijn daar heel wat deelgemeenten waar de traditionele verdeling jongens/meisjes, en de verdeling tussen vrij onderwijs en gemeentelijk onderwijs bestaat. Blijkbaar schijnen ouders daar van oordeel te zijn dat met dat niet-gemengd onderwijs moet komaf worden gemaakt. Beide netten gaan nu blijkbaar akkoord om in de ene gemeente de school van het ene net aan het andere net over te dragen ; en in de andere deelgemeente precies omgekeerd. Daardoor is er in elke deelgemeente nog een enkele basis-school. Ik wil hierbij opmerken dat deze evolutie spontaan, zonder mijn tussenkomst tot stand komt. Dat bewijst toch dat we evoluties op het terrein een kans moeten geven, zonder centraal bepaalde ontwikkelingen op te leggen. Want dat zou contraproductief kunnen zijn.

Op de opmerkingen over vervroegde uitstap voor het kleuteronderwijs heb ik al geantwoord.

We moeten ons afvragen hoe we moeten werken in een universitaire ruimte Vlaanderen. We moeten ons niet bezighouden met een instellingsdiscussie. We moeten een kwaliteitsvolle universitaire ruimte creëren voor jonge mensen. Dat is de nieuwe benaderingswijze, die we ons moeten eigen maken.

De lerarenopleiding zullen we hier binnenkort behandelen. Waarom geen evaluatie van de twee naar drie jaar ? Het is opgelegd door Europa, en de verlenging was ook niet zo succesvol. Daar is praktisch iedereen het over eens.

De instroom is een probleem, alhoewel deze de voorbije twee jaar veel is verbeterd. Ik zou me nu het simplisme van een bepaalde pers eigen kunnen maken. Op het moment dat de instroom verslechterde, schreef deze pers dat het onderwijs geen personeelsbeleid had. Niemand koos immers nog in de eerste plaats voor het onderwijs. Ik moet nu zeggen dat de voorbije twee jaar steeds meer

Van den Bossche

mensen voor het onderwijs hebben geopteerd als eerste keuze. Nu zou ik met hetzelfde simplisme kunnen zeggen dat mijn beleid heel goed is. Ik doe geen beroep op deze redenering : dit was lulkoek in het verleden en dat is het ook vandaag nog. Er is op dit moment in Europa een bepaalde mentaliteit, waardoor jongeren meer voor zachte richtingen kiezen. Onderwijs, psychologie en de opleiding tot sociaal assistent behoren tot die nieuwe modetrend. We kunnen inderdaad profiteren van het feit dat meer mensen voor het onderwijs kiezen. Maar we zijn nederig en bekennen dat we in die zin zelf uiteindelijk weinig in de pap te brokken hebben.

Ik heb de heer Sannen enkele keren onderbroken. De zwakke richtingen zijn inderdaad onze gemeenschappelijke bekommernis. Over de splitsing van de enveloppe heb ik het al gehad en de heer Sannen heeft zich aangesloten bij de heer Sarens. Wat de betrokkenheid van de leerkrachten betreft, is het moeilijk om met 50.000 mensen de discussie aan te gaan. We mogen elkaar geen mythes vertellen. Ik stel vast dat ik veel teksten kan verspreiden, die meestal niet eens worden gelezen. Ik geef een voorbeeld. Deze beleidsbrief is kort geresumeerd in Klasse verschenen. Via een eenvoudig telefoontje of kaartje kan men de beleidsbrief toegestuurd krijgen. Van de 150.000 mensen die Klasse ontvangen, hebben 123 personen deze aanvraag ingediend. Verheug u, kinderen aller volken, over de grote interesse van onderwijsmensen in het onderwijs. Mijnheer Sannen, ik bewonder uw wild enthousiasme en uw groot geloof. Ikzelf ben daarvoor te stout geworden. Ik ben geneigd tot realisme, wat u waarschijnlijk nihilisme zult noemen. Ik heb u de cijfers gegeven.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, ik denk niet dat u dat op die manier mag simplificeren. Ik heb tijdens de commissie of bij een andere gelegenheid een ander voorbeeld aangehaald, dat ik ken uit eigen ervaring. Het is ondertussen wel enkele jaren geleden. Het gaat om de discussie die in vele scholen, of zelfs in schoolgemeenschappen, werd gevoerd over het al dan niet overstappen naar VSO-onderwijs. Ik moet zeggen dat hierdoor in veel scholen een positieve dynamiek werd gecreëerd. Of scholen al dan niet overstapten, het gebeurde met een grote betrokkenheid van de leerkrachten. Ik put uit eigen ervaring. In heel wat scholen is dit proces zeer positief verlopen. Het is wel mogelijk om leerkrachten te betrekken bij een dynamische aanzet voor samenwerkingsverbanden.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer Vanleenhove, het is juist dat we moeten meeëvolueren met de maat-

schappij. Ook in de eindtermen moet dat tot uiting komen : kritische zin, een verantwoordelijke houding, de hele waardenvorming zijn uitermate belangrijk. Op de rol van de PMS heb ik reeds in geruime mate geantwoord.

Inzake de beperkende probleembegeleiding moet het accent eerder op de tweede lijn liggen. Dat sluit niet uit dat leerlingen begeleid moeten worden. Het woord probleembegeleiding vind ik slecht gekozen. In de eerste lijn moeten de leraar, de klasseraad en de schooldirectie hun verantwoordelijkheid opnemen. In sommige secundaire scholen neemt de directie haar pedagogische verantwoordelijkheid op voor kinderen die nood hebben aan enige bijsturing zonder ze daarom als probleemkinderen te bestempelen. In ander scholen bedankt de prefect of de directeur daarvoor feestelijk. Het is een kwestie van mentaliteit. De school draagt met de hulp van de PMS de eerste verantwoordelijkheid. Daarom wil ik ze niet tegenover elkaar stellen. De echt probleembegeleiding zou ik dan voor de PMS voorbehouden. Maar het staat de school vrij om daaromtrent afspraken te maken met haar PMS-centrum. De scholen leggen overeenkomstig hun pedagogisch model het profiel van hun PMS vast.

Voor de ouders is een stukje vraagsturing weggelegd. Zij moeten worden betrokken bij het schoolgebeuren. Met het oog daarop zullen we overigens over enkele dagen het ontwerp van decreet over de ouderverenigingen neerleggen bij het parlement. Met de vraag naar ruimte voor methodologische vrijheid ben ik het volledig eens. Ook de mogelijkheid van preventieve niet-vraaggestuurde acties wijs ik niet zo maar af. Er mag wel niet in overdreven worden ; de PMS mogen zich niet losmaken van de school. Soms is dat wel gebeurd. De PMS vinden allerlei dingen uit, de scholen worden niet aangesproken en vernemen pas wat op het ogenblik van de toepassing zodat de relatie tussen beide spaak loopt. Dat wordt bijna zo erg als de relatie tussen de minister en de scholen.

Inzake MST moet verder overleg gepleegd met mijn collega's Demeester en Martens. Voor mij staat een mislukking van MST niet gelijk aan een verandering van PMS. Ik heb daarstraks reeds verwezen naar een situatie van keuzevrijheid, ik koppel het mislukken van de MST dus niet aan andere ingrepen. Dat is niet mijn benaderingswijze. Het moeilijke probleem van het leerlingenvervoer heb ik reeds uitvoerig behandeld. Enig fetisjisme, aan beide kanten overigens, is hier niet van de lucht.

Ondanks het avondlijke uur, zal ik mij intomen, want ik zie dat de pers nog aanwezig is. Er zijn moeilijkheden aan beide kanten. Aan de kant van het Gemeenschapsonderwijs overschat men het belang van het leerlingenvervoer. Het leerlingenvervoer is een heilige koe geworden. Aan de andere kant is de zonale structuur ook een heilige koe. Het is niet simpel om tussen beide te laveren. Het is niet

Van den Bossche

makkelijk de heiligheid van de koeien weg te nemen. Morgen zullen we er nog geen biefstuk van kunnen snijden. Het decreet over het buitengewoon onderwijs zullen we in de loop van de komende maanden trachten neer te leggen zodat we tachtig percent van het voorziene budget in enveloppes kunnen steken.

Op de bedenkingen van mevrouw Maes over de duale samenleving heb ik reeds geantwoord. Ook het non-discriminatiepact is reeds dikwijls behandeld. Ik ga daarop niet meer in. Op de vraag over de schoolgrootte van het secundair onderwijs heb ik reeds geantwoord.

Inzake autonomie zou er sprake zijn van tegengestelde tendenzen. In de ARGO zou men wat geneigd zijn tot een doorgedreven autonomie weg van het centralisme, terwijl het vrije net wat meer centralistische tendensen zou kennen. Dat is wellicht juist. Het is ook een natuurwet dat, wanneer een vloeistof zich onder invloed van bepaalde krachten terugtrekt er een vacuüm ontstaat, dat vacuüm onmiddellijk wordt ingenomen door de dichtstbijzijnde vloeistof. De plaats, die wordt geruimd door de terugtrekkende overheid, wordt ingenomen door de overheid van een ander net en Brussel wordt door een ander Brussel vervangen. Dat is geen gezonde situatie. We moeten daartegen in alle openheid ingaan.

De opmerkingen van collega Deswaene heb ik reeds behandeld. Ik was ontroerd door de poëtische inleiding van collega De Schamphelaere. Ik ben het eens met het argument voor de eigenheid, maar eigenlijk gaat het over leerlingen. We hebben natuurlijk allen de neiging om in een passionerende structurele discussie te vervallen. Zelf pleit ik schuldig.

Het hele verhaal gaat over 430.000 leerlingen. Het komt er in feite op aan dezen te begeleiden. Ik kan u wat dat betreft volledig volgen : u hebt gelijk wanneer u iedereen opnieuw even met beide voeten op de grond bracht, door hieraan te herinneren.

Een samenwerkingsverband kan altijd het gevaar inhouden van een zekere mate van bureaucratisering van bepaalde procedures. Door het feit dat we het geheel van het pedagogische ontzeggen aan het samenwerkingsverband zijn de massificatie en de nadelige invloed hiervan minimaal te noemen. Dat betekent dus wel dat we heel duidelijk omschrijven dat de school een reeks bevoegdheden houdt die niet overdraagbaar zijn aan het samenwerkingsverband en dat deze eigen blijven aan de school als dusdanig.

Een verslechterd werkklimaat is echter niet altijd te wijten aan de grootte van een school, maar heeft wel te maken met de vraag of de directeur al dan niet een soort HRM-beleid voert. Is hij bekommerd om zijn personeel,

voelt hij met hen mee, tracht hij te bekijken hoe hij zich het best positioneert en iedereen in zijn school het best aanduidt ? Daarin zijn twee uitersten : er zijn directeurs die dat schitterend doen en directeurs die dat uitermate slecht doen. Het beleid kan wat dat betreft weinig garanties geven : het is de eigen school die dat zal moeten doen.

Ik volg u wat de evolutie naar autonomie betreft. Dat is niet het afschuiven van de politieke verantwoordelijkheid : dit laatste is zo'n beetje een gemakkelijk verhaal waarmee de vakbonden de zaak trachten te schetsen en op te lossen. Dat is het dus niet. Bepaalde verantwoordelijkheden kunnen beter op het plaatselijke niveau genomen worden, ook in een maatschappij waarin de gemiddelde opleidingsgraad veel hoger is dan twintig tot dertig jaar geleden. Diezelfde maatschappij eist daarbij trouwens om de haverklap inspraak. Ik kan dat begrijpen, maar dan moet men aanvaarden dat één en ander gepaard gaat met de eigen verantwoordelijkheid.

Overigens moet ik u zeggen dat er bijvoorbeeld bij het HOBU weliswaar te lang vergaderd wordt omdat ze te enthousiast zijn, maar in die verschillende departementsraden voel je toch veel bekommernis en men neemt er zijn verantwoordelijkheid. Het is zeer merkwaardig hoe mentaliteitswijzigingen op enkele maanden gepaard zijn gegaan met het feit dat men de departementen voor hun verantwoordelijkheid heeft gezet. Dit is dus geen afschuiven van mijn eigen verantwoordelijkheid, ik zou bijna met enig sarcasme zeggen : een betoging meer of minder, wie zou daar droevig over zijn of er honger voor lijden ? Niemand, natuurlijk, ik ook niet. Het is dus het leggen van de verantwoordelijkheid op de juiste plaats.

En dan neem ik niet wat een directeur ooit op televisie zei : hoe kan ik nu een goed directeur zijn als ik slechte boodschappen moet brengen ? Hoe moet ik dan nog werken met mijn personeel ? De conclusie, die ik daaruit trek is dat de man geen directeur is en geen leiding kan geven. Het eerste wat je als leidinggevende leert is het overbrengen van slechte boodschappen aan het personeel. De brave man heeft daar publiekelijk getoond dat hij onbekwaam is als directeur, of hij heeft ten minste de schijn gewekt van enige onbekwaamheid.

Het is dan ook correct dat we de politieke moed moeten hebben om een aantal beslissingen te nemen die mischien, in de onmiddellijke uitwerking, niet populair zullen zijn. Dat is ook het geval inzake de benoemingsstop. Ik heb steeds gezegd en blijf herhalen dat ik dit niet lichtvaardig of van harte doe ; ik vind dit geen schitterende, zelfs geen sociaal aanbevelenswaardige operatie, maar ze is nu eenmaal noodzakelijk. We moeten ook de politieke moed hebben om dit te doen. Wie die moed niet heeft en dan toch de les komt lezen over hoe het onderwijs er toch

Van den Bossche

zo goed zou moeten uitzien, die maakt volgens mij van schijnheiligheid een deugd.

Ik kan mevrouw De Schamphelaere volgen wanneer zij hoopt dat meer dan één fractie dit steunt. Ik hoop dat ook, ben daar zelfs zeker van. Ik hoop zelfs dat het er meer dan twee zullen zijn. Hoe meer zielen, hoe meer vreugde, zou ik bijna zeggen: andere fracties die dit willen steunen hoeven zich dus niet geremd te voelen.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, de directeur die deze verklaring heeft afgelegd, leidt zijn school op een schitterende manier.

Minister Luc Van den Bossche: Ik heb ook al gehoord dat hij goede kwaliteiten heeft, maar deze uitspraak was geen bewijs van goede leidinggevende kwaliteit. Het kan zijn dat hij even de rol wou spelen in de opbouw van een conflict, ik weet niet of hij lid van de vakbond is. Zijn boodschap was alleszins fout toen hij zei dat hij geen goede leiding kon geven door slechte boodschappen te moeten verkondigen. Ik ken de man in kwestie zelf niet en kan er niets goed of kwaad over zeggen. U kent deze man veel beter dan ik, want hij is ook afkomstig uit Sint-Niklaas. De heer Swinnen heeft geresumeerd wat de operatie inhoudt. Het is de bedoeling met die operatie tot een school te komen die meerwaarde heeft. De vraag werd gesteld of er bij meer lokale autonomie geen gevaar ontstaat dat zij het niet doen en dat er misbruiken optreden. Deze vragen zijn eigen bij elk systeem. Deze vragen halen op zich het systeem niet onderuit, of maken de verandering niet valabel.

De functiebeschrijvingen in het secundair onderwijs worden eind februari opgestart nadat de functiebeschrijvingen in het basisonderwijs gedaan zijn. Door hetzelfde professioneel bureau uitgevoerd, zullen zij dienen in de discussie omtrent het decreet over het secundair onderwijs.

Lokale tegenmacht zal behoren tot de autonomie, maar ik wil wel nuanceren ten opzichte van de ouderverenigingen. Ik ga ermee akkoord om ondersteuning te geven. Ik wil wel een debat aangaan met de vakbonden, ik zal dit volgende week doen over het basisonderwijs. Dit onderwijs is de sfeer der wijzen tussen overheid en vakbonden zodat we kunnen rekening houden met het aantal leden, dus niet aan elkeen evenveel geven.

We willen ondersteuning geven aan de LOGS en de actie in de LOGS. Ik sluit een dergelijk gesprek in het secundair onderwijs niet uit, maar dan zal men eerst een verantwoordelijkheid moeten nemen over de hele lijn. Men kan moeilijk vragen dat ik mensen zou afvaardigen om een aantal activiteiten die niet bepaald creatief zijn, te ondersteunen. Ik wil wel in het kader van een systeem van macht en tegenmacht de professionalisering van de tegen-

macht ook in de hand helpen werken om dat systeem goed te laten werken.

Er was ook de vraag naar een eerste evaluatie van de HOBV-hervorming. Laat toch eerst een hervorming gebeuren vooraleer ze te evalueren! Deze hervorming werd op 1 september ingevoerd, en de politieke wereld wil nu al een evaluatie. We zijn toch vreemde managers, we schrijven nieuwe boeken. Ik stel voor dat we dit even aan Alcatel Bell en Anderson Consulting meedelen, ze zullen meteen schrikken en drie dagen in staking gaan om dit te verwerken. We moeten een en ander eerst een paar jaar laten functioneren voor we het evalueren.

De eerste indrukken zijn overigens niet negatief, misschien hier en daar – en ik zet een zeil op – in een te ver opnemen van de verantwoordelijkheid en een verwaarlozen van de factor tijd.

De beleidsbrief zou te vaag zijn, in een beleidsbrief die we uitgeven na twee of drie maanden regeringsdeelname kunnen we inderdaad niet meteen alle decreten uitschrijven zodat we de volgende maanden niets meer moeten bedenken.

Ik antwoord niet op de vraag omtrent de subregio in het basisonderwijs in gemeenten, we bevinden ons nu nog niet in dat stadium van die discussie. Mijnheer Van Dijk, ik wil u wel volgen en ook de anderen die hebben gepleit voor een herkenbaarheid. Mevrouw De Schamphelaere vond dat men zich in de school thuis moet kunnen voelen. Door het samenwerkingsverband naar voren te schuiven pleit ik niet voor fusering, want ik wens de school als entiteit te respecteren.

Brussel is een afzonderlijk probleem, waarover een apart overleg zal worden gevoerd. Brussel is natuurlijk een beetje het slachtoffer van de neiging om zoveel mogelijk Franstaligen in te schrijven om op die manier het aantal inschrijvingen te doen stijgen. Ik nodig de Brusselaars uit om ter zake overleg te plegen. We mogen Brussel niet loslaten omwille van fouten uit het verleden.

Laat ons toch geen fetisj maken van de gemotiveerde leerkracht. Het is niet zo dat ze niet meer gemotiveerd zijn omdat er een benoemingsstop komt voor de vaste benoemingen. Zodra de regeringsverklaring werd bekendgemaakt, was de angst voelbaar, want er zouden dingen veranderen. Men moet ook niet te zwaar tillen aan het algemene onbehagen. Indien we met zijn allen wat meer beheerst zouden reageren, dan zou de opwindning allicht wat afnemen.

Ik zal me onthouden van commentaar over huishoudelijke vorming omdat ik daar niets van ken.

Voorzitter, ik heb geprobeerd volledig te zijn en toch niet te uitvoerig om het debat niet nodeloos te rekken. Ik wil

Van den Bossche

de collega's danken voor hun uitvoerige bijdrage aan het debat. (*Applaus bij de SP*)

De voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ?

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : De minister zegt dat men over een maand zal beginnen met de functieomschrijvingen van de leraren in het secundair onderwijs. Is er geen discrepantie als we binnenkort de discussie moeten voeren over het lerarendecreet, terwijl we niet precies weten wat de functie van die leerkrachten zal omvatten ? Zeker wanneer we het zullen hebben over het pakket aan gemeenschappelijke vakken in de lerarenopleiding.

Minister Luc Van Den Bossche : Si non e vero, e bene trovato. Het is goed geprobeerd, maar de inhoud van de vakken in de lerarenopleiding zal niet door de minister of de Raad worden bepaald maar door de hogescholen. Dat staat zo in het decreet op de hogescholen. Voor de hogescholen zullen de resultaten van dat onderzoek belangrijk zijn, maar niet voor ons.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag. Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende plenaire vergadering aan het Bureau en uw voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 22.01 uur.*
